

T.C.

**ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ**

**GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

**FLÜT EĞİTİMİNDE TEMEL DAVRANIŞLARIN KAZANDIRILMASINA
YÖNELİK ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERİN ANALOJİK YAKLAŞIMLARI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ELİF GÜLTEKİN

**Tez Danışmanı
PROF. DR. BEGÜM AYTEMUR**

ÇANAKKALE – 2022

T.C.

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

**FLÜT EĞİTİMİNDE TEMEL DAVRANIŞLARIN KAZANDIRILMASINA
YÖNELİK ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERİN ANALOJİK YAKLAŞIMLARI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ELİF GÜLTEKİN

Tez Danışmanı

PROF. DR. BEGÜM AYTEMUR

Bu çalışma Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri
Koordinasyon Birimince desteklenmiştir.

Proje Numarası: 3814

ÇANAKKALE – 2022

T.C.
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

Elif GÜLTEKİN tarafından Prof. Dr. Begüm AYTEMUR yönetiminde hazırlanan ve **31/08/2022** tarihinde aşağıdaki jüri karşısında sunulan “**Flüt Eğitiminde Temel Davranışların Kazandırılmasına Yönelik Öğretmen ve Öğrencilerin Analogik Yaklaşımları**” başlıklı çalışma, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü **Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı**’nda **YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak oy birliği ile kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri

Prof. Dr. Begüm AYTEMUR
(Danışman)

Prof. Dr. Alaattin CANBAY

Doç. Dr. Özge GENÇEL ATAMAN

İmza

.....

.....

.....

Tez No : 10490830

Tez Savunma Tarihi : 31/08/2022

.....
Doç. Dr. Yener PAZARCIK
Enstitü Müdürü

.././20..

ETİK BEYAN

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Tez Yazım Kuralları'na uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada; tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi, kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı, bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu, bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi taahhüt ve beyan ederim.

Elif GÜLTEKİN

31/08/2022

TEŞEKKÜR

Bu tezin gerçekleştirilmesinde, çalışmam boyunca benden bir an olsun yardımlarını esirgemeyen, lisans öğrenimimden bu yana eğitimimde ve gelişimimde büyük emeği olan, her durumda ve koşulda bana rehberlik sağlayan saygı değer danışman hocam Prof. Dr. Begüm AYTEMUR'a, yine lisans öğrenimimden bu yana benimle değerli bilgi birikimlerini paylaşan ve eğitim sürecime katkıları bulunan hocalarım Prof. Dr. Alaattin CANBAY ve Doç. Dr. Feyza SÖNMEZÖZ'e, veri toplama sürecinde desteğini yakından hissettiğim ve tanışmaktan çok memnun olduğum hocam Doç. Dr. Özge GENÇEL ATAMAN'a çok teşekkür ederim.

Hayatımın her evresinde yaptığım seçimlerin ve verdiğim kararların arkasında duran, benden sevgisini, maddi ve manevi desteğini hiç esirgemeyen, bugünlere gelmemde çok emeği olan sevgili babam Cevat GÜLTEKİN, annem Dilek GÜLTEKİN ve kardeşim Eren GÜLTEKİN'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Elif GÜLTEKİN
Çanakkale, Ağustos 2022

ÖZET

FLÜT EĞİTİMİNDE TEMEL DAVRANIŞLARIN KAZANDIRILMASINA YÖNELİK ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERİN ANALOJİK YAKLAŞIMLARI

Elif GÜLTEKİN

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi

Danışman: Prof. Dr. Begüm AYTEMUR

31/08/2022, 80

Bu araştırmada, flüt öğretmenlerinin flüt eğitimindeki temel davranışların kazandırılmasına yönelik kullandıkları analogik yönergeler, müzikalite için kullandıkları analogik yönergeler, verilen teknikler haricinde önerdikleri teknikler ve analogik yönergeleri; flüt öğrencilerinin, flüt öğretmenlerinin kullandıkları analogik yönergeleri tercih etme durumu, flüt öğrencilerinin önerdikleri teknikler ve analogik yönergeleri; flüt öğretmenlerinin ve öğrencilerinin analogi kullanımını etkili bulma durumları ve kullandıkları analogiler arasındaki kod benzerliği incelenmiştir.

Araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Türkiye’de ulaşılabilen flüt öğretim elemanları (n=23) ve Balıkesir Üniversitesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Trakya Üniversitesi ve Bursa Uludağ Üniversitesi’nde lisans düzeyinde öğrenim gören flüt öğrencileri (n=53) oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak flüt öğretim elemanlarına çevrimiçi anket formu uygulanmış, önce demografik sorular yöneltilmiş ardından kapalı ve açık uçlu sorular sorulmuştur. Flüt öğrencilerinin anket soruları 23 flüt öğretim elemanının uzman görüşü alınarak hazırlanmıştır. Bu anket formu flüt öğrencilerine yüz yüze olarak uygulanmış, önce demografik sorular yöneltilmiş ardından kapalı ve açık uçlu sorulara yer verilmiştir. Elde edilen veriler MAXQDA Analytical Pro 2022 programına aktarılarak temalara ve bu temalar da kategorilere ayrılmış ve çalışmada görseller aracılığıyla sunulmuştur. Çalışmada, verilerin değerlendirilmesi için betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır.

Araştırma sonucunda, flüt öğretmenleri temel davranışlara yönelik 255 adet analogik yönerge üretmiş; müzikalite için 7 öğretmen analogik yönerge önerisinde bulunmuş, verilen teknikler haricinde sadece bir öğretmen bir tekniğe yönelik analogik yönerge önerisinde bulunmuştur. Flüt öğrencileri, flüt öğretmenlerinin önerdiği 255 analogik yönergeden 83'ünü yoğunluklu olarak tercih ederken 36'sını tercih etmemiş; flüt öğrencilerinden 14'ü teknik ve analogik yönerge önerisinde bulunmuştur. Flüt öğretmenleri ve öğrencilerinin çoğu flüt eğitiminde analogi kullanımını etkili bulmuştur. Flüt öğretmenleri ve öğrencilerinin tercih ettikleri analogiler arasındaki kod benzerliği, iki kod haricinde aynıdır.

Bu çalışma Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimince desteklenmiştir. Proje Numarası: 3814.

Anahtar Kelimeler: Müzik Eğitimi, Çalgı Eğitimi, Flüt Eğitimi, Öğretim Yöntemi, Analogi, Analogik Yaklaşım.

ABSTRACT

ANALOGICAL APPROACHES OF TEACHERS AND STUDENTS TO GAIN BASIC BEHAVIORS IN FLUTE EDUCATION

Elif GÜLTEKİN

Çanakkale Onsekiz Mart University

School of Graduate Studies

Music Education Department Master's Thesis

Advisor: Prof. Dr. Begüm AYTEMUR

31/08/2022, 80

In this research, the analogical instructions used by flute teachers to gain basic behaviors in flute education, the analogical instructions they use for musicality, the techniques and analogical instructions they recommend apart from the given techniques; flute students' preference for analogical instructions used by flute teachers, the techniques and analogical instructions suggested by flute students; The flute teachers' and students' finding the use of analogies effective and the code similarities between the analogies they used were examined.

In the research, phenomenology design, one of the qualitative research methods, was used. The study group of the research consisted of flute instructors (n=23) who can be reached in Turkey and flute students (n=53) studying at the undergraduate level at Balıkesir University, Çanakkale Onsekiz Mart University, Trakya University and Uludağ University. As a data collection tool in the research, an online questionnaire was applied to flute instructors, demographic questions were asked first, and then closed and open-ended questions were asked. The survey questions of flute students were prepared by taking the expert opinion of 23 flute instructors. This questionnaire was applied face-to-face to flute students, demographic questions were asked first, and then closed and open-ended questions were included. The data obtained were transferred to the MAXQDA Analytical Pro 2022 program, divided into themes and categories of these themes, and presented through visuals in the study. In the study, descriptive analysis method was used to evaluate the data.

As a result of the research, flute teachers produced 255 analogical instructions for basic behaviors; 7 teachers suggested analogical instruction for musicality and except for the given techniques, only one teacher suggested analogical instruction for a technique. While flute students preferred 83 of the 255 analogical instructions used by flute teachers, they did not prefer 36; 14 of the flute students suggested technical and analogical instructions. Most of the flute teachers and students found the use of analogy effective in flute education. The code similarity between the analogies preferred by flute teachers and students is the same except for the two codes.

This study was supported by Çanakkale Onsekiz Mart University Scientific Research Projects Coordination Unit. Project Number: 3814.

Keywords: Music Education, Instrument Education, Flute Education, Teaching Method, Analogy, Analogical Approach.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
JÜRİ ONAY SAYFASI.....	i
ETİK BEYAN.....	ii
TEŞEKKÜR.....	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER	viii
KISALTMALAR.....	xi
TABLolar DİZİNİ.....	xii
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	xiii

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu	1
1.2. Araştırmanın Amacı	3
1.3. Araştırmanın Önemi	4
1.4. Araştırmanın Varsayımları	4
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları	5
1.6. Tanımlar	5

İKİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Müzik Eğitimi	8
2.2. Çalgı Eğitimi	9
2.3. Flüt Eğitimi	12
2.4. Analoji Tekniği	13
2.5. Analoji Çeşitleri	14
2.5.1. Basit Analojiler	15

2.5.2. Hikâye Tarzında Analogiler.....	15
2.5.3. Oyunlaştırılmış Analogiler	15
2.5.4. Resimli Analogiler	15
2.6. İlgili Çalışmalar	15

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

3.1. Araştırmanın Modeli	20
3.2. Çalışma Grubu	21
3.2.1. Çalışma Grubunun Oluşturulması	21
3.2.2. Flüt-Öğretim Elemanlarının Katılımcı Profili	21
3.2.3. Flüt Öğrencilerinin Katılımcı Profili	23
3.3. Veri Toplama Araçları	25
3.3.1. Anket	25
3.4. Verilerin Toplanması	26
3.5. Verilerin Analizi	26

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM ARAŞTIRMA BULGULARI

4.1. Flüt Öğretmenlerinin Flüt Eğitimindeki Temel Davranışların Kazandırılmasına Yönelik Kullandıkları Analogik Yönergeler	28
4.1.1. Nefes Tekniği	29
4.1.2. Üfleme Tekniği	33
4.1.3. Duruş ve Tutuş Pozisyonu	38
4.1.4. Dil Teknikleri ve Artikülasyon	42
4.1.5. Gürlük Terimleri	47
4.2. Flüt Öğretmenlerinin Flüt Eğitiminde Müzikalite İçin Kullandıkları Analogik Yönergeler	53
4.3. Flüt Öğretmenlerinin Önerdikleri Teknikler ve Analogik Yönergeler	53
4.4. Flüt Öğrencilerinin Flüt Eğitimindeki Temel Davranışların Kazandırılmasına Yönelik Tercih Ettikleri Analogik Yönergeler	54
4.4.1. Nefes Tekniğine Yönelik Analogik Yönerge Tercihleri	54

4.4.2. Üfleme Tekniğine Yönelik Analogik Yönerge Tercihleri	55
4.4.3. Duruş ve Tutuş Pozisyonuna Yönelik Analogik Yönerge Tercihleri	58
4.4.4. Dil Teknikleri ve Artikülasyona Yönelik Analogik Yönerge Tercihleri	59
4.4.5. Gürlük Terimlerine Yönelik Analogik Yönerge Tercihleri	61
4.5. Flüt Öğrencilerinin Önerdikleri Teknikler ve Analogik Yönergeler	63
4.6. Flüt Öğretmenleri ve Öğrencilerinin Flüt Eğitimindeki Temel Davranışların Kazandırılmasında Analoji Kullanımını Etkili Bulma Durumu	64
4.7. Flüt Öğretmenleri ve Öğrencilerinin Flüt Eğitimindeki Temel Davranışların Kazandırılmasına Yönelik Analoji Tercihlerinin Kodlara Göre Durumu	67
4.7.1. Nefes Tekniğine Yönelik Analoji Tercihlerinin Kodlara Göre Durumu	67
4.7.2. Üfleme Tekniğine Yönelik Analoji Tercihlerinin Kodlara Göre Durumu .	68
4.7.3. Duruş ve Tutuş Pozisyonuna Yönelik Analoji Tercihlerinin Kodlara Göre Durumu	68
4.7.4. Dil Teknikleri ve Artikülasyona Yönelik Analoji Tercihlerinin Kodlara Göre Durumu	69
4.7.5. Gürlük Terimlerine Yönelik Analoji Tercihlerinin Kodlara Göre Durumu	70

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇ ve ÖNERİLER

KAYNAKÇA	75
EKLER	I
EK 1. Flüt Eğitiminde Temel Davranışların Kazandırılmasında Flüt Öğretmenlerinin Analoji Kullanımına İlişkin Anket Formu	II
EK2. Flüt Eğitiminde Temel Davranışların Kazandırılmasında Flüt Öğrencilerinin Analoji Kullanımına İlişkin Anket Formu	VI
EK 3. Etik Kurul İzni	XV

KISALTMALAR

BAÜN	Balıkesir Üniversitesi
ÇOMÜ	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
TÜ	Trakya Üniversitesi
BUÜ	Bursa Uludağ Üniversitesi

TABLULAR DİZİNİ

Tablo No	Tablo Adı	Sayfa No
Tablo 1	Flüt Öğretim Elemanlarının Katılımcı Profili	22
Tablo 2	Flüt Öğrencilerinin Katılımcı Profili	24
Tablo 3	Nefes Tekniğine Yönelik Analogik Yönerge Tercihleri	54
Tablo 4	Üfleme Tekniğine Yönelik Analogik Yönerge Tercihleri	55
Tablo 5	Duruş ve Tutuş Pozisyonuna Yönelik Analogik Yönerge Tercihleri	58
Tablo 6	Dil Teknikleri ve Artikülasyona Yönelik Analogik Yönerge Tercihleri	59
Tablo 7	Gürlük Terimlerine Yönelik Analogik Yönerge Tercihleri	61
Tablo 8	Flüt Öğrencilerinin Önerdikleri Teknikler ve Analogik Yönergeleri	64
Tablo 9	Nefes Tekniğine Yönelik Analoji Tercihlerinin Kodlara Göre Durumu	67
Tablo 10	Üfleme Tekniğine Yönelik Analoji Tercihlerinin Kodlara Göre Durumu	68
Tablo 11	Duruş ve Tutuş Pozisyonuna Yönelik Analoji Tercihlerinin Kodlara Göre Durumu	68
Tablo 12	Dil Teknikleri ve Artikülasyona Yönelik Analoji Tercihlerinin Kodlara Göre Durumu	69
Tablo 13	Gürlük Terimlerine Yönelik Analoji Tercihlerinin Kodlara Göre Durumu	70

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil No	Şekil Adı	Sayfa No
Şekil 1	Flüt Eğitimindeki Temel Davranışlar Konusuna Ait Temalar	29
Şekil 2	Nefes Tekniği Temasına Ait Hiyerarşik Kod Alt Kod Modeli	30
Şekil 3	Üfleme Tekniği Temasına Ait Hiyerarşik Kod Alt Kod Modeli	33
Şekil 4	Duruş ve Tutuş Pozisyonu Temasına Ait Hiyerarşik Kod Alt Kod Modeli	39
Şekil 5	Dil Teknikleri ve Artikülasyon Temasına Ait Hiyerarşik Kod Alt Kod Modeli	42
Şekil 6	Gürlük Terimleri Temasına Ait Hiyerarşik Kod Alt Kod Modeli	47
Grafik 1	Flüt Öğretmenlerinin Flüt Eğitimindeki Temel Davranışların Kazandırılmasında Analoji Kullanımını Etkili Bulma Durumu	64
Grafik 2	Flüt Öğrencilerinin Flüt Eğitimindeki Temel Davranışların Kazandırılmasında Analoji Kullanımını Etkili Bulma Durumu	66

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

Araştırmanın bu bölümünde çalışmanın problem durumu, alt problemleri, çalışmanın amacı, önemi, varsayımları, sınırlılıkları ve tanımlarına yer verilmiştir.

1.1. Problem Durumu

Flüt eğitimi, öğrencinin doğru duruş ve tutuş pozisyonuna sahip olması, nefesi verimli bir şekilde kullanması, temiz ses elde etmesi ve teknikleri doğru bir şekilde seslendirmesi gibi soyut ve somut yapıdaki pek çok temel bilgi, beceri ve davranışı barındırmaktadır. Bu davranışların kazandırılmasında sıklıkla; gösteri (demonstrasyon), çalışma-çalıştırma, anlatım, problem çözme, işbirlikli öğretim, soru-cevap ve araştırma-inceleme gibi geleneksel yöntemler tercih edilmektedir (Kürklü, 2010). Kullanılan bu yöntemler hedeflenen kazanımlar için oldukça uygun ve etkili metotlar olsa da öğrencilerin bireysel farklılıkları göz önünde bulundurulduğunda bu yöntemlerin etkililik düzeyi değişebilmektedir. Dolayısıyla, flüt öğrencilerinin flütteki yeterlik ve gereksinimlerine yönelik yaklaşımların belirlenmesi ve geleneksel metotların yanı sıra çağdaş eğitim anlayışına uygun metotların da eğitim sürecine dahil edilmesi ile hedeflenen kazanımların daha kolay ve etkili bir şekilde öğrenilmesi sağlanabilmektedir.

Çağdaş öğretim yöntemlerinden biri olan analogi tekniği; soyut kavramların somutlaştırılması, kolay ve kalıcı öğrenmenin sağlanması, öğrencinin yaratıcılığına katkıda bulunması bakımından etkili bir öğretim yöntemidir (Duit, 1991; Kaptan ve Arslan, 2002; Köklü, 2009; Mason, 1994; Saygılı, 2008). Yeni bir öğrenme veya bilgi edinilirken mevcut bilgilerden ve kavramlardan yararlanıp bilinmeyenle arada bir bağ kurmak, benzetmek ve yeni olanı daha kolay öğrenmeyi sağlamak olarak tanımlanabilir (Taşpınar, 2020: 233). Çoğunlukla fen bilimleri, matematik ve sosyal bilgiler alanında yaygın olarak kullanılan analogi yönteminin eğitim alanında etkililiğinin ispatlandığı pek çok çalışmaya ulaşılmıştır (Akkuş, 2006; Bilaloğlu, 2005; Hıdır, 2018; Kaptan ve Arslan, 2002, Kılıç, 2007; Köklü, 2009; Özcan, 2019; Saygılı, 2008).

Eğitimin çeşitli alanlarında olduğu gibi müzik alanında da analogi yöntemine yönelik çalışmalar olduğu görülmektedir. Kara (2016) tarafından yapılan çalışma, keman eğitimcilerinin keman eğitimi başlangıç aşamasında temel duruş, tutuş ve tekniklerin öğretilmesinde analogilerden faydalanma durumlarını ve ne gibi analogilerden yararlandıklarını ortaya koymayı amaçlamıştır. Araştırmada, eğitimcilerin derslerinde analogilerden yararlandıkları ve kullandıkları analogilerin soyut kavramları somutlaştırması ile temel davranışların öğretiminde etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda analogilerin bireysel çalgı eğitiminde faydalı birer araç olarak kullanılabileceği düşünülmektedir. Ancak öğretmenlerin keman öğretimi için kullanmış olduğu analogik yönergelerin diğer çalgılara uygulanması, her çalgının farklı kazanım ve becerileri içermesi sebebiyle uygun olmayabilir. Bu nedenle öğretmenlerin her çalgı için ayrı analogi örnekleri geliştirmesi gerekmektedir. Ayrıca analogiler, insanların kavram üzerindeki genel kanısını oluşturduğundan (Kılcan, 2021: 26) öğretmen ve öğrencilerin çalgı ile ilgili ortak analogilerinin belirlenmesi ve öğrencilerin kendi analogilerini oluşturarak katılım sağlamaları oldukça fayda sağlayabilir. Bu noktada analogi tekniğinin faydalı olabilmesi için öğretmen ve öğrenci analogilerinin uyumluluğunun oldukça önem taşıdığı düşünülmektedir. Bu durum Clements (2008) tarafından yapılan çalışmanın sonuçları ile paralellik göstermektedir. Çalışmada, ses öğretimi sırasında uygun analogi ve benzetmelerin seçilmesinde izlenebilecek yollar gösterilmiş, uygun analogi ve benzetmelerin nasıl oluşturulabileceğinden söz edilmiş ve literatürde ses öğretiminde kullanılan analogi ve benzetmelere yer verilmiştir. Araştırmada benzetmelerin günümüz ses öğretiminde önemli bir araç olduğu ve öğretmenlerin bu aracı kullanmadan önce öğrencilerin görsel kelime dağarcığını öğrenerek hedeflediği kazanım için uygun benzetmeleri seçebilecekleri ifade edilmiştir. Bu nedenle öğrenci ve öğretmen analogilerinin uyumluluğunun ölçülmesinin gerekli olduğu düşünülmektedir.

Walker (1995) tarafından yapılan çalışmada ise, flüt eğitimindeki tek bir davranışa yönelik analogi örneği incelenmiştir. Flütistin yüksek perdelerdeki notaları seslendirirken dudaklarını esnek ve kontrollü kullanmasını, hava basıncını sabit tutmasını, dudaklarıyla hava akımını sıkıştırmasını ve şekillendirmesini sağlamak için “bahçe hortumu” analogisinin kullanımına ve etkililiğine yer verilmiştir. Araştırma kapsamında analogilerin flüt eğitiminde önemli fayda sağladığını söylemek mümkündür. Bu sebeple flüt

eğitimindeki diğer davranışlara yönelik analogi örneklerinin geliştirilmesi oldukça önem taşımaktadır. Örneğin flüt eğitiminde, diyafram nefesinin öğretilmesinde “köpek soluması”, “çiçek koklamak”, “korkmak”; dudak pozisyonunun öğretilmesinde “ü harfi”, “yanak içini ısırma”; tonlu ve temiz bir ses elde edilmesinin öğretilmesinde “sıcak patates”, “cama buğu yapmak”; staccato tekniğinin öğretilmesinde “zıplama”, “sıçrama” ve vibrato tekniğinin öğretilmesinde “dalga” gibi analogilerin kullanıldığı araştırmacı tarafından belirlenmiştir.

Flüt öğrencilerinin soyut kavramlar olan; nefes, diyafram, entonasyon, duruş, tutuş, denge pozisyonu ve dil teknikleri gibi temel davranışları algılamada zorluk yaşamaları (Önder, 2013; Üstün, 2010) ve analoginin artikülasyon (Clements, 2008) gibi temel kavramların öğretimi ve geliştirilmesinde yaratıcı bir çözüm yolu sağlayan yardımcı bir araç olması sebebiyle, flüt eğitiminde temel davranışların analogiler yoluyla aktarılmasına yönelik yapılacak bu araştırmaya ihtiyaç duyulmuştur.

Bu bağlamda, flüt eğitiminde nefes tekniği, üfleme tekniği, duruş ve tutuş pozisyonu, dil teknikleri ve artikülasyon ve gürlük terimlerinin öğretiminde flüt öğretmenlerinin analogi kullanma durumu, eğer kullanıyorlarsa ne gibi analogilerden yararlandıkları, öğrencilerin bu tekniklere yönelik tercih ettikleri analogiler ve elde edilen veriler kapsamında öğretmen ve öğrencilerin tercih ettikleri analogilerin kodlara göre benzerliği incelenecektir. Bu doğrultuda araştırmanın problem cümlesi, “Flüt eğitiminde temel davranışların öğretimi aşamasında kullanılacak analogiler nelerdir?” olarak belirlenmiştir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada, flüt eğitiminde temel davranışların öğretimi aşamasında, soyut kavramların somutlaştırılmasına yönelik analogilerin belirlenmesiyle ortak öğretim dilinin sağlanması amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki alt problemlere yanıt aranmıştır.

1. Flüt öğretmenlerinin flüt eğitimindeki temel davranışların kazandırılmasına yönelik kullandıkları/önerdikleri analogik yönergeler nelerdir?
2. Flüt öğretmenlerinin flüt eğitiminde müzikalite için kullandıkları/önerdikleri analogik yönergeler nelerdir?
3. Flüt öğretmenlerinin verilen teknikler haricinde önerdikleri teknikler ve analogik yönergeler nelerdir?
4. Flüt öğrencilerinin flüt eğitimindeki temel davranışların kazandırılmasına yönelik tercih ettikleri analogik yönergeler nelerdir?
5. Flüt öğrencilerinin verilen analogi örnekleri haricinde önerdikleri teknikler ve analogik yönergeler nelerdir?
6. Flüt öğretmenlerinin ve öğrencilerinin flüt eğitimindeki temel davranışların kazandırılmasında analogi kullanımını etkili bulma durumları nedir?
7. Flüt öğretmenlerinin ve öğrencilerinin flüt eğitimindeki temel davranışların kazandırılmasına yönelik tercih ettikleri analogilerin kodlara göre uyumluluk durumu nedir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, flüt eğitimindeki soyut kavramların anlaşılmasını kolaylaştırması ve doğru öğrenmeyi pekiştirmesi, karşılaşılan teknik problemlerin giderilmesinde yaratıcı bir çözüm yolu sunması ve bu şekilde ortak bir öğretim yöntemi oluşturması bakımından önemli görülmektedir.

1.4. Araştırmanın Varsayımları

Araştırmada, flüt öğretmenleri ve öğrencilerinin anket sorularına doğru ve samimi cevaplar verdikleri; flüt eğitimindeki temel davranışların, flüt öğretmenleri tarafından belirlenen davranışları içerdiği; flüt öğretmenlerinin temel flüt eğitiminde; nefes ve üfleme tekniği, duruş ve tutuş, dil teknikleri ve artikülasyon ile gürlük terimlerinin öğretilmesine yönelik davranışlara yer verdiği; flüt öğretmenlerinin geliştirdikleri analogik yönergelerle

soyut teknikleri somutlaştırdığı; flüt öğrencilerinin tercih ettikleri analogik yönergelerin verilen teknikler için uygun ve kullanılabilir analogiler oldukları; öğretmen ve öğrencilerin tercih ettikleri ortak analogilerin belirlenmesiyle yeni analogilerin üretilmesine rehberlik sağlanacağı ve flüt eğitiminde etkili bir öğretim aracı olarak analogilerin kullanılabilceği varsayılmıştır.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma, Türkiye’de ulaşılabilen 23 flüt öğretim elemanı; Balıkesir Üniversitesi (BAÜN), Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi (ÇOMÜ), Trakya Üniversitesi (TÜ), Bursa Uludağ Üniversitesi (BUÜ) müzik eğitimi ana bilim dallarında ve ÇOMÜ devlet konservatuvarında 2021-2022 eğitim öğretim bahar yarıyılında öğrenim gören toplam 53 flüt öğrencisi ve 23 flüt öğretim elemanının belirlediği teknikler ve analogiler ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Analoji (Analogia/Analogy): Eski Yunanca kökenli bir kelime olup “aná” ve “logos” kelimelerinin birleşiminden meydana gelmektedir. Etimolojik olarak antik Yunanca’da ana kelimesi: “yukarı, tekrar, geri”, logos kelimesi ise: “konuşma, kelime” anlamında; “-ia” ve “y” ekleri ise çoğul anlamdadır. Analojinin 15. yüzyılda kullanılan ilk tanımı şu şekildedir: “iki veya daha fazla şey bazı açılardan birbiriyle uyuyorsa, muhtemelen diğerlerinde de aynı fikirde olacaklarına dair çıkarım” (Merriam-Webster; Wiktionary).

Artikülasyon: Anlatım, ifadelendirme. Sözlü müzik eserlerinde doğru, açık, anlaşılır söyleyiş (Say, 2012).

Crescendo: Birbirini izleyen notalarda sesin giderek gürleşeceğini belirten işaret (Say, 2012).

Decrescendo: “Sesi söndürerek”. Ses gürlüğüne giderek hafifletme (Say, 2012).

Diyafram: Diyafram, memelilerde, karın ve göğüs boşluğunu ayıran çizgili bir kastır. Diğer bir deyişle, karın boşluğuyla göğüs arasında yere alan ve onları birbirinden ayıran ince ve yassı, güçlü bir soluma kasıdır (Kolat, 2018: 16).

Forte: “Güçlü”. Gür ses elde etmeyi belirten nüans işareti (Say, 2012).

Forzando (Forzato): Belirli bir vurgu ile bir bestenin belirli bir notasını veya akorunu gerçekleştirme yönergesi (On Music Dictionary).

Legato: “Bağlı”. Notaların birbirine bağlanarak seslendirilmesi (Say, 2012).

Marcato: Vurgulu, aksanlı. Melodide bazı sesleri vurgulayarak öne çıkarmak (Say, 2012).

Mezzoforte: Orta gürlükte (Say, 2012).

Mezzopiano: Orta yumuşaklıkta (Say, 2012).

Oktav: Sekizli aralık. Sekiz perdeden oluşan diatonik dizinin ilk ve son perdesi arasındaki aralığın adı (Say, 2012).

Piano: Gürlük derecesi terimi: Çok hafif ses, yumuşak ses (Say, 2012).

Staccato: Notaları taneleyerek seslendirme; birbirinden ayrı seslendirme. Seslerin kesintili biçimde dökülüşü (Say, 2012).

Tenuto: Sürdürerek. Ses gürlüğünü aynı düzeyde tutarak (Say, 2012).

Vibrato: “Salınım”. Sesi zenginleştirmek, yumuşatmak, yoğunlaştırmak amacıyla, vokal müzikte, üflemeli çalgılarda, telli ve yaylı çalgılarda seslendiriciler tarafından uygulanan titreştirme (salınım) tekniği. Ses perdesinin hafifçe dalgalanıp yoğunlaştırılması (Say, 2012).

İKİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde müzik eğitimi, çalgı eğitimi, flüt eğitimi, analogi tekniği, analogi çeşitleri ve araştırma konularına ilişkin ilgili araştırmalara yer verilmiştir.

2.1. Müzik Eğitimi

Bireye, belirli hedefler çerçevesinde müziğe ilişkin bilgi ve kazanımların aktarıldığı ve sonucunda bu kazanımların davranışa dönüştürülmesinin amaçlandığı süreç, müzik eğitimi olarak tanımlanabilir. Başka bir deyişle “müzik eğitimi; bilinçli, amaçlı ve yöntemli olarak insanlara müziksel davranış kazandırma ve insanların müziksel davranışlarını geliştirme sürecidir” (Uçan, 2015: 330). Kazandırılan bu davranışlar sonucu bireylerin kişisel, sosyal ve duygusal gelişimine katkıda bulunulmakta; yakın çevresi ile müzik aracılığıyla ilişki kurabilmesi, toplumsallaşması, müziği bilinçli olarak üretmesi ve tüketmesi sağlanmaktadır (Özen, 2004: 58). “Müzik eğitimi kritik düşünme, problem çözümü ve bu amaçlara yönelik nasıl iş birlikçi çalışılması gerektiğini öğrenme gibi akademik ve kişisel becerilerin gelişimini desteklemektedir” (Şendurur ve Barış, 2002: 167). Bireyin; sevgi, sorumluluk, yaratıcılık duygularını geliştirmenin ve müziği sevdirmenin yanı sıra müziği dinleme ve yargılama becerisiyle beğeni düzeyini yükseltmeyi amaçlamaktadır (Öz, 2001: 104).

Müzik eğitimi yöneldiği amaçlar doğrultusunda “genel müzik eğitimi”, “amatör (özengen) müzik eğitimi” ve “mesleksi (profesyonel) müzik eğitimi” olmak üzere üç ana türe ayrılmaktadır. Genel müzik eğitimi; okul öncesinden başlayarak eğitimin her aşamasına kadar uzanmakta ve topluma hitap etmektedir. Amatör (özengen) müzik eğitimi; müziğin belli bir alanına ilgi duyan ve zevk için öğrenen kişilere yöneliktir. Mesleksi (profesyonel) müzik eğitimi ise yetenekli bireylerin meslek edinmeleri ve alanında uzmanlaşmalarını sağlayan eğitimidir (Say, 2003: 536). Bu müzik eğitimi türlerinin tamamı ayrı programlar doğrultusunda sürdürülmekte ve “bireyin davranışında oluşturulmak

istenen müzikle ilgili değişiklikler önceden tasarlanıp planlanarak bu plana göre yapılan uygulamayla gerçekleştirilmeye çalışılmaktadır” (Kaya, Barışeri ve Kaya, 2013: 86).

Müzik eğitimi, bireyin sesini doğru ve etkili kullanmayı öğrendiği ses eğitimi; ritm, ezgi ve ton duygusunu geliştirdiği müziksel işitme eğitimi; müziğin her türü ve her yönü hakkında bilgi sahibi olduğu müzik beğenisi eğitimi, çalgı hakkında bilgi ve becerileri öğrendiği çalgı çalma eğitimi ve öğrencinin kendi özgünlüğünü kazanmasının öğretildiği yaratıcılık eğitimi gibi boyutlardan oluşmaktadır (Bilen, 1995). Bu araştırmada ise müzik eğitiminin “çalgı eğitimi” boyutuna değinilmiştir.

2.2. Çalgı Eğitimi

Çalgı eğitimi, öğrencinin gereksinimleri ve yeterlikleri doğrultusunda zihinsel, bedensel ve duygusal becerilerini geliştirmeyi hedefleyen; öğretmen-öğrenci iş birliği içerisinde planlı olarak gerçekleştirilen bir süreçtir. Bu süreç önceden belirlenen amaçlar doğrultusunda programlı ve yüz yüze olarak yürütölmekte, öğrencinin niteliklerine uygun olarak düzenlenmektedir (Yalçınkaya, vd., 2014: 1584). Öğrencinin, bilişsel alanda çalgıya ait teknik kavramları ve terimleri öğrenmesi; duyuşsal alanda çalgıya duyduğu sevgi, disiplin ve tutumunu geliştirmesi; devinişsel alanda ise iki elini eş zamanlı bir şekilde kullanması, çalgı eğitimi kapsamında sergilemesi beklenen davranışlardır (Özen, 2004: 60). Müzikal ve teknik boyuttaki kazanılan bu beceriler öğrencinin, yeteneğini geliştirmesine, müzik bilgisini zenginleştirmesine ve müzik beğenisini yüksek bir düzeye ulaştırmasına olanak sağlamaktadır (Tanrıverdi, 1997).

“Çalgı eğitimi; genel, özenen ve mesleksen müzik eğitiminin en önemli boyutlarından biridir. Müzik eğitiminde belirlenen amaca, kullanılacak bir çalgı yardımıyla daha kolay ve sağlıklı bir biçimde ulaşmak mümkündür. Çalgı eğitimi, öğretmen ve öğrenci arasında bireysel olarak gerçekleşen ve planlı olarak yürütölmesi gereken bir eğitim sürecidir. Bu süreç içinde öğrenci, çalgı hakkında teknik bilgi ve becerileri kazanmakla birlikte, müziksel gelişimini de arttırmaktadır” (Yalçınkaya, 2002: 354).

“Ülkemizde çalgı eğitimi; Devlet Konservatuarları, Güzel Sanatlar Liseleri, üniversitelerin Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Eğitim Fakültelerine bağlı Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında verilmektedir” (Aytemur, 2016: 77). Bu okullarda verilen çalgı eğitimi “programlı, düzenli ve amaçlı” bir şekilde gerçekleşmektedir (Özen, 2004: 60). Ancak, “ülkemizde farklı kurumlarda mesleki çalgı eğitimi verilmesi sebebiyle bu kurumlarda eğitim veren çalgı eğitimcileri farklı eğitim süreçlerinden geçtikleri için öğrencilerine eğitim verirken değişik yaklaşımlar, hedefler ve bakış açıları geliştirebilmektedirler” (Özmenteş ve Taşkın, 2011: 453).

Özen (2004), çalgı eğitimine ilişkin amaçları öğretmen açısından “çalgı sevgisini kazandırabilmek, özengen müzik eğitime uzanmak, meslekî müzik eğitime yönlendirmek, çalgı eğitiminin öğrenciler üzerindeki etkilerini araştırmak, çalgıların çalınma tekniklerine ilişkin bilgi aktarmak, çalgı öğretimini kolaylaştırıcı ve aşama kaydetmeyi sağlayıcı yöntemler geliştirmek” olarak sıralamaktadır. Bu noktada Özen, çalgı eğitiminin başarısını etkileyen faktörleri öğrenci başarısı açısından “çalgı çalma isteği, çalgıyı tanımak ve sevmek, zamanı iyi kullanmak, düzenli ve gerektiği biçimde çalışmak ve çalgı öğretmeniyle iyi iletişim kurmak” olarak ele almaktadır. Dolayısıyla çalgı eğitiminde uygulanan yöntem, “yaklaşım ve teknikler sayesinde öğrencilerin derse daha iyi konsantre oldukları” (Özmenteş ve Taşkın, 2011) görülmektedir.

Çalgı eğitimi sürecinin başarılı olarak nitelendirilebilmesi için öğrencinin yerine getirmesi gereken bazı sorumluluklar bulunmaktadır. Öğrencinin derse hazırlıklı ve düzenli olarak katılım sağlaması, çalgı çalışma sürecini olabildiğince bilinçli ve verimli bir şekilde geçirmesi bireysel sorumlulukları arasında yer almaktadır. Bu sorumlulukları gerçekleştirirken çeşitli faktörlerden olumlu ve olumsuz yönde etkilenebilir. Örneğin öğrencinin bireysel çalgı dersine yönelik tutumu (Ataman, 2016; Yalçınkaya, vd., 2014), içsel motivasyonu, özyeterlik, kaygı durumu ve yetenek algısı gibi etmenler çalgı dersindeki başarısını etkileyen faktörlerdir (Özmenteş, 2012). Bu etmenlerin olumlu yöndeki gelişimi öğrenci ve çalgısı arasındaki bağı güçlendirerek çalgısı ile geçirdiği süreyi, çalışma şeklini, hazırbulunuşluk düzeyini ve performanslarını pozitif yönde etkileyebilir.

Çilden (2006) çalgı eğitiminin niteliğini öğretmen, öğrenci ve öğretim programı olarak üç temel faktörün etkilediğini ve bunlardan en önemlisinin “öğretmen” faktörü olduğunu belirtmiştir. Öğretmen, çalgının etkili bir şekilde çalınmasıyla ilgili temel doğru teknik ve müzikal davranışları öğrenciye kazandıracak, bu temel davranışların geliştirilmesini ve davranışa dönüştürülmesini sağlayacak kişidir. Bu sebeple öğretmenin teknik ve müzikal anlamda çalgısına hakim olması, temel teknik ve müzikal doğruları öğrenciye aktarabilecek yetenek, kapasite, donanım ve en önemlisi öğretmenlik formasyonuna sahip olması gerekmektedir. Öğretmenler, öğrencilerine nasıl pratik yapacaklarını ve müzikal öz-yeterliliği nasıl oluşturacaklarını da öğretmekle sorumludur (Lehmann, Sloboda ve Woody, 2007: 59). Bu doğrultuda öğrencinin bazı bireysel sorumluluklarını yerine getirmesinin öğretmenin sorumluluğu altında olduğu söylenebilir.

“Bireysel çalgı eğitimi” adından da anlaşılacağı üzere öğrencilerin bireysel farklılıkları doğrultusunda yürütülmesi gereken bir süreçtir. Her öğrencinin öncelikle bir insan olarak fiziksel ve zihinsel özellikleri, olayları kavrama ve yorumlama biçimi, yaşam şekli ve kişiliği; öğrenci olarak ise müzik bilgisi, çalgı çalma düzeyi, yeteneği, beğeni ve zevkleri farklılık göstermektedir. Bu sebeple “öğretmenin, öğrencilerin bireysel farklılıklarını tüm yönleriyle çok iyi tanınması, bireysel ayrılıklara ve gereksinimlere göre öğrenme konularını seçmesi ve bunları öğretmek için de öğrencinin özelliklerine göre değişen yöntem ve teknikleri geliştirerek uygulamaya koyması gerekmektedir” (Şendurur, 2001: 148).

Çalgı eğitiminde kazandırılması hedeflenen davranışlar çeşitli yaklaşımlar aracılığıyla öğrenciye aktarılmaktadır. Bu eğitim sürecinde Suzuki, Orff, Kodaly, Carabone ve Dalcroze gibi müzik öğretim yöntemlerinden yararlanılmakla birlikte (Özen, 2004); usta-çırak yöntemi (Çilden, 2016), anlatım, örnekleme, uygulama, tümevarım ve tündengelim gibi geleneksel öğretim yöntemleri de eğitimciler tarafından sıklıkla tercih edilmektedir (Özmenteş ve Taşkın, 2011).

2.3. Flüt Eğitimi

Çalgı eğitiminin alt kümelerinden biri olan flüt eğitiminde öğrencinin doğru duruş ve tutuş pozisyonunu alması, diyafram nefesini doğru ve nitelikli kullanması, bütün oktavlarda temiz ve kaliteli bir ton elde etmesi, etüt ve eserleri hız basamaklarına, seslendirme tekniklerine uygun bir şekilde seslendirmesi, ders kapsamında hedeflenen temel davranışlardır (Atak Yayla, 2000: 11). Öğrencinin bu teknikleri öğrenme aşamasında öncelikle konuyu bilişsel düzeyde anlamlandırması, duyuşsal olarak özümsemesi ve ardından devinişsel olarak sergilemesi beklenmektedir.

Flüt eğitiminde doğru duruş pozisyonu için ayakların ayrı bir şekilde durması ve vücut ağırlığının hafif öne doğru verilmesi (Akıncı, 1994: 11); tutuş pozisyonu için sağ ve sol elde flüt ağırlığının eşit bir şekilde dağıtılması (Tatu, 2006); nefes tekniğinin doğru bir şekilde anlaşılabilmesi için öğrencinin akciğer, diyafram, karın kasları, ses telleri, dil ve gırtlak gibi yapıları tanınması (Kara, 2021: 327); doğru üfleme tekniği için diyafram desteğiyle kontrollü bir şekilde ambişür üzerinde doğru yere üflemesi (Önal, 2021: 17); dil teknikleri için ise nefes, dil ve el koordinasyonunu sağlaması gerekmektedir (Kurtaslan ve Ergan, 2011). Bu bağlamda flüt eğitiminin, birden fazla eylemin uyumlu şekilde yapılmasını gerektiren oldukça soyut ve karmaşık davranışları barındırdığı söylenebilir. Bu davranışların öğretilmesinde çalgı öğretmenin uygun yöntem ve teknikleri kullanması, öğrenmenin doğru ve etkili bir şekilde gerçekleştirilmesinde önem taşımaktadır.

Flüt eğitimi sürecinde; anlatım, araştırma-inceleme, gezi-gözlem-inceleme, gösteri/demonstrasyon, işbirlikli öğretim, soru-cevap, problem çözme gibi genel öğretim yöntemleri kullanılmakla birlikte; Dalcroze, Suzuki, çalışma-çalıştırma, harflendirme ve rakamlandırma gibi özel öğretim yöntemlerinden de yararlanılmaktadır (Kürklü, 2010). Değişen ve gelişen her şey gibi öğretim yöntemleri de her geçen gün gelişmekte ve farklı yaklaşımların doğmasına sebep olmaktadır. Ortaya çıkan bu çağdaş yaklaşımlar, “öğrencinin aktif olduğu, yaparak ve yaşayarak öğrendiği; yaratıcı potansiyeli ortaya çıkaran etkinlikler ve oyunlardan oluşan bir öğrenme sürecidir” (Tekin Gürgen ve Bilen,

2005: 327). Analoji tekniği de bu yenilikçi yaklaşımlardan biridir. Yapılan literatür taramasında flüt eğitiminde “dilın hava akımının geçmesini sağlayan ya da engelleyen bir vana gibi olması”, “ciğerlerin, ağza hava akımı sağlayan körük işlevi görmesi”, “vibratonun köpek soluması gibi olması” (Akıncı, 1994), “boğaz açıklığının esnemek ya da “Aa” demek gibi açık bir pozisyon olması” (Önal, 2021: 118), “dudak pozisyonunun bahçe hortumunun ucu gibi olması” (Walker, 1995) gibi benzetme örneklerine rastlanmıştır. Ancak Walker’ın çalışması haricinde bu benzetmeler analoji olarak değil sadece sözel olarak ifade edilmiş ve temel tekniklerin sadece birkaç tanesine yönelik analogiler kullanılmıştır. Bu doğrultuda flüt eğitimindeki temel davranışlara yönelik kullanılan analogilerin belirlenmesine ihtiyaç duyulmuştur.

2.4. Analoji Tekniği

İnsanlar hiç karşılaşmadıkları bir olay veya öğrenmedikleri bir bilgi ile karşı karşıya geldiğinde bu durumu anlamlandırmakta zorluk yaşamakta ve açıklığa kavuşturmak için çeşitli yöntemlere başvurmaktadırlar. Öncelikle karşılaştıkları yeni olayı veya bilgiyi, halihazırdaki bilgi ve deneyimleri doğrultusunda ele alarak yorumlamayı denemekte, ardından ikisi arasında bir bağ kurmaya çalışmaktadırlar. İki durum arasındaki kurulan ilişki sayesinde bilinmeyen durum çözülerek bilinen bir duruma evrilmektedir. Yabancılık çekilen bir olgunun bize tanıdık gelen bir olguya benzetilerek açıklanması “analoji” olarak tanımlanabilir (Küçükturan, 2003). Analoji, ilişkisel yapının bilinen bir alandan (kaynak) daha az bilinen ama benzer olan başka bir alana (hedef) aktarılmasıdır. Bu aktarım, iki sistem arasındaki benzerliklerin tespit edilmesi ve hedefle ilgili bilgilerin çıkarılması ile gerçekleşmektedir (Mason, 1994: 158). Fakat analogiler iki ucu keskin kılıçlar gibidir. Kaynak ve hedefin özelliklerinin tamamen benzer olmaması sebebiyle, hedef kavramın bazı yönlerini açıklamak için kullanılan benzetmeler bir noktada bozulmaya başlamakta ve kavram yanılgılarına yol açmaktadır (Glynn, 1994: 19). Bu nedenle analogilerin doğru zamanda, doğru şekilde, yeterli düzeyde ve bilinçli olarak kullanılması gerekmektedir.

Eğitim s¼recinde analogiler; aktif bir ¼đretim ortamı sağlaması, soyut olanı somutlaştırması, kalıcı ¼đrenmeyi sağlaması, ¼đrencilerin yaratıcılıklarını, d¼ř¼nme ve problem ¼özme becerilerini geliştirmesi bakımından (Kaptan ve Arslan, 2002) ¼ok g¼çlü bir ¼đrenme ve ¼đretme aracı olarak kullanılmaktadır (Mason, 1994). Bu s¼reçte ¼đretmenin ¼đreteceđi konuyu, kullanacağı analogiyi ve kullanma şeklini doğru şekilde planlaması; ¼đrencinin kendi analogilerini oluşturmasına olanak sağlaması, rehberlik etmesi ve gerekli durumlarda g¼rsellerden yararlanması; kullandığı analogilerin konu ile yakınlığına ve ¼đrencilerin g¼nl¼k yaşantısından izler taşımaya dikkat etmesi; ¼đrencilerin bilişsel d¼zeyine ve seviyesine uygun analogiler se¼mesi gerekmektedir (Dilber, 2006: 11). Kesercioğlu vd. (2004) analogilerin se¼ilmesinde g¼z ¼n¼nde bulundurulması gereken ilkeleri şu şekilde sıralamıştır;

1. İçerik ve hedef iyi belirlenmelidir.
2. Bilinmeyen yeni kavram için, benzer (tanıdık) analog kullanılmalıdır.
3. Soyut yeni hedef kavram için, somut analog kullanılmalıdır.
4. Yeni kavramın yapısı ile ilişkilendirilebilen bağlantılar se¼ilmelidir.
5. ¼đrencilerin karakteristik ¼zellikleri, ¼n bilgileri dikkate alınmalıdır.

Yapılandırıcı ¼đrenme yaklaşımına g¼re, ¼đrenilecek bilgi ile ¼đrenilen bilgi arasındaki benzerliklerin ortaya ¼ıkarılması esastır (Duit, 1991). Bu bağlamda ¼đrenilecek bilgi için se¼ilen analoginin anlaşılması ve etkili bir şekilde kullanılması, ¼đrencilerin anlamlı bir ¼đrenme elde etmelerine, bilgi parçalarından ziyade ilişkisel olarak ¼đrenmelerine yardımcı olmaktadır (Mason, 1994).

2.5. Analogi ¼eřitleri

Analogi ¼eřitleri; basit analogiler, hikaye tarzında analogiler, oyunlaştırılmış analogiler ve resimli analogiler olarak d¼rde ayrılmaktadır (şahin, 2000, akt. Kılıç, 2009: 26).

2.5.1. Basit Analogiler

Bir kavramın, olayın ve durumun doğrudan başka bir kavram, olay ve duruma benzetilmesidir. Örneğin kalbin pompaya, sinir sisteminin telefon kablolarına benzetilmesi gibi.

2.5.2. Hikaye Tarzında Analogiler

Bir olayın açıklanmasının başka bir olaya benzetilerek yapılmasıdır. Örneğin; vücudumuzun mikroplardan kendini nasıl koruduğu analogi tekniği kullanılarak açıklanabilir.

2.5.3. Oyunlaştırılmış Analogiler

Bir olayın oyunlaştırılarak açıklanmasıdır. Örneğin bitkilerin fotosentez olayı insanların yemek yapma olayına benzetilerek oyunlaştırılır.

2.5.4. Resimli Analogiler

Bir olayın resimlerle açıklanmasıdır. Bu tür analogilerde görsel hafızada işin içine girmektedir.

2.6. İlgili Araştırmalar

Kara'nın (2016) yüksek lisans tezinde, keman eğitimi başlangıç aşamasındaki duruş, tutuş gibi temel davranışların öğretilmesinde keman eğitimcilerinin kullandıkları analogilerin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda on iki alt problem belirlenmiştir. Bunlar; keman eğitimcilerinin keman çalmaya uygun doğal duruşun oluşturulmasına,

keman ve yay tutuşu davranışının öğretilmesine, yayı durdurarak, ortada, üst yarıda, alt yarıda ve yayı durdurmadan ortada, üst yarıda, alt yarıda çalma davranışının öğretilmesine, sol elin kemana yerleştirilmesi davranışının öğretilmesine, detache, legato, martele, staccato, spiccato ve vibrato tekniklerinin öğretilmesine yönelik kullandıkları analogilerin tespit edilmesini ve kullandıkları analogilerin derslerini nasıl etkilediğinin belirlenmesini kapsamaktadır. Araştırma verilerinin elde edilmesinde 13 sorudan oluşan yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Görüşme formundan elde edilen sonuçlara göre keman eğitimcilerinin keman çalmaya uygun doğal duruş ile ilgili analogilerinin daha çok kendilerini sıkmadan vücutlarını doğal ve rahat bırakmaya; yay tutuşu ile ilgili analogilerinin daha çok yayı sıkmadan tutmaya; keman tutuşu ile ilgili analogilerinin daha çok kemana doğal ve rahat bir şekilde tutmaya; yayı durdurarak, ortada, üst yarıda, alt yarıda ve yayı durdurmadan, ortada, üst yarıda, alt yarıda çalma davranışının kazandırılması ile ilgili analogilerinin daha çok yayın kısımlarının uygun şekilde kullanılabilmesi için kontrollü ve rahat olunmasına; sol elin kemana yerleştirilmesi davranışının kazandırılması ile ilgili analogilerinin daha çok sol elin tuşeye dönük olmasına, sol el yuvarlaklığına ve sol elde başparmağın duruşuna; detache tekniğinin öğretilmesi ile ilgili analogilerinin daha çok detache tekniği sonucu oluşan sesin yumuşak, pürüzsüz olması ve arşenin kontrollü tutulmasına; legato tekniğinin öğretilmesi ile ilgili analogilerinin daha çok sol el parmaklarının dengeli basılması sonucu oluşan sesin uzun, kopuntu olmadan çalınmasına; martele tekniğinin öğretilmesi ile ilgili analogilerinin daha çok anlık bir hareket ile oluşan sesin bütün ve sert duyulmasına; staccato tekniğinin öğretilmesi ile ilgili analogilerinin daha çok küçük yay hareketleri ile oluşan sesin kısa ve kesik duyulmasına; spiccato tekniğinin öğretilmesi ile ilgili analogilerinin daha çok spiccato tekniği sonucu arşede oluşan sıçrama hareketinin dengeli ve sürekliliğine; vibrato tekniğinin öğretilmesi ile ilgili analogilerinin daha çok doğal, sürekli ve kendiliğinden gelen hareketler ile oluştuğuna,; pozisyon geçişi davranışının öğretilmesi ile ilgili analogilerinin daha çok kısa sürede ve aynı hızda, duraksama olmadan uygulanmasına yönelik olduğu görülmüştür. Araştırma sonucunda keman eğitimcilerinin analogileri derslerinde kullandıkları ve görüşleri doğrultusunda analogileri çalgı eğitiminde faydalı buldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Kar'ın (2021) çalışmasında, ses eğitimi sürecinde ses öğretmenlerinin sözel ve kinestetik analogi, hayal gücü ve metafor kullanımına ilişkin deneyimlerinin betimlenmesi amaçlanmıştır. Ses eğitimcilerinin analogi, hayal gücü ve metaforları öğretim aracı olarak kullanım durumlarının ortaya çıkarılması sağlanmıştır. Bu çalışmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Katılımcılar farklı ülkelerde ses eğitimi veren 15 uzman ses eğitimciden oluşmuştur. Veri toplama aracı olarak "Ses Eğitiminde Sözel - Kinestetik Analogi, İmgelem ve Metafor Kullanım Formu" kullanılmıştır. Bu form ile ses öğretmenleri tarafından eğitimleri sırasında analogi, hayal gücü ve metaforların (sözlü ve kinestetik) kullanımı ve amaçları hakkında sözlü ve yazılı görüşler alınmıştır. Verilerin analizinde içerik analizi uygulanmıştır. Ses eğitimcilerinin ses eğitimi sürecinde kullandıkları benzetmeler, hayaller ve metaforlar temalar halinde sunulmuştur. Araştırma bulgularında ses eğitiminde imge ve metaforların kullanıldığı 9'u sözel, 20'si kinestetik metaforlar olmak üzere toplam 29 etkinlik incelenmiştir. Katılımcıların çoğunluğunun araştırmacı ile paylaştığı etkinliklerin; öğrencilerin bedenlerindeki gerginliğin, seslerini olumsuz etkilemesini engellemek, doğal nefes kullanımı konusunda farkındalık yaratmak ve bedensel farkındalıklarını artırmak için tasarlandığı görülmüştür.

Ekici'nin (2020a) çalışmasında, ses eğitiminde sözel imgelere dayalı eğitim yaklaşımı ele alınarak bir değerlendirme yapılması ve önerilerde bulunması amaçlanmıştır. Araştırmada, tarama modeli kullanılmış ve literatür taraması yapılmıştır. Araştırma sonucunda doğru postürün, solunum ve desteğin, fonasyon ve doğru ton kalitesinin, rezonans ve artikülasyonun öğretilmesine yönelik sözel imgelere ulaşılmış ve bu imgelere yer verilmiştir.

Ekici'nin (2020b) çalışmasında, sözel imgelerin müzik öğretmeni adaylarının şarkı söyleme becerileri üzerindeki etkisi araştırılmıştır. Araştırmada, öntest-sontest kontrol gruplu model kullanılmış ve 10 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerin öğretim yılı başındaki şarkı söyleme performansları ile dönem sonundaki performansları, iki ses eğitimcisi tarafından değerlendirilmiştir. Ses eğitiminde deney grubuna 12 hafta boyunca sözel imgeler uygulanmış ve sözel imgelerin müzik öğretmeni adaylarının şarkı söyleme becerileri üzerinde anlamlı düzeyde etkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma

sonucunda, müzik ğretmeni adaylarının Şarkı söyleme becerilerinin geliştirilmesinde sözel imgelerin yerinin oldukça önemli olduğu sonucuna varılmıŐtır.

Clements'in (2008) doktora tezinde, ses ğretiminde öğretmenlerin öğrencilerine pedagojik ilkeleri açıklamak için çeşitli yöntemler geliştirdikleri görülmüştür. Yalnızca bilimsel açıklamaları kullanan öğretmenler, yalnızca görüntü ve analogileri kullanan öğretmenler ve her ikisinin bir kombinasyonunu kullanan öğretmenlerden söz edilmiştir. Araştırmada, ses ğretiminde imgeleri ve analogileri seçmenin ve bunları pedagojik ilkelere bağlamının yollarını göstermek amaçlanmıştır. Bu bağlamda, vokal pedagojisi ve imgelemenin kısa bir tarihine, bir öğrencinin imge sözcük dağarcığı oluŐturmasına nasıl yardımcı olunacağına, duruş, solunum, fonasyon, rezonasyon ve artikülasyonları öğretirken uygun imgeyi oluşturmak için bir kılavuza, üslup ve müziğin ğretiminde imgeleme için önerilere ve sözcük seçimlerinin gücüne yer verilmiştir. Araştırmada duruş, solunum, fonasyon, rezonasyon ve artikülasyonlar için birden fazla analogi rneği verilmiŐ ve öğretmenlerin kelime seçimlerinde dikkatli olmaları ve bu kelimeleri doğru biçimde iletebilmelerinin oldukça önemli olduğu vurgulanmıŐtır. Araştırma sonucunda, imge ve analogilerin ses ğretiminde önemli bir araç olduğu, günümüzdeki öğrencilerin görsel olarak öğrenmesi nedeniyle kullanımının önemli olduğu, öğretmenlerin, ğrencilerinin görsel kelime dağarcığını öğrenmesi ile birlikte daha etkili ve güvenilir olabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Walker'ın (1995) doktora tezinde, flüt için pedagojik literatür araŐtırıldıktan ve flt Kincaid ve Mariano'nun öğrencileriyle görüşme yapıldıktan sonra, diğerlerinden farklı bir flüt çalma tekniğini temsil ettikleri görülmüştür. Bu aėdaŐ anlayıŐ, esneklik ve dil yerleŐimi ile farklı ton renklerinin üretilmesini desteklemiŐ ve yanak ŐiŐirme tekniği ile dikkat çekmiŐtir. Ayrıca vokal pedagojisi için üretilen analogiler yoluyla flüt tonunun incelendiği ilk derinlemesine araştırma olmuŐtur. Bu doğrultuda araştırmada yanak ŐiŐirme tekniğinin kökenine, kullanımına, ilk ğreticilerine ve yenilikçi öğretmenlerle yapılan görüŐmelere yer verilmiştir. Flüt alma tekniklerinde, ünlü duruŐları ve yanak ŐiŐirme tekniklerinin uygulanmasına değinilmiştir. Avrupa'daki bölgesel vokal okulları ve dilin fltnn tonu ve telaffuzu üzerindeki etkileri arasında bir karŐılaŐtırma yapılmıŐ, Őarkıcıların nefes tekniği uygulanmasının fltnn rezonansına ve nefes almasına katkıları

olduğu bulunmuştur. Flüt almada yanak şişirme ve sesli duruş tekniklerinin embouchure için uygulanması ile dudak pozisyonu için “bahçe hortumu” analogisi kullanılmış ve açıklanmıştır. Son olarak vokal pedagojiden öğrenilen ton kalitesinin faydalarına yer verilmiştir.

Skoog’un (2004) alışmasında, korolarda ses tekniği geliştirmede imge ve metaforların kullanımına değinilmiştir. Araştırmada açıklanan teknikler ve yöntemler aracılığıyla bir koro topluluğunun güzel ve esnek bir vokal tonu geliştirilmesine yardımcı olmak amaçlanmıştır. Koro şeflerinin, genç korolarda tam, canlı, sağlıklı bir vokal sesi geliştirmeye çalıştıklarını ve bu yolda imge ve metaforların kullanıldığı bir yaklaşımı izleyebilecekleri belirtilmiştir. Araştırmada; postür, nefes desteği, fonasyon/sesin başlangıcı, açık/gevşek boğaz ve rezonans/canlılık için imge ve metafor örnekleri sunulmuştur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

Bu bölümde, araştırma ile ilgili elde edilmesi amaçlanan bulgulara hangi yöntemlerle ulaşıldığına, verilerin nasıl toplandığına, araştırmanın hangi süreçlerden geçtiğine değinilecektir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada, flüt öğretmenlerinin ve öğrencilerinin flüt eğitimindeki temel davranışların kazandırılmasına yönelik kullandıkları analogileri saptamak, kullandıkları analogiler arasındaki kod benzerliğini belirlemek, ders kapsamında analogi kullanımını etkili bulma durumlarını tespit etmek ve elde edilen sonuçlar doğrultusunda uygun analogileri önermek amaçlanmıştır. Bu amaca uygun olarak araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Olgu bilim deseni, bireylerin bilincinde olduğu fakat ayrıntılı olarak bilgi sahibi olmadığı olgulara odaklanmakta ve bireylerin bu olgulara ilişkin kendi yaşam dünyasındaki deneyim, algı ve yönelimlerini belirlemeyi amaçlamaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Başka bir deyişle “fenomenoloji, bir fenomenin bireylerin ya da belli bir grubun deneyimleri açısından tanımlanmasıdır” (Christensen, Johnson ve Turner, 2020: 409). Bu desende araştırmacılar genellikle, kişiler arasındaki benzerlikleri araştırmaya odaklanmaktadır (Seggie ve Bayyurt, 2021: 77). Araştırmada flüt öğretmenleri ve öğrencilerinin tercih ettiği analogiler onların kişisel bilgi ve deneyimleri doğrultusunda şekilleneceğinden, ayrıca flüt öğretmenleri ve öğrencilerinin bir grup olarak ele alınarak bu grupların deneyimleri ve arasındaki benzerlik durumu araştırılacağından çalışmada olgu bilim deseni tercih edilmiştir.

3.2. Çalışma Grubu

3.2.1. Çalışma Grubunun Oluşturulması

Araştırmanın çalışma grubunu flüt öğretmenleri evreni içerisinde yer alan, araştırma kapsamında Türkiye’de ulaşılabilen flüt öğretim elemanları (n=23) ve BAÜN, ÇOMÜ, TÜ ve BUÜ’nde 2021-2022 eğitim öğretim bahar yarıyılı lisans düzeyinde öğrenim gören flüt öğrencileri (n=53) oluşturmaktadır. Flüt öğretim elemanlarına ulaşmak amacıyla öncelikle Türkiye’de müzik bölümü bulunan 68 üniversitenin yetkili birimleri aranmış, flüt öğretiminin bulunma durumu öğrenilmiş ve öğretim elemanlarının iletişim bilgileri istenmiştir. Elde edilen mail ve telefon adreslerine ulaşmaya çalışılmış ve yirmi üç öğretim elemanından geri dönüş alınmıştır. Flüt öğretim elemanlarının onayları doğrultusunda anket linki paylaşılarak uygulanmıştır. Flüt öğrencilerine ulaşmak için ise BAÜN, ÇOMÜ, BUÜ ve TÜ’ne gidilerek yüz yüze anket uygulaması yapılmıştır. Araştırmaya katılan flüt öğretim elemanları (eğitimciler) “E1”, “E2”, ..., “E23” ve araştırmaya katılan flüt öğrencileri “Ö1”, “Ö2”, ..., “Ö53” olarak adlandırılmıştır.

3.2.2. Flüt Öğretim Elemanlarının Katılımcı Profili

Flüt öğretim elemanlarının cinsiyeti, yaşı, öğrenim durumu, çalıştığı kurumu, çalıştığı bölümü, unvanı ve meslekteki çalışma süresi hakkında katılımcı profili detaylı olarak Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1

Flüt öğretim elemanlarının katılımcı profili

Katılımcı Numarası	Katılımcılar ile İlgili Bilgiler						
	Cinsiyet	Yaş	Öğrenim Durumu	Çalıştığı Kurum	Çalıştığı Bölüm	Unvan	Meslekteki Çalışma Süresi
E1	Kadın	25-30	Yüksek Lisans	Kastamonu Üniversitesi	Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı	Okutman	1-5 yıl
E2	Kadın	31-40	Doktora	Kocaeli Üniversitesi	Devlet Konservatuvarı Müzik Bölümü	Doçent	1-5 yıl
E3	Kadın	50 ve üstü	Yüksek Lisans	Abant İzzet Baysal Üniversitesi	Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı	Öğretim Görevlisi	16 yıl ve üstü
E4	Kadın	41-50	Doktora	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı	Profesör	16 yıl ve üstü
E5	Kadın	31-40	Doktora	Süleyman Demirel Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü	Dr. Öğretim Üyesi	11-15 yıl
E6	Kadın	31-40	Doktora	Niğde Üniversitesi	Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı	Dr. Öğretim Üyesi	6-10 yıl
E7	Erkek	41-50	Lisans	ÇOMÜ	Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı	Öğretim Görevlisi	16 yıl ve üstü
E8	Kadın	31-40	Yüksek Lisans	ÇOMÜ	Devlet Konservatuvarı Müzik Bölümü	Öğretim Elemanı	1-5 yıl
E9	Kadın	31-40	Doktora	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı	Doçent	16 yıl ve üstü
E10	Kadın	31-40	Doktora	BUÜ	Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı	Doçent	16 yıl ve üstü
E11	Erkek	31-40	Doktora	Karabük Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü	Dr. Öğretim Üyesi	11-15 yıl
E12	Kadın	31-40	Sanatta Yeterlik	Bülent Ecevit Üniversitesi	Devlet Konservatuvarı Müzik Bölümü	Öğretim Görevlisi	11-15 yıl
E13	Erkek	50 ve üstü	Yüksek Lisans	Ankara Üniversitesi	Devlet Konservatuvarı Müzik Bölümü	Yabancı Uzman	16 yıl ve üstü
E14	Kadın	31-40	Doktora	Aksaray Üniversitesi	Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı	Dr. Öğretim Üyesi	11-15 yıl
E15	Kadın	41-50	Doktora	Giresun Üniversitesi	Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü	Dr. Öğretim Üyesi	16 yıl ve üstü
E16	Kadın	31-40	Doktora	İnönü Üniversitesi	Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı	Dr. Öğretim Üyesi	11-15 yıl
E17	Erkek	31-40	Doktora	Trabzon Üniversitesi	Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı	Dr. Öğretim Üyesi	11-15 yıl
E18	Kadın	31-40	Doktora	Trabzon Üniversitesi	Devlet Konservatuvarı Müzik Bölümü	Dr. Öğretim Üyesi	1-5 yıl
E19	Kadın	41-50	Sanatta Yeterlik	BUÜ	Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı	Doçent	16 yıl ve üstü
E20	Kadın	50 ve üstü	Doktora	Yıldız Teknik Üniversitesi	Sanat ve Tasarım Fakültesi	Dr. Öğretim Üyesi	16 yıl ve üstü
E21	Erkek	41-50	Doktora	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı	Doçent	16 yıl ve üstü
E22	Kadın	31-40	Doktora	Adıyaman Üniversitesi	Devlet Konservatuvarı Müzikoloji Bölümü	Doçent	11-15 yıl
E23	Kadın	41-50	Doktora	ÇOMÜ	Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı	Doçent	16 yıl ve üstü

Tablo 1’de verilen flüt öğretim elemanlarının demografik özellikleri incelendiğinde, öğretmenlerin ağırlıklı olarak kadın olduğu bilgisine ulaşılmaktadır. Öğretmenlerin çoğu 31-40 yaş aralığındadır. Öğretim elemanlarının öğrenim durumları çoğunlukla doktora düzeyindedir. Çalıştığı kurum bilgilerine bakıldığında, çoğunluğun ÇOMÜ öğretim elemanı olduğu; çalıştığı bölüm bilgilerine bakıldığında ise büyük çoğunluğun Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı’nda çalıştığı görülmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin unvanı yoğunluklu olarak “Dr. Öğretim Üyesi” şeklindedir. Meslekteki çalışma sürelerine bakıldığında ise öğretmenlerin çoğunun 16 yıl ve üstü deneyime sahip olduğu gözlenmektedir.

3.2.3. Flüt Öğrencilerinin Katılımcı Profili

Flüt öğrencilerinin cinsiyeti, yaşı, mezun olduğu lise türü, öğrenim gördüğü üniversite, öğrenim gördüğü bölüm, sınıf düzeyi ve flüt çaldığı süre hakkında katılımcı profili detaylı olarak Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2

Flüt öğrencilerinin katılımcı profili

Katılımcı Numarası	Katılımcılar ile İlgili Bilgiler						
	Cinsiyet	Yaş	Mezun Olduğu Lise Türü	Öğrenim Gördüğü Üniversite	Öğrenim Gördüğü Bölüm	Sınıf Düzeyi	Flüt Çaldığı Süre
Ö1	Erkek	18	Anadolu lisesi	BÜ	Müzik öğretmenliği	1. sınıf	8-9 ay
Ö2	Kadın	20	Anadolu lisesi	BÜ	Müzik öğretmenliği	2. sınıf	2 yıl
Ö3	Kadın	21	Güzel sanatlar lisesi	BÜ	Müzik öğretmenliği	2. sınıf	7 yıl
Ö4	Kadın	22	Güzel sanatlar lisesi	BÜ	Müzik öğretmenliği	4. sınıf	8 yıl
Ö5	Kadın	19	Anadolu lisesi	BÜ	Müzik öğretmenliği	1. sınıf	9 ay
Ö6	Kadın	21	Anadolu lisesi	BÜ	Müzik öğretmenliği	3. sınıf	3 yıl
Ö7	Kadın	27	Güzel sanatlar lisesi	BÜ	Müzik öğretmenliği	4. sınıf	15 yıl
Ö8	Kadın	20	Güzel sanatlar lisesi	ÇOMÜ	Müzik öğretmenliği	3. sınıf	7 yıl
Ö9	Erkek	25	Meslek lisesi	ÇOMÜ	Müzik öğretmenliği	3. sınıf	3 yıl
Ö10	Erkek	26	Anadolu teknik lisesi	ÇOMÜ	Müzik öğretmenliği	4. sınıf	4 yıl
Ö11	Kadın	22	Güzel sanatlar lisesi	ÇOMÜ	Müzik öğretmenliği	4. sınıf	4 yıl
Ö12	Erkek	20	Güzel sanatlar lisesi	ÇOMÜ	Devlet konservatuarı	2. sınıf	7 yıl
Ö13	Erkek	21	Güzel sanatlar lisesi	ÇOMÜ	Devlet konservatuarı	1. sınıf	7 yıl
Ö14	Erkek	18	Anadolu lisesi	ÇOMÜ	Müzik öğretmenliği	1. sınıf	2 yıl
Ö15	Kadın	20	Anadolu lisesi	ÇOMÜ	Müzik öğretmenliği	1. sınıf	7 ay
Ö16	Kadın	24	Güzel sanatlar lisesi	ÇOMÜ	Müzik öğretmenliği	4. sınıf	11 yıl
Ö17	Kadın	19	Anadolu lisesi	ÇOMÜ	Müzik öğretmenliği	1. sınıf	5 ay
Ö18	Erkek	22	Düz lise	ÇOMÜ	Müzik öğretmenliği	3. sınıf	2 yıl
Ö19	Kadın	20	Anadolu lisesi	ÇOMÜ	Müzik öğretmenliği	1. sınıf	4-5 ay
Ö20	Erkek	20	Güzel sanatlar lisesi	ÇOMÜ	Müzik öğretmenliği	3. sınıf	7 yıl
Ö21	Erkek	21	Anadolu lisesi	ÇOMÜ	Devlet konservatuarı	2. sınıf	9 yıl
Ö22	Erkek	22	Güzel sanatlar lisesi	ÇOMÜ	Müzik öğretmenliği	3. sınıf	9 yıl
Ö23	Kadın	19	Güzel sanatlar lisesi	TÜ	Müzik öğretmenliği	1. sınıf	4 yıl
Ö24	Kadın	22	Anadolu lisesi	TÜ	Müzik öğretmenliği	3. sınıf	5 yıl
Ö25	Kadın	21	Anadolu lisesi	TÜ	Müzik öğretmenliği	4. sınıf	4 yıl
Ö26	Kadın	22	Anadolu lisesi	TÜ	Müzik öğretmenliği	4. sınıf	7 yıl
Ö27	Kadın	21	Güzel sanatlar lisesi	TÜ	Müzik öğretmenliği	3. sınıf	7 yıl
Ö28	Kadın	19	Anadolu lisesi	TÜ	Müzik öğretmenliği	1. sınıf	2 yıl
Ö29	Kadın	20	Güzel sanatlar lisesi	TÜ	Müzik öğretmenliği	2. sınıf	6 yıl
Ö30	Kadın	21	Güzel sanatlar lisesi	TÜ	Müzik öğretmenliği	3. sınıf	6,5 yıl
Ö31	Kadın	21	Güzel sanatlar lisesi	TÜ	Müzik öğretmenliği	3. sınıf	7 yıl
Ö32	Kadın	20	Anadolu lisesi	TÜ	Müzik öğretmenliği	2. sınıf	6 yıl
Ö33	Erkek	21	Güzel sanatlar lisesi	TÜ	Müzik öğretmenliği	4. sınıf	4 yıl
Ö34	Kadın	29	Sağlık meslek lisesi	TÜ	Müzik öğretmenliği	4. sınıf	3,5 yıl
Ö35	Kadın	24	Temel lise	BUÜ	Müzik öğretmenliği	4. sınıf	10 yıl
Ö36	Kadın	22	Güzel sanatlar lisesi	BUÜ	Müzik öğretmenliği	4. sınıf	8 yıl
Ö37	Kadın	22	Güzel sanatlar lisesi	BUÜ	Müzik öğretmenliği	3. sınıf	7 yıl
Ö38	Erkek	21	Güzel sanatlar lisesi	BUÜ	Müzik öğretmenliği	2. sınıf	7 yıl
Ö39	Kadın	21	Sosyal bilimler lisesi	BUÜ	Müzik öğretmenliği	1. sınıf	7 ay
Ö40	Erkek	23	Güzel sanatlar lisesi	BUÜ	Müzik öğretmenliği	4. sınıf	9 yıl
Ö41	Kadın	22	Anadolu lisesi	BUÜ	Müzik öğretmenliği	3. sınıf	5 yıl
Ö42	Kadın	22	Sağlık meslek lisesi	BUÜ	Müzik öğretmenliği	3. sınıf	2 yıl
Ö43	Kadın	18	Güzel sanatlar lisesi	BUÜ	Müzik öğretmenliği	1. sınıf	5 yıl
Ö44	Kadın	24	Güzel sanatlar lisesi	BUÜ	Müzik öğretmenliği	4. sınıf	8 yıl
Ö45	Kadın	22	Güzel sanatlar lisesi	BUÜ	Müzik öğretmenliği	4. sınıf	8 yıl
Ö46	Erkek	22	Güzel sanatlar lisesi	BUÜ	Müzik öğretmenliği	4. sınıf	8 yıl
Ö47	Erkek	23	Güzel sanatlar lisesi	BUÜ	Müzik öğretmenliği	4. sınıf	10 yıl
Ö48	Erkek	21	Güzel sanatlar lisesi	BUÜ	Müzik öğretmenliği	4. sınıf	6 yıl
Ö49	Erkek	21	Güzel sanatlar lisesi	BUÜ	Müzik öğretmenliği	3. sınıf	7 yıl
Ö50	Erkek	22	Güzel sanatlar lisesi	BUÜ	Müzik öğretmenliği	4. sınıf	9 yıl
Ö51	Kadın	21	Güzel sanatlar lisesi	BUÜ	Müzik öğretmenliği	3. sınıf	3 yıl
Ö52	Kadın	22	Anadolu lisesi	BUÜ	Müzik öğretmenliği	4. sınıf	5 yıl
Ö53	Kadın	25	Güzel sanatlar lisesi	BUÜ	Müzik öğretmenliği	4. sınıf	5 yıl

Tablo 2’de verilen flüt öğrencilerinin demografik özellikleri incelendiğinde, öğrencilerin ağırlıklı olarak kadın olduğu bilgisine ulaşılmaktadır. Öğrencilerin çoğu 21 ve 22 yaşındadır. Öğrencilerin mezun olduğu lise türüne bakıldığında büyük çoğunluğun

Güzel sanatlar lisesi mezunu olduğu görülmektedir. Öğrenim gördüğü üniversite bilgilerine bakıldığında çoğunluğun BUÜ’nde bulunduğu ve müzik öğretmenliği bölümünde okudukları gözlenmektedir. Flüt öğrencilerinin yoğunluklu olarak 4. Sınıf düzeyinde olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin flüt çalma süreleri incelendiğinde çoğunun 7 yıllık bir deneyime sahip olduğu gözlenmektedir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Veriler anket formu aracılığıyla ve iki aşamada toplanmıştır. İlk aşamada flüt öğretmenlerine, flüt eğitimindeki temel davranışların kazandırılmasına yönelik kullandığı analogilerin ve analogileri etkili bulma durumlarının belirlenmesi için kapalı ve açık uçlu soruların bulunduğu bir anket formu yönlendirilmiştir. Bu anket formunda yer alan flüt teknikleri, yapılan literatür taraması doğrultusunda belirlenmiştir. Ardından bu flüt tekniklerinin doğru bir şekilde belirlenebilmesi için 23 flüt öğretim elemanının verilen teknikleri flüt eğitimindeki temel davranışlara uygun bulma durumlarına ilişkin uzman görüşleri alınmıştır. Öğretim elemanlarının görüşleri doğrultusunda flüt öğrencilerinin anket soruları yapılandırılmıştır. Flüt öğretim elemanlarına uygulanan anketten elde edilen analogik yönergeler sonraki aşamada öğrencilerin bu davranışlara uygun analogi tercihinde bulunmaları için seçenek olarak sunulmuş ve öğrencilerin de kendi analogilerini oluşturmalarını sağlamak ve analogileri etkili bulma durumlarını belirlemek amacıyla kapalı ve açık uçlu soruların yer aldığı bir anket formu daha uygulanmıştır.

3.3.1. Anket

Öğretmenlere uygulanan anket formunda 7 demografik soru ve 27 açık uçlu soru (EK-1), öğrencilere uygulanan anket formunda ise 7 demografik soru ve 255 kapalı uçlu soru (EK-2) yöneltilmiştir. Ayrıca öğretmen ve öğrencilere analogi kullanımını etkili bulma durumlarını ve nedenini belirlemeye yönelik bir soru yöneltilmiş, önerdikleri teknikler ve bu tekniklerin analogik yönergelerini belirtebilecekleri bir alan verilmiştir.

3.4. Verilerin Toplanması

Araştırmada flüt öğretim elemanlarına uygulanan anket, daha fazla eğitimciye ulaşabilmek, fazla sayıda ve çeşitli nitelikte analogileri tespit etmek amacıyla online olarak Google formlar üzerinden 2021-2022 eğitim öğretim bahar yarıyılında uygulanmıştır. Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalları, Devlet Konservatuvarları ve Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bölümlerinin bulunduğu 68 adet Üniversite'deki ulaşılabilen flüt öğretim elemanlarına gönderilmiştir. Anket formunun giriş kısmına eklenen "Gönüllü Onam Metni" ile öğretmenlerden çalışmaya katılım onayı istenmiş, onayları doğrultusunda anket formuna ulaşabilmişlerdir. Araştırmanın verileri Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Etik Kurulu'nun 25.11.2021 tarih ve 20/34 sayılı **etik ilkelere uygunluk kararı** neticesinde toplanmıştır.

Araştırmada flüt öğrencilerine uygulanan anket, kapsamlı ve uzun bir uygulama süreci gerektirmesi, 255 adet analogik yönergenin araştırmacının rehberliğinde sözel olarak açıklanması gerekliliği sebebiyle yüz yüze olarak 2021-2022 eğitim öğretim bahar yarıyılında uygulanmıştır. Araştırmanın verileri Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Etik Kurulu'nun 21.04.2022 tarih ve E-95564340-730.08.01-2200085272 sayılı **anket oluru** neticesinde toplanmıştır. Anketlerden elde edilen veriler araştırmacı tarafından analiz edilmiştir.

3.5. Verilerin Analizi

Çalışmada, verilerin değerlendirilmesi için betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Betimsel analiz, elde edilen verilerin önceden belirlenen temalara göre özetlenip yorumlandığı veya araştırma sorularının ortaya koyduğu temalara göre düzenlendiği bir yaklaşımdır. Bu yaklaşımda sık sık doğrudan alıntılara başvurulmaktadır. Veriler öncelikle açık ve anlaşılır bir şekilde betimlenmekte ardından neden-sonuç ilişkisi kurularak açıklanmakta ve yorumlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2018: 239).

Bu doğrultuda, öğretmenlere ve öğrencilere uygulanan anket formundan elde edilen veriler MAXQDA Analytical Pro 2022 programına aktarılarak sorulara verilen cevaplar doğrultusunda temalar belirlenmiş, veriler betimlenmiş ve yorumlanmıştır. Veri analizi sonucunda flüt öğretim elemanları verilen teknikler için 255 adet analogik yönerge üretmiş ve bu analogik yönergeler sonucunda 5 tema, 28 kategori ve 309 kod oluşmuştur. Verilerin analizinde MAXQDA Analytical Pro 2022 programının kullanımı araştırmanın başarılı sayılabilmesi için önemli bir etkidir. Çünkü araştırmanın amaçladığı “ortak dil” anlayışı, programın hiyerarşik kod modeli, kelime bulutu gibi özellikleri sayesinde önemli analogik yönergelerin belirlenerek önerilmesinde fayda sağlamaktadır. Aynı zamanda MAXQDA Analytical Pro 2022 programı son güncelleştirmeler sayesinde temel nicel verilerin analizine de olanak sunmaktadır.

Araştırmanın geçerlik ve güvenilirliği için flüt öğretim elemanlarından veri toplanırken 23 alan uzmanının görüşü alınmış ve dönütler doğrultusunda araştırma soruları yapılandırılarak öğrencilere uygulanmıştır. Ayrıca MAXQDA Analytical Pro 2022 programına aktarılan veriler yorumlanırken temaların, kategorilerin ve kodların belirlenmesinde bir uzman görüşüne başvurulmuştur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

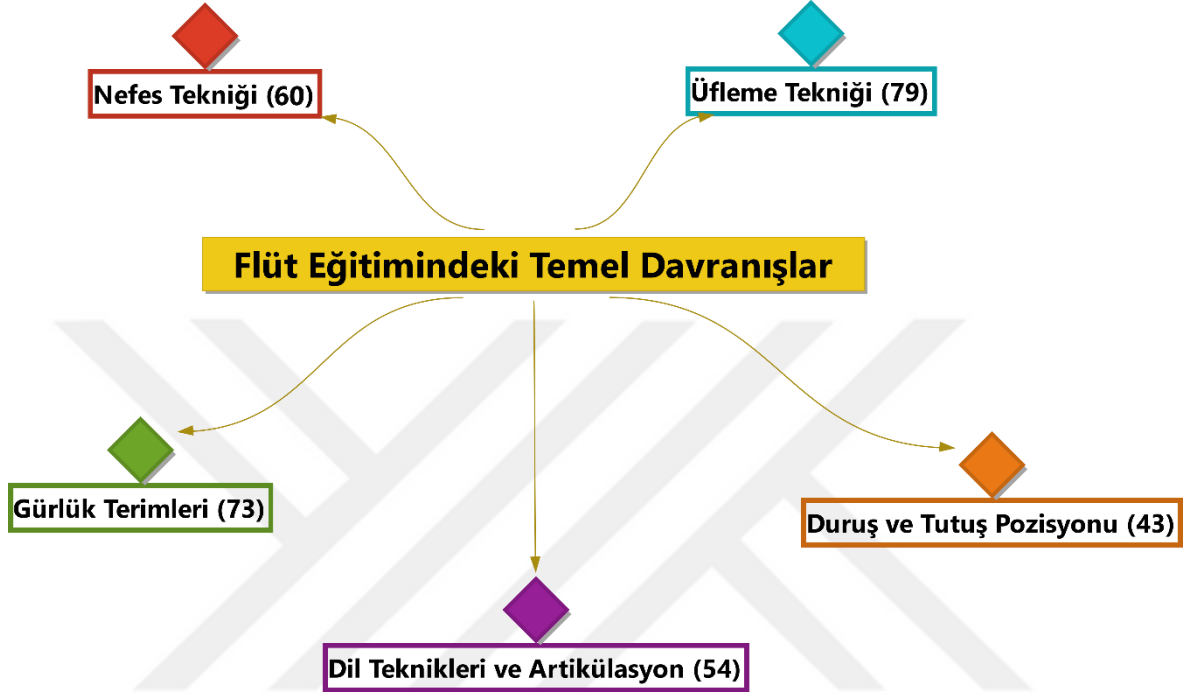
ARAŞTIRMA BULGULARI

Araştırma problemine açıklık getirmesi adına yapılan anketlerden elde edilen bulgular bu başlık altında sunulmuştur.

4.1. Flüt Öğretmenlerinin Flüt Eğitimindeki Temel Davranışların Kazandırılmasına Yönelik Kullandıkları Analogik Yönergeler

Flüt öğretim elemanlarının temel davranışların öğretilmesinde analogi kullanma durumlarına bakıldığında; diyafram nefesi için 22'sinin kullandığı, birinin kullanmadığı; vibrato tekniği için 17'sinin kullandığı, altısının kullanmadığı; dudak pozisyonu için 20'sinin kullandığı, üçünün kullanmadığı; boğaz açıklığı için 18'inin kullandığı, beşinin kullanmadığı; birinci oktavda ses üretme için 13'ünün kullandığı, 10'unun kullanmadığı; ikinci oktavda ses üretme için 16'sının kullandığı, yedisinin kullanmadığı; üçüncü oktavda ses üretme için 14'ünün kullandığı, dokuzunun kullanmadığı; oktav çalışmaları için 14'ünün kullandığı, dokuzunun kullanmadığı; postür ve tutuş için 17'sinin kullandığı, altısının kullanmadığı; sağ el konumu için 13'ünün kullandığı; 10'unun kullanmadığı; sol el konumu için 12'sinin kullandığı, 11'inin kullanmadığı; parmak pozisyonları için 14'ünün kullandığı, 10'unun kullanmadığı; temel dil vurma tekniği için 19'unun kullandığı, dördünün kullanmadığı; çift dil tekniği için 15'inin kullandığı, sekizinin kullanmadığı; üç dil tekniği için 12'sinin kullandığı, 11'inin kullanmadığı; legato tekniği için 19'unun kullandığı, dördünün kullanmadığı; staccato tekniği için 21'inin kullandığı, ikisinin kullanmadığı; marcato tekniği için 16'sının kullandığı, yedisinin kullanmadığı; tenuto tekniği için 14'ünün kullandığı, dokuzunun kullanmadığı; forte ve piano terimleri için 15'inin kullandığı, sekizinin kullanmadığı; mezzoforte ve mezzopiano terimleri için 13'ünün kullandığı, 10'unun kullanmadığı; forzando terimi için 15'inin kullandığı, sekizinin kullanmadığı; crescendo ve decrescendo terimleri için ise 16'sının kullandığı, yedisinin kullanmadığı görülmüştür.

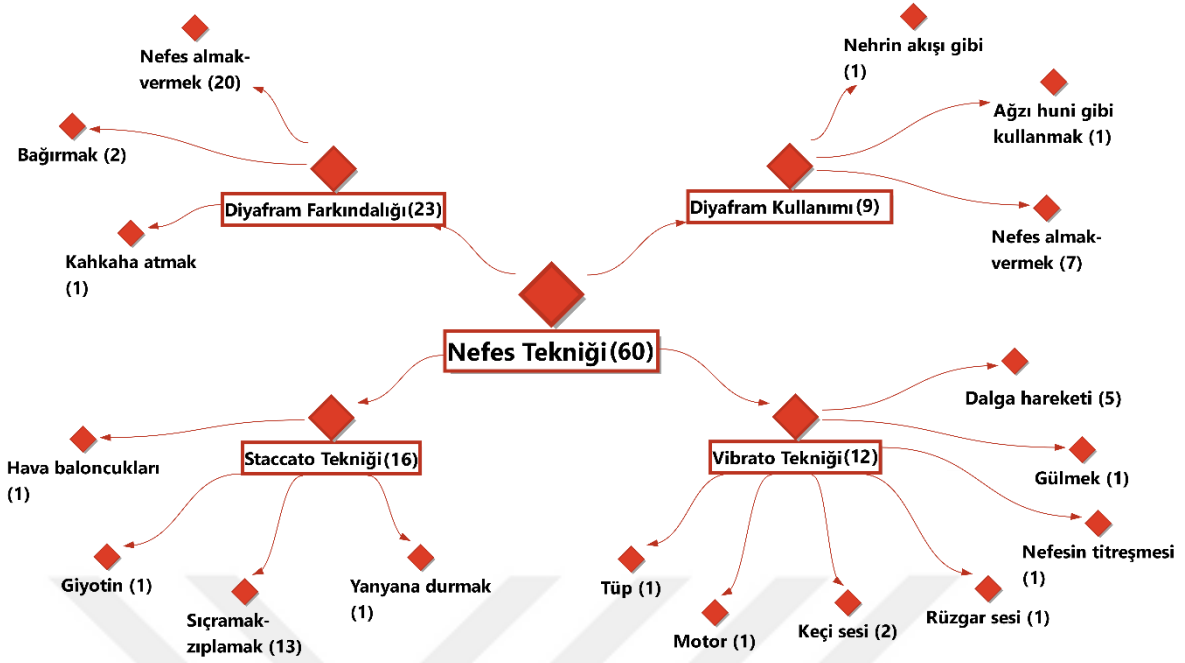
Çalışma, katılımcı öğretmenler için Şekil 1’de görüldüğü üzere 5 tema altında toplanmıştır. Bunlar; *Nefes Tekniği (60)*, *Üfleme Tekniği (79)*, *Duruş ve Tutuş Pozisyonu (43)*, *Dil Teknikleri ve Artikülasyon (54)* ve *Gürlük Terimleri (73)*’dir.

Şekil 1. Flüt eğitimindeki temel davranışlar konusuna ait temalar

4.1.1. Nefes Tekniği

Araştırmanın ilk teması olan nefes tekniği (60) temasına ait hiyerarşik model Şekil 2’de görülmektedir. Nefes tekniği teması 4 kategori altında incelenmiştir. Bunlar diyafram farkındalığı (23), diyafram kullanımı (9), staccato tekniği (16) ve vibrato tekniği (12)’dir. Flüt öğretim elemanlarının en yoğun olarak analogi ürettiği kategori diyafram farkındalığı kategorisidir.

Şekil 2. Nefes tekniği temasına ait hiyerarşik kod alt kod modeli

Diyafram Farkındalığı

Nefes tekniği temasının ilk kategorisi olan diyafram farkındalığı (23) kategorisi flüt öğretim elemanlarının ifadeleri doğrultusunda; *nefes almak-vermek (20)*, *bağırarak (2)* ve *kahkaha atmak (1)* olarak 3 başlık altında kodlanmıştır. Flüt öğretim elemanları daha sık olarak *nefes almak-vermek* kodunu bildirmişlerdir. Bu doğrultuda flüt öğretim elemanlarının diyafram farkındalığını nefes alıp vererek gerçekleştirilen eylemlere benzettikleri söylenebilir. Diyafram farkındalığına ait kodlar ile ilişkili flüt öğretim elemanlarının ifadeleri şu şekildedir;

“Uykuda alınan nefes gibi düşünmek.” (E16)

“Suya dalar gibi nefes almak.” (E15)

“Köpek gibi solumak.” (E3, E4, E19, E23)

“Elinin yanması ya da eline bir şey batması ile aniden nefes almak gibi.” (K21)

“Çiçek koklar gibi nefes almak.” (E3, E4, E16)

“Hah vokaliyle birine kızmış gibi bağırarak.” (E23)

“Aynaya hohlamak gibi.” (E6)

“Esnerken alınan nefes gibi.” (E19)

“Kahkaha atarken kullanılan kas bölgesi.” (E18)

“Kendini balon gibi hissederek karnını şişirmek.” (E5)

Diyafram Kullanımı

Nefes tekniği temasının ikinci kategorisi olan diyafram kullanımı (9) kategorisi flüt öğretim elemanlarının ifadeleri doğrultusunda; *nefes almak-vermek* (7), *ağız huni gibi kullanmak* (1) ve *nehirin akışı gibi* (1) olarak 3 başlık altında kodlanmıştır. Katılımcılar daha sık olarak *nefes almak-vermek* kodunu bildirmişlerdir. Bu doğrultuda flüt öğretim elemanlarının diyafram kullanımını nefes alıp vererek gerçekleştirilen eylemlere benzettikleri söylenebilir. Diyafram kullanımına ait kodlar ile ilişkili flüt öğretim elemanlarının ifadeleri şu şekildedir;

“Su deposundan motor yardımıyla bahçeye su pompalanması gibi; motoru diyafram, suyu nefes, hortumu soluk borusu olarak düşünmek” (E23)

“Bir balonu şişirir gibi basınçlı ve kuvvetli üfleme” (E12)

“Mum üfler gibi üfleme” (E9)

“Ağız huni gibi kullanmak” (E6)

“Nehrin akışı gibi” (E11)

Staccato Tekniği

Nefes tekniği temasının üçüncü kategorisi olan staccato tekniği (16) kategorisi flüt öğretim elemanlarının ifadeleri doğrultusunda; *sıçramak-zıplamak* (13), *yan yana durmak* (1), *hava baloncukları* (1) ve *giyotin* (1) olarak 4 başlık altında kodlanmıştır. Katılımcılar daha sık olarak *sıçramak-zıplamak* kodunu bildirmişlerdir. Bu doğrultuda flüt öğretim elemanlarının staccato tekniğini sıçrama ve zıplama ile gerçekleştirilen eylemlere benzettikleri söylenebilir. Staccato tekniğine ait kodlar ile ilişkili flüt öğretim elemanlarının ifadeleri şu şekildedir;

“Zıplamak gibi.” (E14)

“Sıçramak gibi.” (E9)

“Dağ keçisinin kıvrak bir şekilde zıplaması gibi.” (E8)

“Sek sek oynar gibi.” (E9)

“Pinpon topunun zıplayışını düşünmek.” (E17)

“Küçük sıçrayan toplar gibi düşünmek.” (E1)

“Kurbağanın kısa kısa zıplaması gibi” (E10)

“Hoplatarak çalmak gibi.” (E12)

Vibrato Tekniği

Nefes tekniği temasının dördüncü kategorisi olan vibrato tekniği (12) kategorisi flüt öğretim elemanlarının ifadeleri doğrultusunda; *dalga hareketi* (5), *gülmek* (1), *nefesin titreşmesi* (1), *rüzgâr sesi* (1), *keçi sesi* (2), *motor* (1) ve *tüp* (1) olarak 7 başlık altında kodlanmıştır. Katılımcılar daha sık olarak *dalga hareketi* kodunu bildirmişlerdir. Bu doğrultuda flüt öğretim elemanlarının vibrato tekniğini dalga hareketlerine benzettikleri söylenebilir. Vibrato tekniğine ait kodlar ile ilişkili flüt öğretim elemanlarının ifadeleri şu şekildedir;

“Nefesinin titreşmesi gibi” (E1)

“Sesi bir tüp olarak hayal etmek ve tüp gibi dalga oluşturmak” (E2)

“Dalgalanarak çalmak gibi” (E3)

“Deniz dalgası gibi” (E9)

“Güzel, berrak bir suya baktığını ve üflediğin sesin de o suyun kıpırtısı gibi hafif dalgalandığını düşün.” (E5)

“Güler gibi” (E16)

“Keçi gibi ses çıkarmamak” (E18, E22)

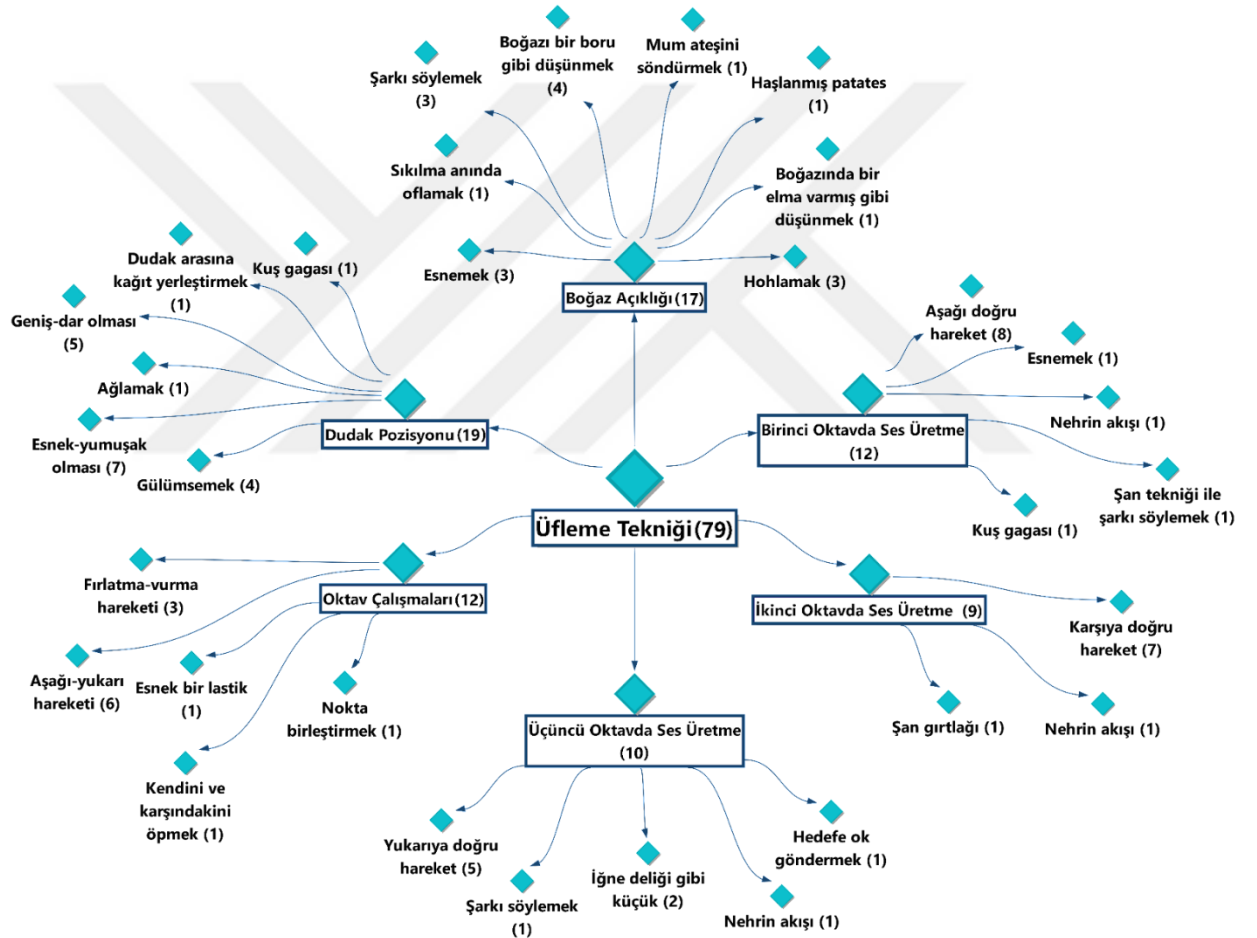
“Rüzgâr sesini taklit eder gibi” (E21)

“Diyaframında farklı devirlerde bir motor varmış gibi” (E23)

Araştırmada katılımcı öğretmenlerin nefes tekniğine yönelik kullandıkları analogik yönergelere bakıldığında, diyafram farkındalığı ve diyafram kullanımını nefes alıp vererek gerçekleştirilen eylemlere; staccato tekniğini sıçrama ve zıplama, vibrato tekniğini dalga hareketlerine benzettikleri görülmektedir.

4.1.2. Üfleme Tekniği

Araştırmanın ikinci teması olan üfleme tekniği (79) temasına ait hiyerarşik model Şekil 3'te görülmektedir. Üfleme tekniği teması 6 kategori altında incelenmiştir. Bunlar dudak pozisyonu (19), boğaz açıklığı (17), birinci oktavda ses üretme (12), ikinci oktavda ses üretme (9), üçüncü oktavda ses üretme (10) ve oktav çalışmaları (12)'dir. Flüt öğretim elemanlarının en yoğun olarak analogi ürettiği kategori dudak pozisyonu kategorisidir.

Şekil 3. Üfleme tekniği temasına ait hiyerarşik kod alt kod modeli

Dudak Pozisyonu

Üfleme tekniği temasının ilk kategorisi olan dudak pozisyonu (19) kategorisi flüt öğretim elemanlarının ifadeleri doğrultusunda; *geniş-dar olması (5)*, *esnek-yumuşak olması*

(7), *kuş gagası* (1), *ağlamak* (1), *gülümsemek* (4) ve *dudak arasına kâğıt yerleştirmek* (1) olarak 6 başlık altında kodlanmıştır. Katılımcılar daha sık olarak *esnek-yumuşak olması* kodunu bildirmişlerdir. Bu doğrultuda flüt öğretim elemanlarının dudak pozisyonunu esnek ve yumuşak yapıdaki nesne ve eylemlere benzettikleri söylenebilir. Dudak pozisyonuna ait kodlar ile ilişkili flüt öğretim elemanlarının ifadeleri şu şekildedir;

“*Dudakların hamur gibi yumuşak olması*” (E2)

“*Dudakların lastik gibi esnek olması*” (E9)

“*Dudakları gülümsüyor gibi yapmak*” (E3, E19, E22)

“*Dudakları aşağı sarkıtarak ağlıyormuş gibi yapmak*” (E5)

“*Dudakları sıcak bir çaya üfler gibi yapmak*” (E4)

“*Dudakları ağızında bir pipet olduğunu düşünerek "ü" dermiş gibi yapmak*” (E5)

“*Bahçe hortumunun ucu gibi; bahçeyi sularken hortumun ucunu parmakla daraltınca tazyikli, genişletince tazyiksiz su elde etmek gibi düşünmek*” (E23)

“*Yanan bir mumun alevini titretmeye ya da söndürmeye çalışmak gibi*” (E21)

“*Pencerelerin kenarındaki silikon lastikler gibi*” (E11)

“*Fıskiye gibi olması; açık bir musluğun tüm suyu bir anda boşaltmasını engelleyerek suyu verimli bir şekilde kullanması*” (E17)

“*Dudakları pes seslerde daha geniş, tiz seslerde iğne deliği gibi küçücük yapmak*” (E1)

“*Kuş gagası gibi*” (E19)

“*Hafif bir buse kondurur gibi rahat, gerilimsiz ve biraz karşıya doğru*” (E23)

“*Dudak arasına kâğıt yerleştirmek*” (E6)

Boğaz Açıklığı

Üfleme tekniği temasının ikinci kategorisi olan boğaz açıklığı (17) kategorisi flüt öğretim elemanlarının ifadeleri doğrultusunda; *boğazı bir boru gibi düşünmek* (4), *şarkı söylemek* (3), *sıkılma anında oflamak* (1), *esnemek* (3), *hohlamak* (3), *boğazında bir elma varmış gibi düşünmek* (1), *haşlanmış patates* (1) ve *mum ateşini söndürmek* (1) olarak 8 başlık altında kodlanmıştır. Katılımcılar daha sık olarak *boğazı bir boru gibi düşünmek* kodunu bildirmişlerdir. Bu doğrultuda flüt öğretim elemanlarının boğaz açıklığını boğazı bir boru olarak hayal etmeye benzettikleri söylenebilir. Boğaz açıklığına ait kodlar ile ilişkili flüt öğretim elemanlarının ifadeleri şu şekildedir;

- “Ağzında haşlanmış patates varmış gibi düşünmek” (E2)*
- “Esner gibi düşünmek” (E4, E5, E12)*
- “Şarkı söyler gibi boğazın açık olması” (E8, E20)*
- “Ciğerlerimizden ağızımıza kadar dimdik ve açık bir boru olduğunu hayal etmek” (E17)*
- “Boğazı bir boru gibi düşünmek, havanın hiçbir şeye takılmadan geçmesini hayal etmek” (E9)*
- “Kilise orglarının boruları gibi” (E11)*
- “Soba borusu gibi boş ve açık boğaz” (E7)*
- “Ellerin soğuktan üşüdüğünde hohlar gibi düşünmek” (E18)*
- “Cama buhar yapmak gibi düşünmek” (E19)*
- “Mum ateşini söndürmek gibi düşünmek” (E21)*
- “Boğazında bir elma varmış gibi düşünmek” (E23)*

Birinci Oktavda Ses Üretme

Üfleme tekniği temasının üçüncü kategorisi olan birinci oktavda ses üretme (12) kategorisi flüt öğretim elemanlarının ifadeleri doğrultusunda; *aşağı doğru hareket (8)*, *esnemek (1)*, *nehirin akışı (1)*, *şan tekniği ile şarkı söylemek (1)* ve *kuş gagası (1)* olarak 5 başlık altında kodlanmıştır. Katılımcılar daha sık olarak *aşağı doğru hareket* kodunu bildirmişlerdir. Bu doğrultuda flüt öğretim elemanlarının birinci oktavda ses üretmeyi aşağı yöne doğru yapılan hareketlere benzettikleri söylenebilir. Birinci oktavda ses üretmeye ait kodlar ile ilişkili flüt öğretim elemanlarının ifadeleri şu şekildedir;

- “Göbek deliğine üfleme gibi” (E2)*
- “Ayağına doğru üfleme gibi” (E2, E19)*
- “Merdivenin alt basamakları olarak düşünmek” (E5)*
- “Esniyormuş gibi ağız içi ve boğazı açarak flüte sıcak nefes ile üfleme” (E5)*
- “Klimanın hava çıkışında aşağıya doğru hareket eden ön panel kanatları gibi düşünmek” (E9)*
- “Yere doğru ses üflüyormuş gibi düşünmek” (E10)*
- “Yerin dibine girmek gibi” (E10)*
- “Nehrin akış yönü ve hızını düşünmek” (E11)*
- “Karşında ama dudak hizanın altında duran bir mumu üfleme ve söndürme gibi” (E15)*

“Üst dudağı kuş gagası gibi düşünmek” (E19)

“Şan tekniğı ile damak yukarıda, boğaz açık şarkı söylüyor gibi düşünmek” (E21)

İkinci Oktavda Ses Üretme

Üfleme tekniğı temasının dördüncü kategorisi olan ikinci oktavda ses üretme (9) kategorisi flüt öğretim elemanlarının ifadeleri doğrultusunda; *karşıya doğru hareket* (7), *nehirin akışı* (1) ve *şan gırtlacağı* (1) olarak 3 başlık altında kodlanmıştır. Katılımcılar daha sık olarak *karşıya doğru hareket* kodunu bildirmişlerdir. Bu doğrultuda flüt öğretim elemanlarının ikinci oktavda ses üretmeyi karşı yöne doğru yapılan hareketlere benzettikleri söylenebilir. İkinci oktavda ses üretmeye ait kodlar ile ilişkili flüt öğretim elemanlarının ifadeleri şu şekildedir;

“Hindiba çiçeğine üfler gibi üfleme” (E2)

“Klimanın hava çıkışında karşıya doğru hareket eden ön panel kanatları gibi düşünmek” (E9)

“Balona daha şiddetli üflüyormuş gibi düşünmek” (E10)

“Nehrin akış yönü ve hızını düşünmek” (E11)

“Pasta mumu üfler gibi öne doğru üfleme” (E12)

“Karşında, dudak hizanda duran bir mumu üfleme ve söndürmek gibi” (E15)

“Bir kâğıdı duvarda nefes ile tutabilme” (E21)

“Şan gırtlacağı ile sesi nazalda hissetme ve diyafram eşitliğı” (E22)

“Dudaklar karşıya öpücük verir gibi” (E23)

Üçüncü Oktavda Ses Üretme

Üfleme tekniğı temasının beşinci kategorisi olan üçüncü oktavda ses üretme (10) kategorisi flüt öğretim elemanlarının ifadeleri doğrultusunda; *yukarıya doğru hareket* (5), *nehirin akışı* (1), *şarkı söyleme* (1), *hedefe ok gönderme* (1) ve *iğne deliğı gibi küçük* (2) olarak 5 başlık altında kodlanmıştır. Katılımcılar daha sık olarak *yukarıya doğru hareket* kodunu bildirmişlerdir. Bu doğrultuda flüt öğretim elemanlarının üçüncü oktavda ses

üretmeyi yukarı yöne doğru yapılan hareketlere benzettikleri söylenebilir. Üçüncü oktavda ses üretmeye ait kodlar ile ilişkili flüt öğretim elemanlarının ifadeleri şu şekildedir;

“İğne deliği kadar küçük bir dudak pozisyonuyla üflemek” (E1)

“Büyük bir mumu söndürür gibi üflemek” (E2)

“Klimanın hava çıkışında karşıya ve çok az yukarıya doğru hareket eden ön panel kanatları gibi düşünmek.” (E9)

“Uçmak gibi” (E10)

“Nehrin akış yönü ve hızını düşünmek” (E11)

“Karşında ama dudak hizanın üzerinde duran bir mumu üflemek ve söndürmek gibi” (E15)

“İnce sesleri kendin seslendiriyormuş gibi düşünmek” (E21)

“Uzaktaki bir ateşi söndürmek ister gibi” (E19)

“Nefesi hedefe atılmış bir ok gibi göndermek” (E23)

Oktav Çalışmaları

Üfleme tekniği temasının altıncı kategorisi olan oktav çalışmaları (12) kategorisi flüt öğretim elemanlarının ifadeleri doğrultusunda; *aşağı-yukarı hareketi (6)*, *fırlatma-vurma hareketi (3)*, *esnek bir lastik (1)*, *kendini ve karşıdakini öpmek (1)* ve *nokta birleştirmek (1)* olarak 5 başlık altında kodlanmıştır. Katılımcılar daha sık olarak *aşağı-yukarı hareketi* kodunu bildirmişlerdir. Bu doğrultuda flüt öğretim elemanlarının oktav çalışmalarını aşağı ve yukarı yöne doğru yapılan hareketlere benzettikleri söylenebilir. Oktav çalışmalarına ait kodlar ile ilişkili flüt öğretim elemanlarının ifadeleri şu şekildedir;

“Basamakları büyük adımla atlar gibi düşünmek” (E1)

“Kalın seslerde kendini, ince seslerde karşıdakini öper gibi düşünmek” (E2)

“Üflerken yukarıya bakmak” (E5)

“Kalın seslerde yerdeyim, ince seslerde yukarıdayım gibi düşünmek” (E10)

“Boşluktaki noktaları birleştirmek gibi” (E11)

“Su püskürterek hedef vurmak gibi” (E11)

“Karşında ama dudak hizanda veya üzerinde duran bir mumu üflemek ve söndürmek gibi” (E15)

“Aşağı ve yukarı notanın konumuna göre üflemek” (E16)

“Sesleri fırlatmak gibi” (E21)

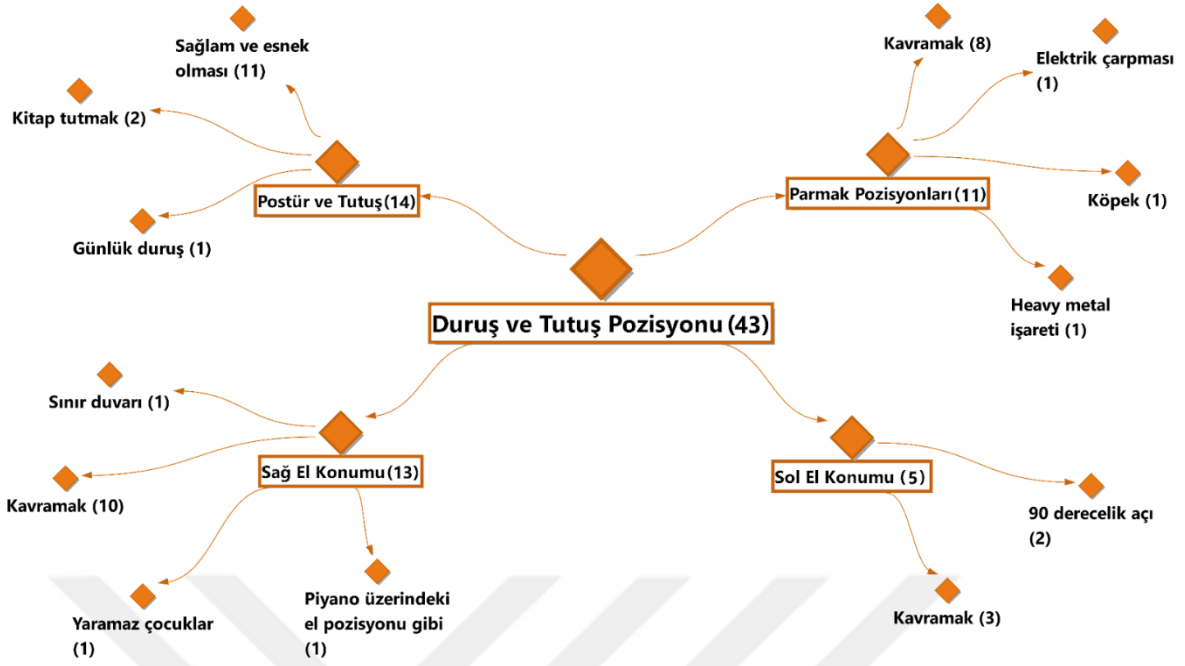
“Nefesini fırlatmak gibi” (E22)

“Basket potasına top atmak gibi düşünmek” (E23)

Araştırmada katılımcı öğretmenlerin üfleme tekniğine yönelik kullandıkları analogik yönergelere bakıldığında, dudak pozisyonunu esnek ve yumuşak yapıdaki nesne ve eylemlere; boğaz açıklığını boğazı bir boru olarak hayal etmeye; birinci oktavda ses üretmeyi aşağı yöne doğru yapılan hareketlere; ikinci oktavda ses üretmeyi karşı yöne doğru yapılan hareketlere; üçüncü oktavda ses üretmeyi yukarı yöne doğru yapılan hareketlere; oktav çalışmalarını ise aşağı ve yukarı yöne doğru yapılan hareketlere benzettikleri görülmektedir.

4.1.3. Duruş ve Tutuş Pozisyonu

Araştırmanın üçüncü teması olan duruş ve tutuş pozisyonu (43) temasına ait hiyerarşik model Şekil 4’te görülmektedir. Duruş ve tutuş pozisyonu teması 4 kategori altında incelenmiştir. Bunlar postür ve tutuş (14), parmak pozisyonları (11), sağ el konumu (13) ve sol el konumu (5)’dur. Flüt öğretim elemanlarının en yoğun olarak analogi ürettiği kategori postür ve tutuş kategorisidir.

Şekil 4. Duruş ve tutuş pozisyonu temasına ait hiyerarşik kod alt kod modeli

Postür ve Tutuş

Duruş ve tutuş pozisyonu temasının ilk kategorisi olan postür ve tutuş (14) kategorisi flüt öğretim elemanlarının ifadeleri doğrultusunda; *sağlam ve esnek olması (11)*, *kitap tutmak (2)* ve *günlük duruş (1)* olarak 3 başlık altında kodlanmıştır. Katılımcılar daha sık olarak *sağlam ve esnek olması* kodunu bildirmişlerdir. Bu doğrultuda flüt öğretim elemanlarının postür ve tutuşu sağlam ve esnek yapıdaki nesne ve eylemlere benzettikleri söylenebilir. Postür ve tutuşa ait kodlar ile ilişkili flüt öğretim elemanlarının ifadeleri şu şekildedir;

“Bale yaparken ayna karşısında postür çalışmak gibi” (E2)

“Kendini iskelet gibi hayal etmek; ayakları hafif omuz genişliğinde açmak, omuz ve kolları serbest ve dirsekleri yukarıya kaldırmadan durmak” (E5)

“Duruş pozisyonunda ayakların açık ve “V” şeklinde; tutuş pozisyonunda omuzların ayaklara paralel olması” (E16)

“Beden postürünün saat 13:50 gibi olması” (E4)

“Tutuş pozisyonunda elinde kitap tutuyormuş gibi” (E6, E21)

“Elektrik direği ve kablolarının karşıdan görüntüsünü hayal etmek” (E8)

- “Kendini ağaç gibi düşünmek; sağlam, dengeli ve dik durmak” (E9)
- “Ayaklar yere yapışık şekilde, biraz öne doğru yaylanıyormuş gibi düşünmek” (E10)
- “Ayak pozisyonu için; adım atmışsın sanki yürümeye başlayacak gibi” (E15)
- “Aşırı özgüvenli durmak gibi” (E22)
- “Kendini başının üstünden tavana asılmış bir kukla gibi düşünmek” (E23)
- “Günlük duruş pozisyonu gibi” (E21)

Sağ El Konumu

Duruş ve tutuş pozisyonu temasının ikinci kategorisi olan sağ el konumu (13) kategorisi flüt öğretim elemanlarının ifadeleri doğrultusunda; *sınır duvarı (1)*, *kavramak (10)*, *yaramaz çocuklar (1)* ve *piyano üzerindeki el pozisyonu (1)* gibi olarak 4 başlık altında kodlanmıştır. Katılımcılar daha sık olarak *kavramak* kodunu bildirmişlerdir. Bu doğrultuda flüt öğretim elemanlarının sağ el konumunu bir şeyi kavramaya benzettikleri söylenebilir. Sağ el konumuna ait kodlar ile ilişkili flüt öğretim elemanlarının ifadeleri şu şekildedir;

- “Parmakları, yaramaz çocukları eğitir gibi düşünmek” (E2)
- “Sağ eli, yassı bir C harfi gibi şekillendirerek tuşe üzerine yerleştirmek” (E3, E5, E23)
- “Parmakları yerleştirirken kuyruk kısmındaki direği sınır duvarı gibi düşünmek” (E23)
- “Elinin içinde top var gibi düşünmek” (E4)
- “Sağ el başparmak ve işaret parmağı bir kalemi kavriyormuş gibi düşünmek” (E9)
- “Maymun gibi asılmak” (E15)
- “Panter gibi pençe atmak” (E15)
- “Parmakları, lastikle bağlı gibi ayırmadan ve çok fazla açmadan tuşe üzerine yerleştirmek” (E16)
- “Piyano üzerindeki serbest el pozisyonu gibi” (E16)
- “Kavrır şekilde tutmak gibi” (E18)
- “Kitap tutma rahatlığı gibi düşünmek” (E21)

Sol El Konumu

Duruş ve tutuş pozisyonu temasının üçüncü kategorisi olan sol el konumu (5) kategorisi flüt öğretim elemanlarının ifadeleri doğrultusunda; *kavramak* (3) ve *90 derecelik açı* (2) olarak 2 başlık altında kodlanmıştır. Katılımcılar daha sık olarak *kavramak* kodunu bildirmişlerdir. Bu doğrultuda flüt öğretim elemanlarının sol el konumunu bir şeyi kavramaya benzettikleri söylenebilir. Sol el konumuna ait kodlar ile ilişkili flüt öğretim elemanlarının ifadeleri şu şekildedir;

“Bileği yaklaşık 90 derecelik bir açı pozisyonunda tutmak” (E4, E12)

“Parmakları, flütün üzerindeki tuşeler gibi düşünmek” (E5)

“Parmakların etli kısımlarıyla bir nesneyi kavrar gibi tutmak” (E9)

“Başparmağı ve işaret parmağı dağa benzetmek; ikisi arasında bir vadi olduğunu ve oradan tren geçtiğini hayal etmek” (E23)

Parmak Pozisyonları

Duruş ve tutuş pozisyonu temasının dördüncü kategorisi olan parmak pozisyonları (11) kategorisi flüt öğretim elemanlarının ifadeleri doğrultusunda; *kavramak* (8), *elektrik çarpması* (1), *köpek* (1) ve *heavy metal işareti* (1) olarak 4 başlık altında kodlanmıştır. Katılımcılar daha sık olarak *kavramak* kodunu bildirmişlerdir. Bu doğrultuda flüt öğretim elemanlarının parmak pozisyonlarını bir şeyi kavramaya benzettikleri söylenebilir. Parmak pozisyonlarına ait kodlar ile ilişkili flüt öğretim elemanlarının ifadeleri şu şekildedir;

“Blok flüt parmak pozisyonları gibi düşünmek” (E2)

“Parmaklarını elektrik çarpmış gibi kırmamak” (E3)

“Sağ elin başparmağı ile işaret parmağı, yandan bakılınca bir "c" harfi oluşturur gibi” (E4)

“Elin içinde bir pinpon topu varmış gibi düşünmek” (E8)

“Pençe atma pozisyonu gibi düşünmek” (E11, E15)

“Parmakların etli kısımlarıyla bir nesneyi kavrar gibi tutmak” (E9)

“Kitap tutma rahatlığı gibi düşünmek” (E21)

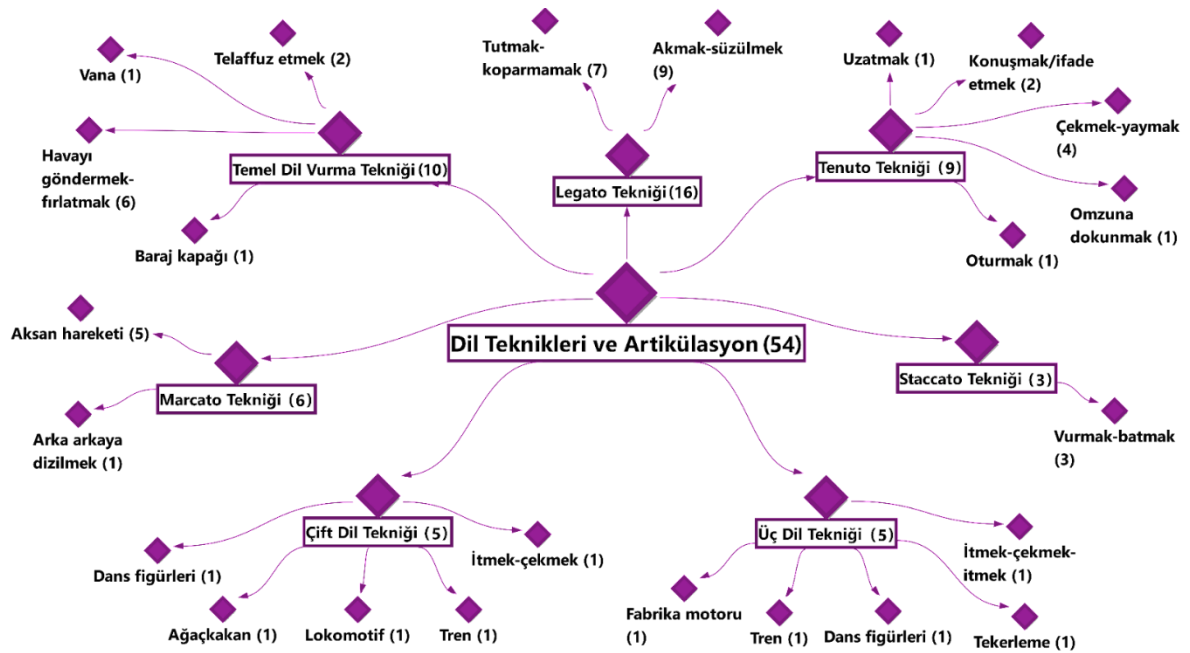
“Avuç içinde bir elma varmış gibi düşünerek tutmak” (E22)

“İkinci oktav re sesinde; sol el pozisyonunu heavy metal işareti, sağ el pozisyonunu da tek kulağı aşağıda kalmış köpek gibi düşünmek” (E23)

Araştırmada katılımcı öğretmenlerin duruş ve tutuş pozisyonuna yönelik kullandıkları analogik yönergelere bakıldığında, postür ve tutuşu sağlam ve esnek yapıdaki nesne ve eylemlere; parmak pozisyonları, sağ el ve sol el konumunu bir şeyi kavramaya benzettikleri görülmüştür.

4.1.4. Dil Teknikleri ve Artikülasyon

Araştırmanın dördüncü teması olan dil teknikleri ve artikülasyon (54) temasına ait hiyerarşik model Şekil 5’te görülmektedir. Dil teknikleri ve artikülasyon teması 7 kategori altında incelenmiştir. Bunlar temel dil vurma tekniği (10), çift dil tekniği (5), üç dil tekniği (5), legato tekniği (16), staccato tekniği (3), tenuto tekniği (9) ve marcato tekniği (6)’dir. Flüt öğretim elemanlarının en yoğun olarak analogi ürettiği kategori legato tekniği kategorisidir.

Şekil 5. Dil teknikleri ve artikülasyon temasına ait hiyerarşik kod alt kod modeli

Temel Dil Vurma Tekniği

Dil teknikleri ve artikülasyon temasının ilk kategorisi olan temel dil vurma tekniği (10) kategorisi flüt öğretim elemanlarının ifadeleri doğrultusunda; *telaffuz etmek* (2), *vana* (1), *havayı göndermek-fırlatmak* (6) ve *baraj kapağı* (1) olarak 4 başlık altında kodlanmıştır. Katılımcılar daha sık olarak *havayı göndermek-fırlatmak* kodunu bildirmişlerdir. Bu doğrultuda flüt öğretim elemanlarının temel dil vurma tekniğini havayı gönderme ve fırlatma hareketine benzettikleri söylenebilir. Temel dil vurma tekniğine ait kodlar ile ilişkili flüt öğretim elemanlarının ifadeleri şu şekildedir;

“Baraj kapağı gibi hayal etmek” (E2)

“Dilin ucunda bir kâğıt parçası varmış gibi düşünmek” (E8)

“Tükürür gibi yapmak” (E8)

“Bir borudan havayı karşı tarafa fırlatıyormuş gibi basınçlı düşünmek ve bunu yaparken dili üst dişin arkasındaki şişkin yere “dü” diyerek vurmak” (E9)

“Bir vananın hava/su akışını kontrol etmesi gibi” (E11)

“Tu, tü, du heceleriyle başlayan kelimeleri söylemek, konuşmak (tutum, tutuyorum)” (E15, E18)

“Ağzımızdaki bir iplik parçasını atmak gibi” (E19)

“Tu hecesi ile mum söndürmek gibi” (E21)

“Dil arasına sıkıştırılan kâğıt fırlatma hareketi” (E22)

Çift Dil Tekniği

Dil teknikleri ve artikülasyon temasının ikinci kategorisi olan çift dil tekniği (5) kategorisi flüt öğretim elemanlarının ifadeleri doğrultusunda; *dans figürleri* (1), *ağaçkakan* (1), *lokomotif* (1), *tren* (1) ve *itmek-çekmek* (1) olarak 5 başlık altında kodlanmıştır. Katılımcılar bu kategoride herhangi bir kod altında yoğunlaşmamışlardır. Çift dil tekniğine ait kodlar ile ilişkili flüt öğretim elemanlarının ifadeleri şu şekildedir;

“Bir lokomotifin çıkardığı sesleri düşünmek” (E4)

“Dil ve gırtlak hareketinin uyumunu dans figürleri ve adımlamaları gibi düşünmek” (E11)

“İtmek ve çekmek gibi” (E16)

“Yavaş bir tempo ile başlayıp hızlanan tren yürüyüşü ritmini “tu-ku” heceleri ile söylemek” (E21)

“Ağaçkakanın gagasıyla ağaca vurması gibi” (E23)

Üç Dil Tekniği

Dil teknikleri ve artikülasyon temasının üçüncü kategorisi olan üç dil tekniği (5) kategorisi flüt öğretim elemanlarının ifadeleri doğrultusunda; *fabrika motoru (1)*, *tren (1)*, *dans figürleri (1)*, *tekerleme (1)* ve *itmek-çekmek-itmek (1)* olarak 5 başlık altında kodlanmıştır. Katılımcılar bu kategoride herhangi bir kod altında yoğunlaşmamışlardır. Üç dil tekniğine ait kodlar ile ilişkili flüt öğretim elemanlarının ifadeleri şu şekildedir;

“İtmek-çekmek-itmek gibi” (E16)

“Yavaş bir tempo ile başlayıp hızlanan tren yürüyüşü ritmini “tu-ku” heceleri ile söylemek” (E21)

“Fabrikada bir motor çalışır gibi” (E23)

“Dil ve gırtlak hareketinin uyumunu dans figürleri ve adımlamaları gibi düşünmek” (E11)

Legato Tekniği

Dil teknikleri ve artikülasyon temasının dördüncü kategorisi olan legato tekniği (16) kategorisi flüt öğretim elemanlarının ifadeleri doğrultusunda; *tutmak-koparmamak (7)* ve *akmak-süzülmek (9)* olarak 2 başlık altında kodlanmıştır. Katılımcılar daha sık olarak *akmak-süzülmek* kodunu bildirmişlerdir. Bu doğrultuda flüt öğretim elemanlarının legato tekniğini bir şeyin akması ve süzülmesi hareketine benzettikleri söylenebilir. Legato tekniğine ait kodlar ile ilişkili flüt öğretim elemanlarının ifadeleri şu şekildedir;

“Deniz dalgası gibi düşünmek” (E1)

“Su lazerini hayal etmek; böylece tek bir noktaya kesintisiz üflemek ve bununla hayalindeki camı kesmek gibi” (E2)

“Yumuşak bir şekilde şarkı söylüyor gibi” (E3)

“Sesleri zincirin bir halkası gibi düşünmek; birbirinin içinden geçmesini hayal etmek”
(E4)

“Seslerin birbirine doğru, koyu ve kıvamlı bir sıvı gibi akmasını düşünmek” (E7)

“Yunus balığının su üstünde yüzmesi gibi düşünmek” (E8)

“Kuşun havada kesintisiz süzülmesi gibi” (E9)

“Sesleri tutmak ve bırakmamak, kaçmasını engellemek gibi” (E10)

“Koparmadan elastik bir maddeyi uzatmak gibi” (E11)

“Havayı bir ip gibi düşünmek; birbirine bağlı notalarda ipi koparmadan çalmak gibi”
(E14)

“Notalar el ele tutuşuyor gibi” (E15)

“Durmadan akan bir nehir gibi düşünmek” (E17)

“Şarkı söyleyerek çalmak gibi” (E22)

“İkili bağlı legatoyu ulama gibi düşünmek” (E23)

“Üçlü bağlı legatoyu salıncakta sallanmak gibi düşünmek” (E23)

“Crescendo bulunan dörtlü bağlı legatoları makara kolunu çevirmek gibi düşünmek”
(E23)

Staccato Tekniği

Dil teknikleri ve artikülasyon temasının beşinci kategorisi olan staccato tekniği (3) kategorisi flüt öğretim elemanlarının ifadeleri doğrultusunda; *vurmak-batmak* (3) başlığı altında kodlanmıştır. Bu doğrultuda flüt öğretim elemanlarının staccato tekniğini bir şeyin vurması ve batması hareketine benzettikleri söylenebilir. Staccato tekniğine ait kodlar ile ilişkili flüt öğretim elemanlarının ifadeleri şu şekildedir;

“Duvara çivi çakmak; çekici kısa kısa vurmak gibi” (E5)

“Ağaçkakan kuşunun gagasıyla yaptığı hareket gibi” (E8)

“İğne batıyormuş gibi keserek çalmak” (E22)

Tenuto Tekniği

Dil teknikleri ve artikülasyon temasının altıncı kategorisi olan tenuto tekniği (9) kategorisi flüt öğretim elemanlarının ifadeleri doğrultusunda; *uzatmak (1)*, *konuşmak/ ifade etmek (2)*, *çekmek-yaymak (4)*, *omzuna dokunmak (1)* ve *oturmak (1)* olarak 5 başlık altında kodlanmıştır. Katılımcılar daha sık olarak *çekmek-yaymak* kodunu bildirmişlerdir. Bu doğrultuda flüt öğretim elemanlarının tenuto tekniğini bir şeyi çekme ve yayma hareketine benzettikleri söylenebilir. Tenuto tekniğine ait kodlar ile ilişkili flüt öğretim elemanlarının ifadeleri şu şekildedir;

“Suyu iten kürekleri hayal etmek” (E2)

“Seslere oturmak gibi” (E10)

“Yavaş çekime geçmek gibi” (E11)

“Yaylı çalgılardaki yayın tel üzerinde hafif bastırılarak çalınması gibi” (E12)

“Notalar arka arkaya dizilmiş her bir nota kolunu uzatarak öndeki notanın omzuna dokunuyor gibi” (E15)

“Yayarak çalmak gibi” (E16)

“Uzatmak gibi” (E18)

“Kelimenin son harfine kadar tüm harfleri net ifade etmek gibi” (E17)

Marcato Tekniği

Dil teknikleri ve artikülasyon temasının yedinci kategorisi olan marcato tekniği (6) kategorisi flüt öğretim elemanlarının ifadeleri doğrultusunda; *aksan hareketi (5)* ve *arka arkaya dizilmek (1)* olarak 2 başlık altında kodlanmıştır. Katılımcılar daha sık olarak *aksan hareketi* kodunu bildirmişlerdir. Bu doğrultuda flüt öğretim elemanlarının marcato tekniğini aksan/vurgu hareketine benzettikleri söylenebilir. Marcato tekniğine ait kodlar ile ilişkili flüt öğretim elemanlarının ifadeleri şu şekildedir;

“Suyu iten kürekleri hayal etmek” (E2)

“Marş eşliğinde yürüdüğünü düşünmek” (E10)

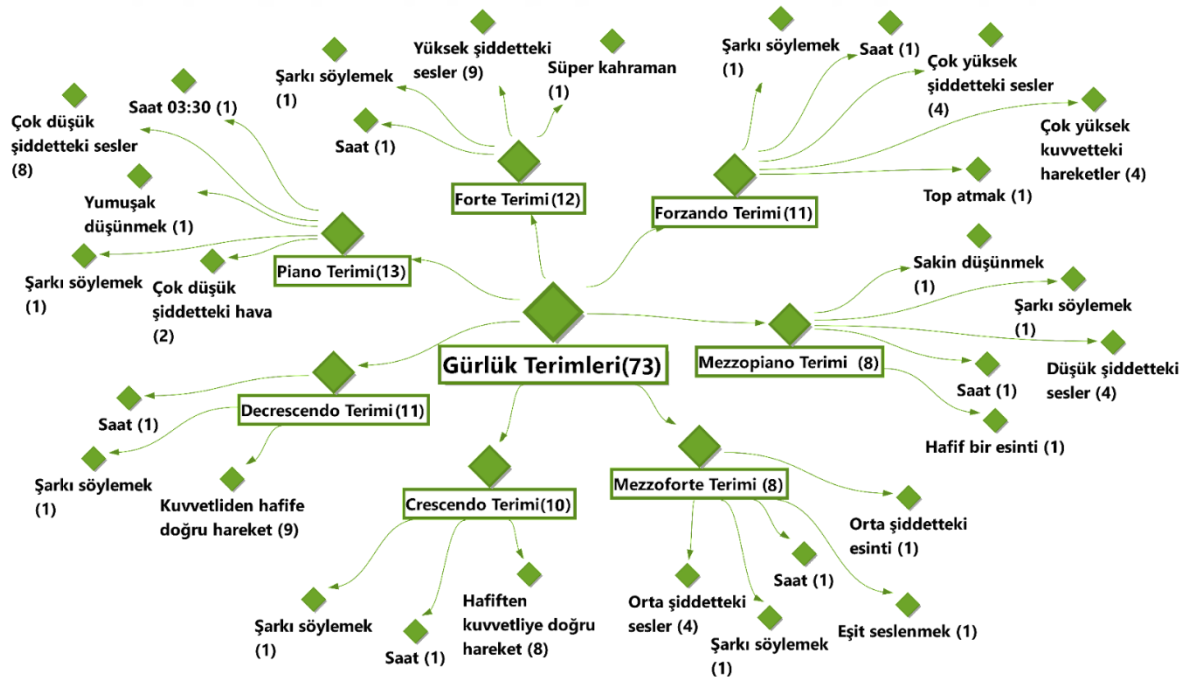
“Çekiçle çivi çakmak gibi düşünmek” (E17)

“Trambolinde zıplamak gibi” (E23)

Araştırmada katılımcı öğretmenlerin dil teknikleri ve artikülasyona yönelik kullandıkları analogik yönergelere bakıldığında, temel dil vurma tekniğini havayı gönderme ve fırlatma hareketine; legato tekniğini bir şeyin akması ve süzülmesi; staccato tekniğini bir şeyin vurması ve batması; marcato tekniğini aksan/vurgu; tenuto tekniğini bir şeyi çekme ve yayma hareketine benzettikleri görülmektedir. Çift dil ve üç dil tekniğinde herhangi bir analogi altında yoğunlaşmamış ve farklı analogiler üretmişlerdir.

4.1.5. Gürlük Terimleri

Araştırmanın beşinci teması olan gürlük terimleri (73) temasına ait hiyerarşik model Şekil 6'da görülmektedir. Gürlük terimleri teması 7 kategori altında incelenmiştir. Bunlar forte terimi (12), piano terimi (13), mezzoforte terimi (8), mezzopiano terimi (8), forzando terimi (11), crescendo terimi (10) ve decrescendo terimi (11)'dir. Flüt öğretim elemanlarının en yoğun olarak analogi ürettiği kategori piano terimi kategorisidir.

Şekil 6. Gürlük terimleri temasına ait hiyerarşik kod alt kod modeli

Forte Terimi

Gürlük terimleri temasının ilk kategorisi olan forte terimi (12) kategorisi flüt öğretim elemanlarının ifadeleri doğrultusunda; *saat (1)*, *şarkı söylemek (1)*, *yüksek şiddetteki sesler (9)* ve *süper kahraman (1)* olarak 4 başlık altında kodlanmıştır. Katılımcılar daha sık olarak *yüksek şiddetteki sesler* kodunu bildirmişlerdir. Bu doğrultuda flüt öğretim elemanlarının forte terimini yüksek şiddetteki seslere benzettikleri söylenebilir. Forte terimine ait kodlar ile ilişkili flüt öğretim elemanlarının ifadeleri şu şekildedir;

“Güçlü ve kuvvetli bir süper kahraman gibi düşünmek” (E1)

“Yüksek şiddette, güçlü bir şekilde bağırarak konuşmak gibi” (E3)

“Gök gürültüsü gibi kuvvetli sesler düşünmek” (E4)

“Trenin artık sana tamamen yaklaştığı ses gibi düşünmek” (E5)

“Kumandada sesin oldukça yüksek olduğu halini düşünmek” (E9)

“Yan odadakileri rahatsız edencesine ses çıkarmak gibi düşünmek” (E10)

“Fırtınayı düşünmek” (E17)

“Şarkı söylüyormuş gibi hayal etmek” (E21)

“Ben buradayım! der gibi çalmak” (E22)

“6.30’daki saat kolları pozisyonunda akrebin bulunduğu yere üflemek gibi” (E2)

Piano Terimi

Gürlük terimleri temasının ikinci kategorisi olan piano terimi (13) kategorisi flüt öğretim elemanlarının ifadeleri doğrultusunda; *çok düşük şiddetteki hava (2)*, *şarkı söylemek (1)*, *yumuşak düşünmek (1)*, *çok düşük şiddetteki sesler (8)* ve *saat 03:30 (1)* olarak 5 başlık altında kodlanmıştır. Katılımcılar daha sık olarak *çok düşük şiddetteki sesler* kodunu bildirmişlerdir. Bu doğrultuda flüt öğretim elemanlarının piano terimini çok düşük şiddetteki seslere benzettikleri söylenebilir. Piano terimine ait kodlar ile ilişkili flüt öğretim elemanlarının ifadeleri şu şekildedir;

“Küçük bir muma üfler gibi üflemek” (E2)

“Fısıldayarak konuşmak gibi” (E3, E4, E10, E15, E18, E23)

- “Uzaklarda giden bir tren sesi gibi düşünmek” (E5)*
- “Kumandada sesin en az ve en yumuşak olduğu halini düşünmek” (E9)*
- “Hafif bir esinti düşün” (E17)*
- “Şarkı söylüyormuş gibi hayal etmek” (E21)*
- “Yumuşak düşünmek” (E22)*
- “Ters 90 derecelik bir açı ile (3.30 saati gibi) üflendiğini düşünerek tam 90’a üflemek gibi” (E2)*

Mezzoforte Terimi

Gürlük terimleri temasının üçüncü kategorisi olan mezzoforte terimi (8) kategorisi flüt öğretim elemanlarının ifadeleri doğrultusunda; *orta şiddetteki sesler (4)*, *şarkı söylemek (1)*, *saat (1)*, *eşit seslenmek (1)* ve *orta şiddetteki esinti (1)* olarak 5 başlık altında kodlanmıştır. Katılımcılar daha sık olarak *orta şiddetteki sesler* kodunu bildirmişlerdir. Bu doğrultuda flüt öğretim elemanlarının mezzoforte terimini orta şiddetteki seslere benzettikleri söylenebilir. Mezzoforte terimine ait kodlar ile ilişkili flüt öğretim elemanlarının ifadeleri şu şekildedir;

- “Orta kuvvette bir sesle konuşmak gibi” (E3)*
- “Trenin sana daha da yaklaştığı ses gibi düşünmek” (E5)*
- “Kumandada sesin en az ve en yumuşak olduğu halinden daha yüksek olduğu halini düşünmek” (E9)*
- “Biraz yüksek sesle konuşmak gibi” (E15)*
- “Orta şiddette bir esinti gibi” (E17)*
- “Şarkı söylüyormuş gibi hayal etmek” (E21)*
- “Eşit seslenmek gibi” (E22)*
- “5.30’daki saat kolları pozisyonunda akrebin bulunduğu yere üflemek gibi” (E2)*

Mezzopiano Terimi

Gürlük terimleri temasının dördüncü kategorisi olan mezzopiano terimi (8) kategorisi flüt öğretim elemanlarının ifadeleri doğrultusunda; *sakin düşünmek (1)*, *şarkı söylemek (1)*, *düşük şiddetteki sesler (4)*, *saat (1)* ve *hafif bir esinti (1)* olarak 5 başlık altında kodlanmıştır. Katılımcılar daha sık olarak *düşük şiddetteki sesler* kodunu bildirmişlerdir. Bu doğrultuda flüt öğretim elemanlarının mezzopiano terimini düşük şiddetteki seslere benzettikleri söylenebilir. Mezzopiano terimine ait kodlar ile ilişkili flüt öğretim elemanlarının ifadeleri şu şekildedir;

“4.30’daki saat kolları pozisyonunda akrebin bulunduğu yere üflemek gibi” (E2)

“Fısıldayarak konuşmanın şiddetini orta seviyeye getirmek gibi” (E3)

“Uzaklarda giden trenin sana biraz daha yaklaştığı ses gibi düşünmek” (E5)

“Kumandada sesin en az ve en yumuşak olduğu halinden biraz daha yüksek olduğu halini düşünmek” (E9)

“Hafif bir esintinin daha fazlasını düşünmek” (E17)

“Şarkı söylüyormuş gibi hayal etmek” (E21)

“Sakin düşünmek” (E22)

Forzando Terimi

Gürlük terimleri temasının beşinci kategorisi olan forzando terimi (11) kategorisi flüt öğretim elemanlarının ifadeleri doğrultusunda; *şarkı söylemek (1)*, *saat (1)*, *çok yüksek şiddetteki sesler (4)*, *çok yüksek kuvvetteki hareketler (4)* ve *top atmak (1)* olarak 5 başlık altında kodlanmıştır. Katılımcılar daha sık olarak *çok yüksek şiddetteki sesler* ve *çok yüksek kuvvetteki hareketler* kodunu bildirmişlerdir. Bu doğrultuda flüt öğretim elemanlarının forzando terimini çok yüksek şiddetteki seslere ve çok yüksek kuvvetteki hareketlere benzettikleri söylenebilir. Forzando terimine ait kodlar ile ilişkili flüt öğretim elemanlarının ifadeleri şu şekildedir;

“Kükreler gibi güçlü düşünmek” (E1)

“Aniden şiddetli bir şekilde bağırarak gibi” (E3)

“Kumandada sesin en yüksek olduğu halini düşünmek” (E9)

- “Dalganın üstünden atlar gibi” (E10)*
- “Ani reflekslerin vücutta yarattığı tansiyonu kontrol ederek flüte aktarmak gibi” (E11)*
- “Ayaklarını yere vurarak sanki bir dev adım atıyormuş gibi düşünmek” (E12)*
- “Anlaşılmadığın zaman daha yüksek sesle konuşmak gibi” (E15)*
- “Şarkı söylüyormuş gibi hayal etmek” (E21)*
- “Abanarak, güçlü düşünmek gibi” (E22)*
- “Nefesi karşıya top atışı gibi göndermek” (E23)*
- “7.35’teki saat kolları pozisyonunda akrebin bulunduğu yere üfleme gibi” (E2)*

Crescendo Terimi

Gürlük terimleri temasının altıncı kategorisi olan crescendo terimi (10) kategorisi flüt öğretim elemanlarının ifadeleri doğrultusunda; *şarkı söylemek (1)*, *saat (1)* ve *hafiften kuvvetliye doğru hareket (8)* olarak 3 başlık altında kodlanmıştır. Katılımcılar daha sık olarak *hafiften kuvvetliye doğru hareket* kodunu bildirmişlerdir. Bu doğrultuda flüt öğretim elemanlarının crescendo terimini hafiften kuvvetliye doğru yapılan hareketlere benzettikleri söylenebilir. Crescendo terimine ait kodlar ile ilişkili flüt öğretim elemanlarının ifadeleri şu şekildedir;

- “Deniz dalgasının küçükten büyüğe doğru toplanarak gelmesi gibi düşünmek” (E1)*
- “Hafiften kuvvetliye doğru, sesin şiddetini arttırarak konuşmak gibi” (E3)*
- “Uzaktan giderek yaklaşan bir trenin sesini düşünmek” (E4)*
- “Kumandada sesin şiddetinin giderek arttığı halini düşünmek” (E9)*
- “Su vanasının açılışı gibi” (E11)*
- “Yüksek sesle müzik dinlenen bir araç bize doğru yaklaşırken müziğin arttığı gibi düşünmek” (E12)*
- “Uzaktan görünen bir ışık yaklaşıyor ve aydınlatıyor gibi” (E15)*
- “Şarkı söylüyormuş gibi hayal etmek” (E21)*
- “3.30’dan 6.30’a doğru bir dudak esnekliği sağlamak” (E2)*

Decrescendo Terimi

Gürlük terimleri temasının yedinci kategorisi olan decrescendo terimi (11) kategorisi flüt öğretim elemanlarının ifadeleri doğrultusunda; *şarkı söylemek (1)*, *saat (1)* ve *kuvvetliden hafife doğru hareket (9)* olarak 3 başlık altında kodlanmıştır. Katılımcılar daha sık olarak *kuvvetliden hafife doğru hareket* kodunu bildirmişlerdir. Bu doğrultuda flüt öğretim elemanlarının decrescendo terimini kuvvetliden hafife doğru yapılan hareketlere benzettikleri söylenebilir. Decrescendo terimine ait kodlar ile ilişkili flüt öğretim elemanlarının ifadeleri şu şekildedir;

“Deniz dalgasının büyükten küçüğe doğru gitmesi gibi düşünmek” (E1)

“Kuvvetliden hafife doğru, sesin şiddetini azaltarak konuşmak gibi” (E3)

“Giderek uzaklaşan bir trenin sesini düşünmek” (E4)

“Kumandada sesin şiddetinin giderek azaldığı halini düşünmek” (E9)

“Sönmek gibi” (E10)

“Su vanasının kapanışı gibi” (E11)

“Yüksek sesle müzik dinlenen bir araç bizden uzaklaşırken git gide müziğin daha az duyulduğu gibi düşünmek” (E12)

“Yakındaki ışık yavaş yavaş uzaklaşıyor ve kararıyor gibi” (E15)

“Şarkı söylüyormuş gibi hayal etmek” (E21)

“6.30’dan 3.30’a doğru bir dudak esnekliği sağlamak” (E2)

Araştırmada katılımcı öğretmenlerin gürlük terimlerine yönelik kullandıkları analogik yönergelerle bakıldığında, forte terimini yüksek şiddetteki seslere; piano terimini çok düşük şiddetteki seslere; mezzoforte terimini orta şiddetteki seslere; mezzopiano terimini düşük şiddetteki seslere; forzando terimini çok yüksek şiddetteki seslere; crescendo terimini hafiften kuvvetliye doğru yapılan hareketlere; decrescendo terimini ise kuvvetliden hafife doğru yapılan hareketlere benzettikleri görülmektedir.

4.2. Flüt Öğretmenlerinin Flüt Eğitiminde Müzikalite İçin Kullandıkları Analojik Yönergeler

Flüt öğretim elemanlarının flüt eğitiminde müzikalite için ürettikleri analogi örnekleri şu şekildedir;

“Auftakt; bir tenis oyuncusunun topu havaya attığı, ikinci ölçünün ilk notasında topa vurduğu andır.” (E2)

“Auftakt; dans ederken ayağın kalktığı, ikinci ölçünün ilk vuruşunda ayağın yere vurduğu andır.” (E2)

“Koyu bir ton için bal gibi koyu yoğunlukta maddeler hayal etmek” (E2)

“Ton skalası için gözde farklı renkleri canlandırmak” (E2)

“Kuş gibi süzülme, Ağlamak gibi, isyan eder gibi, karşılıklı konuşma gibi” (E9)

“Barok dönem eserlerinde sekizlik ve onaltılık notaların misketin zıplaması gibi çalmak.” (E10)

“Spor yapmak, yemek yapmak, dikiş dikmek, otomobiller.” (E11)

“Müzikal ifadeleri anlatırken hem müzikal cümlelerin bütünlüğünü hem de ifadelerin farkını ve etkisini anlatmak için konuşma cümleleri benzetmesini kullanıyorum.” (E14)

“Dolce terimi için; yumuşak bir tonda şarkı söyler gibi” (E16)

“6/8’lik eserlerde bağ varsa salıncakta sallanmaya benzetiyorum. İlk üçlüde ileri diğer üçlüde geri. Böylece vurguları ve notaya uygulamaları gereken nefes şiddetini daha iyi anlıyorlar. Ağız boşluğundan dolgun bir ton elde etmek için damağı kubbeye benzetiyorum. Sert dil gerektiren yerlerde çivi çakar gibi örneğini veriyorum. Bazı melodileri kuş civıltısına, bazı kalın sesleri (do-re) gemi düdüğüne benzetiyorum.” (E23)

4.3. Flüt Öğretmenlerinin Önerdikleri Teknikler ve Analojik Yönergeler

Flüt öğretim elemanlarının önerdikleri teknikler ve bu teknikler için ürettikleri analogik yönergeler incelendiğinde, sadece bir öğretmenin müzikal ifade terimlerinin eklenebileceği yönünde bir öneride bulunduğu; “dolce terimi için yumuşak bir tonda şarkı söylemek gibi” analogik yönergelerini önerdiği belirlenmiştir.

4.4. Flüt Öğrencilerinin Flüt Eğitimindeki Temel Davranışların Kazandırılmasına Yönelik Tercih Ettikleri Analogik Yönergeler

4.4.1. Nefes Tekniğine Yönelik Analogik Yönerge Tercihleri

Tablo 3

Nefes tekniğine yönelik analogik yönerge tercihleri

Nefes Teknikleri	Analogik Yönergeler	Evet	Hayır	Kısmen
DİYAFRAM FARKINDALIĞI	Uykuda alınan nefes gibi düşünmek	34	9	10
	Suya dalar gibi nefes almak	18	20	15
	Köpek gibi solumak	30	13	9
	Korkarak aniden nefes almak	33	12	8
	Çiçek koklar gibi derin bir şekilde nefes almak	32	11	10
	"Hah" vokaliyle birine kızmış gibi bağırarak	19	20	14
	Aynaya hohlamak	17	22	14
	Esnerken alınan nefes gibi	21	13	18
	Kahkaha atarken kullanılan kas bölgesi	28	10	15
Kendini balon gibi hissederek karnını şişirmek	32	10	11	
DİYAFRAM KULLANIMI	Su deposundan motor yardımıyla bahçeye su pompalanması gibi; motoru diyafram, suyu nefes, hortumu soluk borusu olarak düşünmek	11	22	20
	Bir balonu şişirir gibi basınçlı ve kuvvetli üfleme	42	5	6
	Mum üfler gibi üfleme	28	8	16
	Ağız huni gibi kullanmak	12	21	20
	Nehrin akışı gibi	9	32	11
STACCATO TEKNİĞİ	Küçük sıçrayan toplar gibi düşünmek	37	7	9
	Çok hızlı açılıp kapanan bir giyotin gibi düşünmek	12	28	13
	Zıplamak gibi	37	9	7
	Top sektirir gibi düşünmek	39	6	7
	Dağ keşisinin kıvrak bir şekilde zıplaması gibi	15	21	16
	Sıçramak gibi	36	11	6
	Sek sek oynar gibi	35	9	9
	Kurbağanın kısa kısa zıplaması gibi	25	13	15
	Hava baloncukları gibi	6	34	13
	Hoplatarak çalmak gibi	29	14	10
	Pinpon topunun zıplayışını düşünmek	32	7	14
Notalar yan yana duruyor ama aralarında bir notalık mesafe var gibi düşünmek	11	26	14	
VIBRATO TEKNİĞİ	Nefesinin titreşmesi gibi	12	22	19
	Sesi bir tüp olarak hayal etmek ve tüp gibi dalga oluşturmak	14	19	20
	Dalgalanarak çalmak gibi	33	9	11
	Deniz ve suyun dalgası gibi	15	22	15
	Güler gibi	29	10	14
	Keçi gibi ses çıkarmamak	12	30	10
	Rüzgâr sesini taklit eder gibi	16	26	11
Diyaframında farklı devirlerde bir motor varmış gibi	27	10	16	

Tablo 3'te flüt öğrencilerinin nefes tekniklerine yönelik tercih ettikleri analogik yönergeler incelendiğinde; diyafram farkındalığı için yoğun olarak "Uykuda alınan nefes gibi düşünmek", "Köpek gibi solumak", "Korkarak aniden nefes almak", "Çiçek koklar gibi derin bir şekilde nefes almak" ve "Kendini balon gibi hissederek karnını şişirmek"; diyafram kullanımı için "Bir balonu şişirir gibi basınçlı ve kuvvetli üfleme"; staccato tekniği için "Top sektirir gibi düşünmek", "Küçük sıçrayan toplar gibi düşünmek",

“Zıplamak gibi”, “Sıçramak gibi”, “Pinpon topunun zıplayışını düşünmek” ve “Sek sek oynar gibi”; vibrato tekniği için ise “Dalgalanarak çalmak gibi” yönergelerini tercih ettikleri görülmektedir. Ancak öğrencilerin diyafram kullanımı için “Nehrin akışı gibi”; staccato tekniği için “Hava baloncukları gibi” ve vibrato tekniği için “Keçi gibi ses çıkarmamak” yönergelerini çoğunlukla tercih etmedikleri görülmektedir.

4.4.2. Üfleme Tekniğine Yönelik Analogik Yönerge Tercihleri

Tablo 4

Üfleme tekniğine yönelik analogik yönerge tercihleri

Üfleme Teknikleri	Analogik Yönergeler	Evet	Hayır	Kısmen
DUDAK POZİSYONU	Dudakların hamur gibi yumuşak olması	12	22	19
	Dudakların lastik gibi esnek olması	14	19	20
	Dudakları gülümsüyor gibi yapmak	33	9	11
	Dudakları aşağı sarkıtarak ağılıyormuş gibi yapmak	15	22	15
	Dudakları sıcak bir çaya üfler gibi yapmak	29	10	14
	Dudakları ağızda bir pipet olduğunu düşünerek "ü" dermiş gibi yapmak	12	30	10
	Bahçe hortumunun ucu gibi; bahçeyi sularken hortumun ucunu parmakla daraltınca tazyikli, genişletince tazyiksiz su elde etmek gibi düşünmek	16	26	11
	Mum üfleme gibi; yanan bir mumun alevini titretmeye ya da söndürmeye çalışmak gibi	27	10	16
	Pencerelerin kenarındaki silikon lastikler gibi	1	45	7
	Fıskiye gibi olması; açık bir musluğun tüm suyu bir anda boşaltmasını engelleyerek suyu verimli bir şekilde kullanması	13	25	15
	Dudakları pes seslerde daha geniş, tiz seslerde iğne deliği gibi küçücük yapmak	41	2	9
	Kuş gagası gibi	4	38	11
	Hafif bir buse kondurur gibi rahat, gerilimsiz ve biraz karşıya doğru	23	17	13
	Dudak arasına kâğıt yerleştirmek	13	26	14
BOĞAZ AÇIKLIĞI	Ağızda haşlanmış patates varmış gibi düşünmek	11	30	12
	Esner gibi düşünmek	27	16	9
	Şarkı söyler gibi boğazın açık olması	29	6	18
	Ciğerlerimizden ağızımıza kadar dimdik ve açık bir boru olduğunu hayal etmek	22	14	17
	Boğazı bir boru gibi düşünmek, havanın hiçbir şeye takılmadan geçmesini hayal etmek	33	9	11
	Kilise orglarının boruları gibi	7	31	14
	Soba borusu gibi boş ve açık boğaz	18	20	14
	Ellerin soğuktan üşüdüğünde hohlar gibi düşünmek	21	14	18
	Cama buhar yapmak gibi düşünmek	24	15	13
	Mum ateşini söndürmek gibi düşünmek	22	15	16
	Sıkılma anında “uf” ya da “üf” sesi çıkarırken oluşturulan dudak pozisyonları gibi	24	15	14
	Boğazında bir elma varmış gibi düşünmek	7	34	12
Kafa sesi ile şarkı söylemek gibi	18	14	21	
BİRİNCİ OKTAVDA SES ÜRETİME	Göbek deliğine üfleme gibi	9	31	12
	Ayağına doğru üfleme gibi	15	23	15
	Merdivenin alt basamakları olarak düşünmek	20	20	13
	Esniyormuş gibi ağız içi ve boğazı açarak flüte sıcak nefes ile üfleme	30	12	10
	Klimanın hava çıkışında aşağıya doğru hareket eden ön panel kanatları gibi düşünmek	14	24	15
	Yere doğru ses üflüyormuş gibi düşünmek	31	11	11
	Yerin dibine girmek gibi	5	40	8
	Nehrin akış yönü ve hızını düşünmek	10	30	12
	Karşında ama dudak hizanın altında duran bir mumu üfleme ve söndürme gibi	27	13	13
	Üst dudağı kuş gagası gibi düşünmek	11	30	12
Şan tekniği ile damak yukarıda, boğaz açık şarkı söylüyor gibi düşünmek	21	24	8	

Tablo 4'ün devamı

Üfleme tekniğine yönelik analogik yönerge tercihleri

İKİNCİ OKTAVDA SES ÜRETME	Hindiba çiçeğine üfler gibi üfleme	19	23	7
	Klimanın hava çıkışında karşıya doğru hareket eden ön panel kanatları gibi düşünmek	11	26	14
	Balona daha şiddetli üflüyormuş gibi düşünmek	34	6	13
	Nehrin akış yönü ve hızını düşünmek	11	28	14
	Pasta mumu üfler gibi öne doğru üfleme	33	10	10
	Karşında, dudak hizanda duran bir mumu üfleme ve söndürme gibi	36	10	7
	Bir kâğıdı duvarda nefes ile tutabilme	32	10	11
	Şan gırtlığı ile sesi nazalda hissetme ve diyafram eşitliği	19	15	19
	Dudaklar karşıya öpücük verir gibi	15	24	14
ÜÇÜNCÜ OKTAVDA SES ÜRETME	İğne deliği kadar küçük bir dudak pozisyonuyla üfleme	36	7	8
	Büyük bir mumu söndürür gibi üfleme	30	13	10
	Klimanın hava çıkışında karşıya ve çok az yukarıya doğru hareket eden ön panel kanatları gibi düşünmek.	12	28	13
	Uçmak gibi	10	34	9
	Nehrin akış yönü ve hızını düşünmek	12	35	6
	Karşında ama dudak hizanın üzerinde duran bir mumu üfleme ve söndürme gibi	23	17	13
	Karşıya üfler gibi düşünmek	37	9	7
	Sesleri kendin seslendiriyormuş gibi düşünmek	21	17	15
	Uzaktaki bir ateşi söndürmek ister gibi	36	11	6
	Nefesi hedefe atılmış bir ok gibi göndermek	38	7	8
OKTAV ÇALIŞMALARI	Basamakları büyük adımla atlar gibi düşünmek	37	11	5
	Kalın seslerde kendini, ince seslerde karşıdakini öper gibi düşünmek	14	28	11
	Dudakların lastik gibi esnek olduğunu düşünmek	18	20	15
	Üflerken yukarıya bakmak	13	30	10
	Kalın seslerde yerdeyim, ince seslerde yukarıdayım gibi düşünmek	35	4	13
	Boşluktaki noktaları birleştirmek gibi	11	25	16
	Su püskürterek hedef vurmak gibi	15	31	7
	Karşında ama dudak hizanda veya üzerinde duran bir mumu üfleme ve söndürme gibi	14	18	21
	Aşağı ve yukarı notanın konumuna göre üfleme	41	5	7
	Sesleri fırlatmak gibi	34	9	10
	Nefesini fırlatmak gibi	35	8	10
	Basket potasına top atmak gibi düşünmek	19	22	12

Tablo 4'te flüt öğrencilerinin üfleme tekniklerine yönelik tercih ettikleri analogik yönergeler incelendiğinde; dudak pozisyonu için yoğun olarak “Dudakları pes seslerde daha geniş, tiz seslerde iğne deliği gibi küçücük yapmak” ve “Dudakları gülümsüyor gibi yapmak”; boğaz açıklığı için “Boğazı bir boru gibi düşünmek, havanın hiçbir şeye takılmadan geçmesini hayal etmek”; birinci oktavda ses üretme için “Esniyormuş gibi ağız içi ve boğazı açarak flüte sıcak nefes ile üfleme”, “Yere doğru ses üflüyormuş gibi düşünmek”; ikinci oktavda ses üretme için “Karşında, dudak hizanda duran bir mumu üfleme ve söndürme gibi”, “Balona daha şiddetli üflüyormuş gibi düşünmek”, “Pasta mumu üfler gibi öne doğru üfleme” ve “Bir kâğıdı duvarda nefes ile tutabilme”; üçüncü oktavda ses üretme için “Nefesi hedefe atılmış bir ok gibi göndermek”, “Karşıya üfler gibi düşünmek”, “Uzaktaki bir ateşi söndürmek ister gibi”, “İğne deliği kadar küçük bir dudak pozisyonuyla üfleme” ve “Büyük bir mumu söndürür gibi üfleme”; oktav çalışmaları için “Aşağı ve yukarı notanın konumuna göre üfleme”, “Basamakları büyük adımla atlar gibi düşünmek”, “Kalın seslerde yerdeyim, ince seslerde yukarıdayım gibi düşünmek”,

“Nefesini fırlatmak gibi” ve “Sesleri fırlatmak gibi” yönergelerini tercih ettikleri görülmektedir. Ancak öğrencilerin dudak pozisyonu için “Dudakları ağızda bir pipet olduğunu düşünerek "ü" dermiş gibi yapmak”, “Pencerelerin kenarındaki silikon lastikler gibi” ve “Kuş gagası gibi”; boğaz açıklığı için “Kilise orglarının boruları gibi” ve “Boğazında bir elma varmış gibi düşünmek”; birinci oktavda ses üretme için “Göbek deliğine üflemek gibi”, “Nehrin akış yönü ve hızını düşünmek”, “Yerin dibine girmek gibi” ve “Üst dudağı kuş gagası gibi düşünmek”; üçüncü oktavda ses üretme için “Nehrin akış yönü ve hızını düşünmek” ve “Uçmak gibi”; oktav çalışmaları için “Üflerken yukarıya bakmak” ve “Su püskürterek hedef vurmak gibi” yönergelerini çoğunlukla tercih etmedikleri görülmektedir.

4.4.3. Duruş ve Tutuş Pozisyonuna Yönelik Analogik Yönerge Tercihleri

Tablo 5

Duruş ve tutuş pozisyonuna yönelik analogik yönerge tercihleri

Duruş ve Tutuş Pozisyonu	Analogik Yönergeler	Evet	Hayır	Kısmen
POSTÜR VE TUTUŞ	Bale yaparken ayna karşısında postür çalışmak gibi	24	13	15
	Kendini iskelet gibi hayal etmek; ayakları hafif omuz genişliğinde açmak, omuz ve kolları serbest ve dirsekleri yukarıya kaldırmadan durmak	33	9	11
	Duruş pozisyonunda ayakların açık ve "V" şeklinde; tutuş pozisyonunda omuzların ayaklara paralel olması	28	12	13
	Beden postürünün saat 13:50 gibi olması	7	27	19
	Tutuş pozisyonunda elinde kitap tutuyormuş gibi	6	34	13
	Elektrik direği ve kablolarının karşıdan görüntüsünü hayal etmek	4	37	12
	Kendini ağaç gibi düşünmek; sağlam, dengeli ve dik durmak	36	7	10
	Ayaklar yere yapışık şekilde, biraz öne doğru yaylanıyormuş gibi düşünmek	29	9	14
	Ayak pozisyonu için; adım atmışsın sanki yürümeye başlayacak gibi	26	13	14
	Aşırı özgüvenli durmak gibi	36	3	14
	Kendini başının üstünden tavana asılmış bir kukla gibi düşünmek	10	28	15
	Günlük duruş pozisyonu gibi	6	33	14
SAĞ EL KONUMU	Parmakları, yaramaz çocukları eğitir gibi düşünmek	6	34	11
	Sağ eli, yassı bir C harfi gibi şekillendirerek tuşe üzerine yerleştirmek	33	8	11
	Parmakları yerleştirirken kuyruk kısmındaki direği sınır duvarı gibi düşünmek	14	21	17
	Elinin içinde top var gibi düşünmek	26	12	14
	Sağ el başparmak ve işaret parmağı bir kalemi kavıyormuş gibi düşünmek	24	10	19
	Maymun gibi asılmak	1	41	11
	Panter gibi pençe atmak	8	32	12
	Parmakları, lastikle bağlı gibi ayırmadan ve çok fazla açmadan tuşe üzerine yerleştirmek	25	16	12
	Piyano üzerindeki serbest el pozisyonu gibi	25	7	21
	Kavrar şekilde tutmak gibi	28	13	12
Kitap tutma rahatlığı gibi düşünmek	15	20	18	
SOL EL KONUMU	Bileği yaklaşık 90 derecelik bir açı pozisyonunda tutmak	27	6	20
	Parmakları, flütün üzerindeki tuşeler gibi düşünmek	31	3	19
	Parmakların etli kısımlarıyla bir nesneyi kavrar gibi tutmak	32	9	12
	Başparmağı ve işaret parmağı dağa benzetmek; ikisi arasında bir vadi olduğunu ve oradan tren geçtiğini hayal etmek	10	31	12
PARMAK POZİSYONLARI	Blok flüt parmak pozisyonları gibi düşünmek	11	26	16
	Parmaklarını elektrik çarpmış gibi kırmamak	11	24	18
	Sağ elin başparmağı ile işaret parmağı, yandan bakılınca bir "c" harfi oluşturur gibi	29	6	18
	Elin içinde bir pinpon topu varmış gibi düşünmek	24	13	16
	Pençe atma pozisyonu gibi düşünmek	16	21	16
	Parmakların etli kısımlarıyla bir nesneyi kavrar gibi tutmak	26	12	15
	Kitap tutma rahatlığı gibi düşünmek	16	21	16
	Avuç içinde bir elma varmış gibi düşünerek tutmak	17	17	19
	İkinci oktav re sesinde; sol el pozisyonunu heavy metal işareti, sağ el pozisyonunu da tek kulağı aşağıda kalmış köpek gibi düşünmek	13	25	14

Tablo 5'te flüt öğrencilerinin duruş ve tutuş pozisyonuna yönelik tercih ettikleri analogik yönergeler incelendiğinde; postür ve tutuş için yoğun olarak "Aşırı özgüvenli durmak gibi", "Kendini ağaç gibi düşünmek; sağlam, dengeli ve dik durmak" ve "Kendini iskelet gibi hayal etmek; ayakları hafif omuz genişliğinde açmak, omuz ve kolları serbest ve dirsekleri yukarıya kaldırmadan durmak"; sağ el konumu için "Sağ eli, yassı bir C harfi gibi şekillendirerek tuşe üzerine yerleştirmek"; sol el konumu için "Parmakların etli

kısımlarıyla bir nesneyi kavrar gibi tutmak”, “Parmakları, flütün üzerindeki tuşler gibi düşünmek”; parmak pozisyonları için ise “Sağ elin başparmağı ile işaret parmağı, yandan bakılınca bir "c" harfi oluşturur gibi” yönergelerini tercih ettikleri görülmektedir. Ancak öğrencilerin postür ve tutuş için “Tutuş pozisyonunda elinde kitap tutuyormuş gibi”, “Elektrik direği ve kablolarının karşıdan görüntüsünü hayal etmek” ve “Günlük duruş pozisyonu gibi”; sağ el konumu için “Maymun gibi asılmak”, “Panter gibi pençe atmak”; sol el konumu için “Başparmağı ve işaret parmağı dağa benzetmek; ikisi arasında bir vadi olduğunu ve oradan tren geçtiğini hayal etmek” yönergelerini çoğunlukla tercih etmedikleri görülmektedir.

4.4.4. Dil Teknikleri ve Artikülasyona Yönelik Analogik Yönerge Tercihleri

Tablo 6

Dil teknikleri ve artikülasyona yönelik analogik yönerge tercihleri

Dil Teknikleri ve Artikülasyon	Analogik Yönergeler	Evet	Hayır	Kısmen
TEMEL DİL VURMA TEKNİĞİ	Baraj kapağı gibi hayal etmek	15	26	12
	Dilin ucunda bir kâğıt parçası varmış gibi düşünmek	14	24	14
	Tükürür gibi yapmak	38	8	7
	Bir borudan havayı karşı tarafa fırlatıyormuş gibi basınçlı düşünmek ve bunu yaparken dili üst dişin arkasındaki şişkin yere “dü” diyerek vurmak	33	9	11
	Bir vananın hava/su akışını kontrol etmesi gibi	15	22	14
	“Tu, tü, du” heceleriyle başlayan kelimeleri söylemek, konuşmak (tutum, tutuyorum)	39	7	7
	Ağzımızdaki bir iplik parçasını atmak gibi	21	23	9
	“Tu” hecesi ile mum söndürmek gibi	44	6	3
	Dil arasına sıkıştırılan kâğıt fırlatma hareketi	16	20	17
ÇİFT DİL TEKNİĞİ	Bir lokomotifin çıkardığı sesleri düşünmek	24	11	14
	Dil ve gırtlak hareketinin uyumunu dans figürleri ve adımlamaları gibi düşünmek	27	11	13
	İtmek ve çekmek gibi	32	10	9
	Yavaş bir tempo ile başlayıp hızlanan tren yürüyüşü ritmini “tu-ku” heceleri ile söylemek	39	5	8
Ağaçkakanın gagasıyla ağaca vurması gibi	19	17	16	
ÜÇ DİL TEKNİĞİ	Tekerleme gibi düşünmek	36	9	7
	Su dalgası gibi	7	25	20
	İtmek-çekmek-itmek gibi	33	9	10
	Yavaş bir tempo ile başlayıp hızlanan tren yürüyüşü ritmini “tu-ku” heceleri ile söylemek	29	9	14
	Fabrikada bir motor çalışır gibi	22	17	13
	Dil ve gırtlak hareketinin uyumunu dans figürleri ve adımlamaları gibi düşünmek	27	15	10

Tablo 6'nın devamı

Dil teknikleri ve artikülasyona yönelik analogik yönerge tercihleri

LEGATO TEKNİĞİ	Deniz dalgası gibi düşünmek	28	10	13
	Su lazerini hayal etmek; böylece tek bir noktaya kesintisiz tüflemek ve bununla hayalindeki camı kesmek gibi	9	26	18
	Yumuşak bir şekilde şarkı söylüyor gibi	33	10	10
	Sesleri zincirin bir halkası gibi düşünmek; birbirinin içinden geçmesini hayal etmek	28	12	13
	Seslerin birbirine doğru, koyu ve kıvamlı bir sıvı gibi akmasını düşünmek	30	10	13
	Yunus balığının su üstünde yüzmesi gibi düşünmek	13	24	15
	Kuşun havada kesintisiz süzülmesi gibi	32	11	9
	Sesleri tutmak ve bırakmamak, kaçmasını engellemek gibi	26	14	13
	Koparmadan elastik bir maddeyi uzatmak gibi	22	21	8
	Havayı bir ip gibi düşünmek; birbirine bağlı notalarda ipi koparmadan çalmak gibi	29	10	14
	Notalar el ele tutuşuyor gibi	25	13	15
	Durmadan akan bir nehir gibi düşünmek	28	15	10
	Şarkı söyleyerek çalmak gibi	23	15	15
	İkili bağlı legatoyu ulama gibi düşünmek	23	17	13
	Üçlü bağlı legatoyu salıncakta sallanmak gibi düşünmek	15	22	16
Crescendo bulunan dörtlü bağlı legatoları makara kolunu çevirmek gibi düşünmek	16	21	16	
STACCATO TEKNİĞİ	Duvara çivi çakmak; çekici kısa kısa vurmak gibi	32	8	12
	Ağaçkakan kuşunun gagasıyla yaptığı hareket gibi	36	8	8
	İğne batıyormuş gibi keserek çalmak	16	22	15
MARCATO TEKNİĞİ	Suyu iten kürekleri hayal etmek	23	16	14
	Marş eşliğinde yürüdüğünü düşünmek	34	9	10
	Çekiçle çivi çakmak gibi düşünmek	23	10	19
	Trambolinde zıplamak gibi	23	15	14
	Notalar arka arkaya dizilmiş, yakınlar ama temas etmiyorlar gibi düşünmek	20	17	16
TENUTO TEKNİĞİ	Suyu iten kürekleri hayal etmek	13	17	19
	Seslere oturmak gibi	25	10	15
	Yavaş çekime geçmek gibi	22	14	14
	Yaylı çalgılardaki yayın tel üzerinde hafif bastırılarak çalınması gibi	19	18	13
	Notalar arka arkaya dizilmiş her bir nota kolunu uzatarak öndeki notanın omzuna dokunuyor gibi	26	12	12
	Yayarak çalmak gibi	32	8	10
	Uzatmak gibi	28	9	12
	Kelimenin son harfine kadar tüm harfleri net ifade etmek gibi	23	11	16

Tablo 6'da flüt öğrencilerinin dil tekniklerine ve artikülasyona yönelik tercih ettikleri analogik yönergeler incelendiğinde; temel dil vurma tekniği için yoğun olarak “Tu hecesi ile mum söndürmek gibi”, “Tu, tü, du heceleriyle başlayan kelimeleri söylemek, konuşmak (tutum, tutuyorum)”, “Tükürür gibi yapmak” ve “Bir borudan havayı karşı tarafa fırlatıyormuş gibi basınçlı düşünmek ve bunu yaparken dili üst dişin arkasındaki şişkin yere “dü” diyerek vurmak”; çift dil tekniği için “Yavaş bir tempo ile başlayıp hızlanan tren yürüyüşü ritmini “tu-ku” heceleri ile söylemek” ve “İtmek ve çekmek gibi”; üç dil tekniği için “Tekerleme gibi düşünmek” ve “İtmek-çekmek-itmek gibi”; legato tekniği için “Yumuşak bir şekilde şarkı söylüyor gibi” ve “Kuşun havada kesintisiz süzülmesi gibi” ve “Seslerin birbirine doğru, koyu ve kıvamlı bir sıvı gibi akmasını düşünmek”; staccato tekniği için “Ağaçkakan kuşunun gagasıyla yaptığı hareket gibi” ve

“Duvara çivi çakmak; çekici kısa kısa vurmak gibi”; marcato tekniği için “Marş eşliğinde yürüdüğünü düşünmek”; tenuto tekniği için ise “Yayarak çalmak gibi” yönergelerini tercih ettikleri görülmektedir. Yoğunluklu olarak tercih etmedikleri bir analogik yönerge bulunmamaktadır.

4.4.5. Gürlük Terimlerine Yönelik Analogik Yönerge Tercihleri

Tablo 7

Gürlük terimlerine yönelik analogik yönerge tercihleri

Gürlük Terimleri	Analogik Yönergeler	Evet	Hayır	Kısmen
FORTE TERİMİ	Güçlü ve kuvvetli bir süper kahraman gibi düşünmek	38	8	7
	Yüksek şiddette, güçlü bir şekilde bağırarak konuşmak gibi	43	3	7
	Gök gürültüsü gibi kuvvetli sesler düşünmek	35	7	10
	Trenin artık sana tamamen yaklaştığı ses gibi düşünmek	29	15	9
	Kumandada sesin oldukça yüksek olduğu halini düşünmek	29	15	9
	Yan odadakileri rahatsız edencesine ses çıkarmak gibi düşünmek	25	18	10
	Fırtınayı düşünmek	33	13	7
	Şarkı söylüyormuş gibi hayal etmek	11	30	12
	“Ben buradayım!” der gibi çalmak	32	14	7
6.30'daki saat kolları pozisyonunda akrebin bulunduğu yere üflemek gibi	6	37	9	
PIANO TERİMİ	Küçük bir muma üfler gibi üflemek	36	7	10
	Fısıldayarak konuşmak gibi	43	5	5
	Uzaklarda giden bir tren sesi gibi düşünmek	16	19	18
	Kumandada sesin en az ve en yumuşak olduğu halini düşünmek	25	19	9
	Hafif bir esinti düşün	38	6	9
	Şarkı söylüyormuş gibi hayal etmek	8	30	15
	Yumuşak düşünmek	42	5	6
	Ters 90 derecelik bir açı ile (3.30 saati gibi) üflendiğini düşünerek tam 90'a üflemek gibi	4	31	18
MEZZOFORTE TERİMİ	Orta kuvvette bir sesle konuşmak gibi	41	4	5
	Trenin sana daha da yaklaştığı ses gibi düşünmek	23	15	15
	Kumandada sesin en az ve en yumuşak olduğu halinden daha yüksek olduğu halini düşünmek	21	22	10
	Biraz yüksek sesle konuşmak gibi	38	7	8
	Orta şiddette bir esinti gibi	36	8	9
	Şarkı söylüyormuş gibi hayal etmek	8	28	17
	Eşit seslenmek gibi	13	23	16
5.30'daki saat kolları pozisyonunda akrebin bulunduğu yere üflemek gibi	4	35	14	
MEZZOPIANO TERİMİ	4.30'daki saat kolları pozisyonunda akrebin bulunduğu yere üflemek gibi	5	34	14
	Fısıldayarak konuşmanın şiddetini orta seviyeye getirmek gibi	40	3	10
	Uzaklarda giden trenin sana biraz daha yaklaştığı ses gibi düşünmek	27	13	11
	Kumandada sesin en az ve en yumuşak olduğu halinden biraz daha yüksek olduğu halini düşünmek	25	15	13
	Hafif bir esintinin daha fazlasını düşünmek	34	9	10
	Şarkı söylüyormuş gibi hayal etmek	9	21	22
	Sakin düşünmek	27	11	15

Tablo 7

Gürlük terimlerine yönelik analogik yönerge tercihleri

FORZANDO TERİMİ	Kükreler gibi güçlü düşünmek	42	3	7
	Aniden şiddetli bir şekilde bağırarak konuşmak gibi	44	2	6
	Kumandada sesin en yüksek olduğu halini düşünmek	29	13	10
	Dalğanın üstünden atlar gibi	12	23	17
	Ani reflekslerin vücutta yarattığı tansiyonu kontrol ederek flüte aktarmak gibi	21	18	13
	Ayaklarını yere vurarak sanki bir dev adım atıyormuş gibi düşünmek	30	12	10
	Anlaşılmadığın zaman daha yüksek sesle konuşmak gibi	32	10	10
	Şarkı söylüyormuş gibi hayal etmek	5	31	16
	Abanarak, güçlü düşünmek gibi	33	10	9
	Nefesi karşıya top atışı gibi göndermek	27	16	9
7.35'teki saat kolları pozisyonunda akrebin bulunduğu yere üfleme gibi	8	35	9	
CRESCENDO TERİMİ	Deniz dalgasının küçükten büyüğe doğru toplanarak gelmesi gibi düşünmek	36	6	11
	Hafiften kuvvetliye doğru, sesin şiddetini artırarak konuşmak gibi	48	1	4
	Uzaktan giderek yaklaşan bir trenin sesini düşünmek	31	11	11
	Kumandada sesin şiddetinin giderek arttığı halini düşünmek	35	15	2
	Su vanasının açılışı gibi	18	23	12
	Yüksek sesle müzik dinlenen bir araç bize doğru yaklaşırken müziğin arttığı gibi düşünmek	35	11	7
	Uzaklardan görünen bir ışık yaklaşıyor ve aydınlatıyor gibi	25	16	12
	Şarkı söylüyormuş gibi hayal etmek	5	34	14
	3.30'dan 6.30'a doğru bir dudak esnekliği sağlamak	11	37	5
DECRESCENDO TERİMİ	Deniz dalgasının büyükten küçüğe doğru gitmesi gibi düşünmek	39	7	6
	Kuvvetliden hafife doğru, sesin şiddetini azaltarak konuşmak gibi	44	5	4
	Giderek uzaklaşan bir trenin sesini düşünmek	36	12	5
	Kumandada sesin şiddetinin giderek azaldığı halini düşünmek	26	16	11
	Sönmek gibi	36	5	12
	Su vanasının kapanışı gibi	16	20	17
	Yüksek sesle müzik dinlenen bir araç bizden uzaklaşırken git gide müziğin daha az duyulduğu gibi düşünmek	40	8	4
	Yakındaki ışık yavaş yavaş uzaklaşıyor ve kararıyor gibi	28	11	14
	Şarkı söylüyormuş gibi hayal etmek	7	34	12
6.30'dan 3.30'a doğru bir dudak esnekliği sağlamak	9	36	7	

Tablo 7'de flüt öğrencilerinin gürlük terimlerine yönelik tercih ettikleri analogik yönergeler incelendiğinde; forte terimi için yoğun olarak “Yüksek şiddette, güçlü bir şekilde bağırarak konuşmak gibi”, “Güçlü ve kuvvetli bir süper kahraman gibi düşünmek”, “Gök gürültüsü gibi kuvvetli sesler düşünmek”, “Fırtınayı düşünmek” ve “Ben buradayım! der gibi çalmak”; piano terimi için “Fısıldayarak konuşmak gibi”, “Yumuşak düşünmek”, “Küçük bir muma üfler gibi üfleme” ve “Hafif bir esinti düşün” ; mezzoforte terimi için “Orta kuvvette bir sesle konuşmak gibi”, “Biraz yüksek sesle konuşmak gibi” ve “Orta şiddette bir esinti gibi”; mezzopiano terimi için “Fısıldayarak konuşmanın şiddetini orta seviyeye getirmek gibi” ve “Hafif bir esintinin daha fazlasını düşünmek”; forzando terimi için “Kükreler gibi güçlü düşünmek”, “Aniden şiddetli bir şekilde bağırarak konuşmak gibi”, “Ayaklarını yere vurarak sanki bir dev adım atıyormuş gibi düşünmek”, “Anlaşılmadığın zaman daha yüksek sesle konuşmak gibi” ve “Abanarak, güçlü düşünmek gibi”; crescendo terimi için “Hafiften kuvvetliye doğru, sesin şiddetini artırarak konuşmak gibi”, “Deniz dalgasının küçükten büyüğe doğru toplanarak gelmesi gibi düşünmek”, “Uzaktan giderek

yaklaşan bir trenin sesini düşünmek”, “Kumandada sesin şiddetinin giderek arttığı halini düşünmek” ve “Yüksek sesle müzik dinlenen bir araç bize doğru yaklaşırken müziğin arttığı gibi düşünmek”; decrescendo terimi için ise “Kuvvetliden hafife doğru, sesin şiddetini azaltarak konuşmak gibi”, “Yüksek sesle müzik dinlenen bir araç bizden uzaklaşırken git gide müziğin daha az duyulduğu gibi düşünmek”, “Deniz dalgasının büyükten küçüğe doğru gitmesi gibi düşünmek”, “Giderek uzaklaşan bir trenin sesini düşünmek” ve “Sönmek gibi” yönergelerini tercih ettikleri görülmektedir. Ancak öğrencilerin forte terimi için “Şarkı söylüyormuş gibi hayal etmek” ve “6.30’daki saat kolları pozisyonunda akrebin bulunduğu yere üfleme gibi”; piano terimi için “Şarkı söylüyormuş gibi hayal etmek” ve “Ters 90 derecelik bir açı ile (3.30 saati gibi) üflendiğini düşünerek tam 90’a üfleme gibi”; mezzoforte terimi için “5.30’daki saat kolları pozisyonunda akrebin bulunduğu yere üfleme gibi”; mezzopiano terimi için “4.30’daki saat kolları pozisyonunda akrebin bulunduğu yere üfleme gibi”; forzando terimi için “Şarkı söylüyormuş gibi hayal etmek” ve “7.35’teki saat kolları pozisyonunda akrebin bulunduğu yere üfleme gibi”; crescendo terimi için “Şarkı söylüyormuş gibi hayal etmek” ve “3.30’dan 6.30’a doğru bir dudak esnekliği sağlamak”; decrescendo terimi için “Şarkı söylüyormuş gibi hayal etmek” ve “6.30’dan 3.30’a doğru bir dudak esnekliği sağlamak” yönergelerini çoğunlukla tercih etmedikleri görülmektedir.

4.5. Flüt Öğrencilerinin Önerdikleri Teknikler ve Analogik Yönergeler

Flüt öğrencilerinin verilen teknikler haricinde önerdikleri teknikler ve analogik yönergeler şu şekildedir;

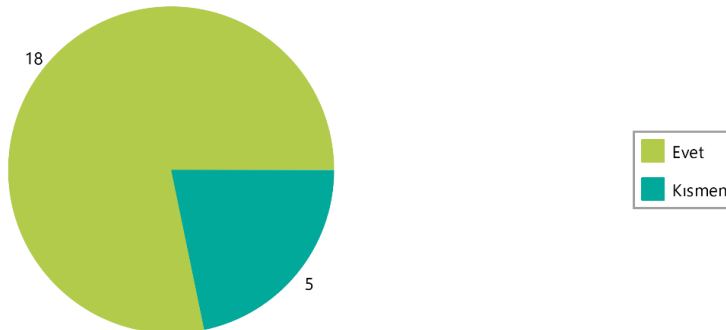
Tablo 8

Flüt öğrencilerinin önerdikleri teknikler ve analogik yönergeler

Önerilen Teknikler	Analojik Yönergesi	N
Diyafram Kullanımı	“Bence flüt çalabilmede diyafram gücü en önemli konulardan biri. İnce-tiz seslere çıkabilmede mesela denizde yüzerken kulaç atma tekniğindeki üç kulaçta bir karından nefes aldığını hissetme, en derinlere dalabilmek için ise alınan güçlü nefes örnek verilebilir.” (Ö19) “Uyurken veya yatarken karna koyulan kitapların inip çıkmasını hayal edebiliriz” (Ö24)	2
Dudak Pozisyonu	“Küçük bir kâğıdın ucundan tutarak kâğıda üflemek” (Ö3) “Boş bir boruya üflemek gibi” (Ö46)	2
Birinci Oktavda Ses Üretme	“Üflerken boş soda şişesinden ses çıkarmaya çalışır gibi” (Ö4, Ö26, Ö40) “Sesi, derin suların altında düşler gibi” (Ö11) “Son nefesini verir gibi” (Ö40) “Terliyen tişörtün içine doğru üflemek gibi düşünmek” (Ö47) “Çeneye üfler gibi düşünmek” (Ö48)	7
İkinci Oktavda Ses Üretme	“Uzakta duran dağları düşler gibi” (Ö11)	1
Üçüncü Oktavda Ses Üretme	“Ters kuş gagası gibi” (Ö34)	1
Üç Dil Tekniği	“Daldan dala atlıyormuş gibi” (Ö23)	1
Staccato Tekniği	“Kesik kesik hapşürmek gibi” (Ö8)	1
Vibrato Tekniği	“Üşümek gibi” (Ö9)	1
Piano Terimi	“Uyuyan bir bebeği uyandırmamak gibi” (Ö23)	1

Tablo 8’de flüt öğrencilerinin önerdikleri teknikler ve analogik yönergeler incelendiğinde; diyafram kullanımı, dudak pozisyonu, birinci oktavda ses üretme, ikinci oktavda ses üretme, üçüncü oktavda ses üretme, üç dil tekniği, staccato tekniği, vibrato tekniği ve piano terimi için analogik yönergeler ürettikleri ve yoğun olarak birinci oktavda ses üretme tekniği için analogik yönergeler oluşturdukları görülmektedir.

4.6. Flüt Öğretmenleri ve Öğrencilerinin Flüt Eğitimindeki Temel Davranışların Kazandırılmasında Analoji Kullanımını Etkili Bulma Durumu

Grafik 1. Flüt öğretmenlerinin flüt eğitimindeki temel davranışların kazandırılmasında analogi kullanımını etkili bulma durumu

Grafik 1’de flüt öğretim elemanlarının flüt eğitimindeki temel davranışların kazandırılmasında analogi kullanımını etkili bulma durumları incelendiğinde; yoğun olarak analogileri etkili bulduğu görülmektedir. Etkili bulma nedenlerine ilişkin flüt öğretim elemanlarının ifadeleri şu şekildedir;

“Eğitimde soyut kavramları somutlaştırmanın öğrencinin öğrenmesine katkısı olduğuna inanıyorum” (E1)

“Hayal gücünün müzik eğitiminde çok önemli bir kavram olduğunu düşünüyorum. Flütist olmaktan öte müzisyen, müzisyen olmaktan öte sanatçı olabilmek için hayal kurmak ve analogi kullanmak hem kişiyi geliştiriyor hem de daha derin bir yaklaşım edinmesini sağlıyor. Sahne heyecanının kontrol altına alınması için de analoginin çok kıymetli olduğunu düşünüyorum.” (E2)

“Müziğin soyut olmasından dolayı öğrenci bu tarz analogik yönergelerle terimleri ya da teknikleri önce zihninde canlandırarak, sonra da canlandırıldığını seslendirecektir. Bu sayede kazandırılması istenilen davranış öğrenciye daha kolay aktarılacaktır” (E5)

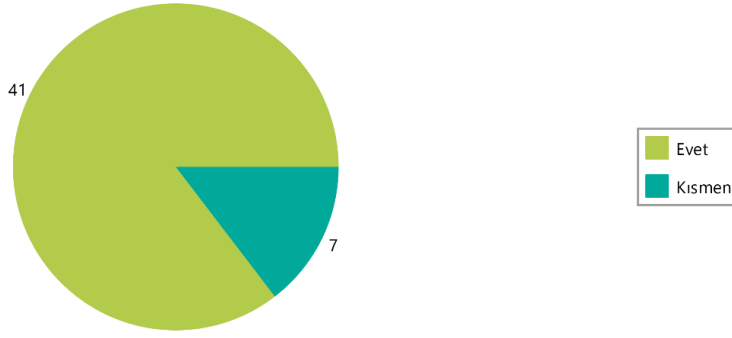
“Yukarıda belirtilen her teknik için analogi kullanımı gerektiğini düşünmüyorum. Çünkü temel davranışların kazandırılmasında analogi kullanımının sınıf seviyesi ve öğrenci algısına göre değişiklik gösterebileceğini düşünüyorum. Daha küçük yaş öğrencilerde konunun anlaşılabilir olması bakımından daha etkili olabilir.” (E6)

“Analogi anlatılmak ve kazandırılmak istenen davranışı somutlaştırmaya ve ifade edilenin daha anlaşılır olmasına ve kolay kavranmasına imkân sağlar.” (E12)

“Yerinde ve doğru kullanıldığında öğrenmeyi kolaylaştırma ve kalıcılaştırmada etkili olduğunu düşünüyorum.” (E14)

“Flüt, kamış gibi bir aracı kullanmaması nedeniyle nefes ve dudak kontrolünün daha soyut düşünce ve imgelemlerle sağlandığı bir çalgıdır. Başlangıç aşamasında diyafram farkındalığı ve işleyişinin kavranmasını sağlamak kolay bir süreç değildir. Tutuş pozisyonu gereği parmaklar gözle kontrol edilemediğinden parmak pozisyonlarını ezberlenmesi aşaması da bazı öğrenciler için zorlayıcı olabilmektedir. Özellikle üçüncü oktavda ses üretme gibi konular hemen her öğrenci için kolay olmamaktadır. Bunlar gibi görünmeyen ve tarif edilmesi zor işlemsel süreçlerde somutlaştırma, kalıcılığı sağlama ve eğlenceli bir ders ortamı yaratmak için başta küçük yaş grubu olmak üzere, her yaş grubuna kullanımının uygun ve etkili olduğunu düşünüyorum.” (E23)

“Elbette bazı teknikleri anlatmakta faydalı ve eğlenceli olabilir. Ama çok şart değil. Doğruyu göstermek de öğretmek için yeterli olabilir.” (E19)

Grafik 2. Flüt öğrencilerinin flüt eğitimindeki temel davranışların kazandırılmasında analogi kullanımını etkili bulma durumu

Grafik 2’de flüt öğrencilerinin flüt eğitimindeki temel davranışların kazandırılmasında analogi kullanımını etkili bulma durumları incelendiğinde; yoğun olarak analogileri etkili bulduğu görülmektedir. Etkili bulma nedenlerine ilişkin öğrencilerin ifadeleri şu şekildedir;

“Her öğrenci aynı şekilde anlamaz ve bu yüzden anlayabileceği şekilde bildiği şeylerden örnekler vererek anlatsak çabuk kavrayıp, zor unuturlar.” (Ö8)

“Kavrama açısından daha kolay ve anlaşılır olmasını sağlıyor.” (Ö14)

“Bazı şeyleri sadece teknik bilgilerle açıklayamadığımızı düşünüyorum. İmgelemek daha öğretici olabilir.” (Ö15)

“Bu benzetmelere göre değişir. Bazı noktalarda işe yarayabilir, bazıları kafa karıştırabilir. Başka şeyleri hayal ederken odağımız kaybolabilir.” (Ö19)

“Analogiler, temel davranışların kazandırılmasında etkili olsa da bu teknikleri uygulatan, anlatan, açıklayan bir öğretmen olmadığı sürece öğrenciye bir kazanım sunulmaz”. (Ö25)

“Farklı yaş grupları, farklı şekilde öğrenme eğilimindedir. Benzetmelerden yararlanmak, özellikle küçük yaş grupları için olumlu sonuçlar verecek, daha hızlı gelişim sağlamalarına yardımcı olacaktır.” (Ö26)

“Bazı tekniklerin kullanımında gözle görülebilir somut şekil veya hareketler olmadığı için analogi kullanımı ile başka şekilde bildiğimiz, kullandığımız, uyguladığımız şeylerin öğrenmede ve uygulamada daha etkili olacağını düşünüyorum.” (Ö31)

“Evet, etkili olduğunu düşünüyorum çünkü öğrenim sürecinde burada yazılı olan teknikleri kullanarak bir ilerleme süreci gösterdim ve göstermeye devam ediyorum.” (Ö37)

“Bildiğimiz bir şeyi taklit edebiliriz. Ama bilmediğimiz bir şey öğreniyor isek onun pratiğini bildiğimiz şeyler yoluyla daha rahat gerçekleştirebiliriz.” (Ö43)

“Doğru analogiler kullanıldığı zaman işe yarar oluyor fakat her analogi iyi değil ve doğru kişilere doğru analogi ile anlatılmalıdır. Analoginin soyuttan somuta geçebilmesi için çok bilindik bir analogi olmalıdır.” (Ö48)

“Yönerge ve açıklamalar olmadığında öğrenim gerçekleşmeyeceğini düşünüyorum.” (Ö52)

“Günlük yaşantımızda karşılaştığımız birçok ses, durum veya olaylardan örnekler verilerek konunun betimlenmesinin bireyde daha kalıcı bir öğrenme sağladığını düşünüyorum.” (Ö53)

4.7. Flüt Öğretmenleri ve Öğrencilerinin Flüt Eğitimindeki Temel Davranışların Kazandırılmasına Yönelik Analogi Tercihlerinin Kodlara Göre Durumu

4.7.1. Nefes Tekniğine Yönelik Analogi Tercihlerinin Kodlara Göre Durumu

Tablo 9

Nefes tekniğine yönelik analogi tercihlerinin kodlara göre durumu

Nefes Tekniği	Flüt Öğretim Elemanları	Kod Sayısı	Flüt Öğrencileri	Kod Sayısı
Diyafram Farkındalığı	Nefes-almak vermek	20	Nefes-almak vermek	34
Diyafram Kullanımı	Nefes-almak vermek	7	Nefes-almak vermek	42
Staccato Tekniği	Sıçramak-zıplamak	13	Sıçramak-zıplamak	39
Vibrato Tekniği	Dalga hareketi	4	Dalga hareketi	33

Tablo 9’da flüt öğretim elemanlarının ve flüt öğrencilerinin nefes tekniğine yönelik kullandıkları analogiler arasındaki kod benzerliği incelendiğinde; diyafram farkındalığı ve diyafram kullanımını nefes alıp vererek gerçekleştirilen eylemlere; staccato tekniğini sıçrama ve zıplama; vibrato tekniğini dalga hareketlerine benzettikleri görülmektedir. Bu doğrultuda öğretmen ve öğrencilerin nefes tekniklerine yönelik benzer analogik yönergeleri tercih ettikleri söylenebilir.

4.7.2. Üfleme Tekniğine Yönelik Analoji Tercihlerinin Kodlara Göre Durumu

Tablo 10

Üfleme tekniğine yönelik analoji tercihlerinin kodlara göre durumu

Üfleme Tekniği	Flüt Öğretim Elemanları	Kod Sayısı	Flüt Öğrencileri	Kod Sayısı
Dudak Pozisyonu	Esnek-yumuşak olması	7	Geniş-dar olması	41
Boğaz Açıklığı	Boğazı bir boru gibi düşünmek	4	Boğazı bir boru gibi düşünmek	33
Birinci Oktavda Ses Üretme	Aşağı doğru hareket	8	Aşağı doğru hareket	31
İkinci Oktavda Ses Üretme	Karşıya doğru hareket	7	Karşıya doğru hareket	36
Üçüncü Oktavda Ses Üretme	Yukarıya doğru hareket	5	Hedefe ok göndermek	38
Oktav Çalışmaları	Aşağı-yukarı hareketi	6	Aşağı-yukarı hareketi	41

Tablo 10'da flüt öğretim elemanları ve flüt öğrencilerinin boğaz açıklığını boğazı bir boru olarak hayal etmeye; birinci oktavda ses üretmeyi aşağı yöne doğru yapılan hareketlere; ikinci oktavda ses üretmeyi karşı yöne doğru yapılan hareketlere; oktav çalışmalarını aşağı ve yukarı yöne doğru yapılan hareketlere benzettikleri görülmektedir. Ancak üfleme tekniğinde öğretmenler dudak pozisyonunu esnek ve yumuşak yapıdaki nesnelere ve eylemlere benzetirken öğrenciler geniş ve dar şeklindeki nesnelere ve eylemlere; öğretmenler üçüncü oktavda ses üretmeyi yukarı yöne doğru yapılan hareketlere benzetirken öğrencilere hedefe ok gönderme eylemine benzettikleri görülmektedir. Bu doğrultuda öğretmen ve öğrencilerin dudak pozisyonu ve üçüncü oktavda ses üretme için farklı; boğaz açıklığı, birinci oktavda ses üretme, ikinci oktavda ses üretme ve oktav çalışmaları için benzer analogik yönergeleri tercih ettikleri söylenebilir.

4.7.3. Duruş ve Tutuş Pozisyonuna Yönelik Analoji Tercihlerinin Kodlara Göre Durumu

Tablo 11

Duruş ve tutuş pozisyonuna yönelik analoji tercihlerinin kodlara göre durumu

Duruş ve Tutuş Pozisyonu	Flüt Öğretim Elemanları	Kod Sayısı	Flüt Öğrencileri	Kod Sayısı
Postür ve Tutuş	Sağlam ve esnek olması	11	Sağlam ve esnek olması	36
Sağ El Konumu	Kavramak	10	Kavramak	33
Sol El Konumu	Kavramak	3	Kavramak	32
Parmak Pozisyonları	Kavramak	8	Kavramak	29

Tablo 11’de flüt öğretim elemanları ve flüt öğrencilerinin duruş ve tutuş pozisyonuna yönelik kullandıkları analogiler arasındaki benzerlikler incelendiğinde; postür ve tutuş sağlam ve esnek yapıdaki nesnelere; sağ el, sol el konumunu ve parmak pozisyonlarını bir şeyi kavramaya benzettikleri görülmektedir. Bu doğrultuda öğretmen ve öğrencilerin duruş ve tutuş pozisyonuna yönelik benzer analogik yönergeleri kullandıkları söylenebilir.

4.7.4. Dil Teknikleri ve Artikülasyona Yönelik Analoji Tercihlerinin Kodlara Göre Durumu

Tablo 12

Dil teknikleri ve artikülasyona yönelik analogi tercihlerinin kodlara göre durumu

Dil Teknikleri ve Artikülasyon	Flüt Öğretim Elemanları	Kod Sayısı	Flüt Öğrencileri	Kod Sayısı
Temel Dil Vurma Tekniği	Havayı göndermek-fırlatmak	6	Havayı göndermek-fırlatmak	44
Çift Dil Tekniği	Tren	1	Tren	39
Üç Dil Tekniği	Tekerleme	1	Tekerleme	36
Legato Tekniği	Akmak-süzülmek	9	Akmak-süzülmek	33
Staccato Tekniği	Vurmak-batmak	3	Vurmak-batmak	36
Marcato Tekniği	Aksan hareketi	5	Aksan hareketi	34
Tenuto Tekniği	Çekmek-yaymak	4	Çekmek-yaymak	32

Tablo 12’de flüt öğretim elemanları ve flüt öğrencilerinin dil teknikleri ve artikülasyona yönelik kullandıkları analogiler arasındaki benzerlikler incelendiğinde; temel dil vurma tekniğini havayı gönderme ve fırlatma; legato tekniğini bir şeyin akması ve süzülmesi; staccato tekniğini bir şeyin vurması ve batması; marcato tekniğini aksan/vurgu; tenuto tekniğini bir şeyi çekme ve yayma hareketine benzettikleri görülmektedir. Çift dil ve üç dil tekniğinde öğretmenler herhangi bir analogide yoğunlaşmamış fakat öğrenciler çoğunlukla çift dil tekniğini yavaş bir tempo ile başlayıp hızlanan bir trenin yürüyüş ritmine; üç dil tekniğini ise tekerlemeye benzetmişlerdir. Bu doğrultuda öğretmen ve öğrencilerin temel dil vurma tekniği, legato tekniği, staccato tekniği, marcato tekniği ve tenuto tekniğine yönelik benzer analogik yönergeleri tercih ettikleri söylenebilir.

4.7.5. Gürlük Terimlerine Yönelik Analoji Tercihlerinin Kodlara Göre Durumu

Tablo 13

Gürlük terimlerine yönelik analogi tercihlerinin kodlara göre durumu

Gürlük Terimleri	Flüt Öğretim Elemanları	Kod Sayısı	Flüt Öğrencileri	Kod Sayısı
Forte Terimi	Yüksek şiddetteki sesler	9	Yüksek şiddetteki sesler	43
Piano Terimi	Çok düşük şiddetteki sesler	8	Çok düşük şiddetteki sesler	43
Mezzoforte Terimi	Orta şiddetteki sesler	4	Orta şiddetteki sesler	41
Mezzopiano Terimi	Düşük şiddetteki sesler	4	Düşük şiddetteki sesler	40
Forzando Terimi	Çok yüksek şiddetteki sesler	4	Çok yüksek şiddetteki sesler	44
Crescendo Terimi	Hafiften kuvvetliye doğru hareket	8	Hafiften kuvvetliye doğru hareket	48
Decrescendo Terimi	Kuvvetliden hafife doğru hareket	9	Kuvvetliden hafife doğru hareket	44

Tablo 13'te flüt öğretim elemanları ve flüt öğrencilerinin gürlük terimlerine yönelik kullandıkları analogiler arasındaki benzerlikler incelendiğinde; forte terimini yüksek şiddetteki seslere; piano terimini çok düşük şiddetteki seslere; mezzoforte terimini orta şiddetteki seslere; mezzopiano terimini düşük şiddetteki seslere; forzando terimini çok yüksek şiddetteki seslere; crescendo terimini hafiften kuvvetliye doğru yapılan hareketlere; decrescendo terimini ise kuvvetliden hafife doğru yapılan hareketlere benzettikleri görülmektedir. Bu doğrultuda öğretmen ve öğrencilerin forte terimi, piano terimi, mezzoforte terimi, mezzo piano terimi, forzando terimi, crescendo terimi ve decrescendo terimine yönelik benzer analogik yönergeleri kullandıkları söylenebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmanın amaçları doğrultusunda flüt öğretmenlerinin flüt eğitimindeki temel davranışların kazandırılmasına yönelik kullandıkları analogik yönergeler, müzikalite için kullandıkları analogik yönergeler, verilen teknikler haricinde önerdikleri teknikler ve analogik yönergeleri; flüt öğrencilerinin, flüt öğretmenlerinin kullandıkları analogik yönergeleri tercih etme durumu, flüt öğrencilerinin önerdikleri teknikler ve analogik yönergeleri; flüt öğretmenlerinin ve öğrencilerinin analogi kullanımını etkili bulma durumları ve kullandıkları analogiler arasındaki kod benzerliği incelenmiştir.

Flüt eğitimindeki temel davranışlar; nefes tekniği, üfleme tekniği, duruş ve tutuş pozisyonu, dil teknikleri ve artikülasyon ve gürlük terimleri olmak üzere 5 temaya ayrılmıştır. Nefes tekniği temasında diyafram farkındalığı, diyafram kullanımı, staccato tekniği ve vibrato tekniği; üfleme tekniği temasında dudak pozisyonu, boğaz açıklığı, birinci oktavda ses üretme, ikinci oktavda ses üretme, üçüncü oktavda ses üretme ve oktav çalışmaları; duruş ve tutuş pozisyonu temasında postür ve tutuş, sağ el konumu, sol el konumu ve parmak pozisyonları; dil teknikleri ve artikülasyon temasında temel dil vurma tekniği, çift dil tekniği, üç dil tekniği, legato tekniği, staccato tekniği, tenuto tekniği ve marcato tekniği; gürlük terimleri temasında ise forte terimi, piano terimi, mezzoforte terimi, mezzopiano terimi, forzando terimi, crescendo terimi ve decrescendo terimi olmak üzere toplam 28 kategori ve bu kategoriler altında 309 kod oluşmuştur.

Flüt öğretim elemanları verilen teknikler için 255 adet analogik yönerge üretmiş ve bu analogilere benzer şekilde farklı çalışmalarda da rastlanmıştır. Bunlar; diyafram farkındalığı için “köpek gibi soluma”; diyafram kullanımı için “mum üfler gibi” (Kar, 2021) ve “karnında bir balon olduğunu hayal etme” (Kar, 2021; Skoog, 2004); vibrato tekniği için “gülme” (Akıncı, 1994) ve “deniz dalgası”; staccato tekniği için “zıplamak” ve “sıçramak” (Kara, 2016); dudak pozisyonu için “bahçe hortumunun ucu” (Walker, 1995); boğaz açıklığı için “şarkı söyler gibi boğazı açma” (Özen ve Albuz, 2017), “esner gibi düşünme” (Önal, 2021) ve “haşlanmış patates” (Alderson, 1979, akt. Clements, 2008;

Skoog, 2004); postür ve tutuş için “kendini iskelet gibi hayal etme” (Skoog, 2004) ve “ağaç gibi sağlam, dengeli ve dik durmak” (Kar, 2021); legato tekniği için ise “şarkı söylemek gibi” (Kara, 2016) yönergeleridir. Yapılan literatür taramasında gürlük terimlerine yönelik analogik yönergelerin kullanıldığı herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Üstün ve Özçimen’in (2011) yaptığı araştırmada, dudak pozisyonu için üretilen “gülme gibi” yönergelerinin yaygın olarak kullanılan bir benzetme olduğu fakat öğrencilerin bu benzetme sebebiyle hatalı davranışlar sergilediği, yanaklarında kasılma ve ağrı yaşadıkları bir öğretim elemanı tarafından ifade edilmiştir. Bu sebeple “kullanılması planlanan analoginin öğrencinin dünyasına ait olmasına” (Aykutlu ve Şen, 2011: 49), öğretmen ve öğrencinin analogi hakkında aynı düşüncede olmasına önem verilmelidir (Bozkurt, 2019). Öğretmenlerin analogileri bilinçli bir şekilde kullanması, öğreteceği tekniğe uygun analogiler planlaması, her öğrencinin düzeyine uygun analogiler seçmesi ve öğrenciyle iletişim halinde bu süreci devam ettirmesi gerektiği söylenebilir.

Flüt eğitiminde müzikalite için 7 flüt öğretim elemanı analogik yönerge önerisinde bulunmuş, yoğunluklu olarak ton kavramını betimleyen analogik yönergeler üretmişlerdir. Verilen teknikler haricinde ise sadece bir öğretmen müzikal ifade terimlerinin eklenebileceği yönünde bir öneride bulunmuştur. Bu doğrultuda müzikal ifade terimleri ve ton kavramına yönelik çeşitli analogik yönergelerin geliştirilmesi adına çalışmalar yapılabilir.

Flüt öğrencileri flüt eğitimindeki nefes tekniğine yönelik üretilen 35 analogik yönergeden 13’ünü yoğunluklu olarak tercih etmiş, 3’ünü tercih etmemiş; üfleme tekniğine yönelik üretilen 69 analogik yönergeden 19’unu yoğunluklu olarak tercih etmiş, 14’ünü tercih etmemiş; duruş ve tutuş pozisyonuna yönelik üretilen 36 analogik yönergeden 7’sini yoğunluklu olarak tercih etmiş, 7’sini tercih etmemiş; dil teknikleri ve artikülasyona yönelik üretilen 52 analogik yönergeden 15’ini yoğunluklu olarak tercih etmiş, tercih etmedikleri belirgin bir analogik yönerge bulunmamış; gürlük terimlerine yönelik üretilen 63 analogik yönergeden ise 29’unu yoğunluklu olarak tercih etmiş, 12’sini tercih

etmemiştir. Bu doğrultuda öğrencilerin yoğunluklu olarak tercih ettiği analogik yönergeler bu tekniklerin öğretilmesinde yardımcı bir araç olarak eğitim sürecine dahil edilebilir.

Flüt öğrencileri verilen analogik yönergeler haricinde diyafram kullanımı, dudak pozisyonu, birinci oktavda ses üretme, ikinci oktavda ses üretme, üç dil tekniği, staccato tekniği, vibrato tekniği ve piano terimi için analogik yönergeler üretmiş ve yoğunluklu olarak birinci oktavda ses üretmeye yönelik analogik yönergeler oluşturmuşlardır.

Flüt öğretim elemanları ve flüt öğrencileri flüt eğitimindeki temel davranışların kazandırılmasında analogileri, soyut kavramları somutlaştırılması, kolay ve kalıcı öğrenmeyi sağlaması, kişisel gelişimi ve hayal gücünü geliştirmesi bakımından etkili bulmuş, ancak bu analogilerin her öğrencinin özelliklerine yönelik geliştirilmesi ve bir öğretmen rehberliğinde açıklanarak örneklendirmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

Flüt öğretim elemanları ve flüt öğrencileri nefes tekniğindeki diyafram farkındalığı, diyafram kullanımı, staccato tekniği ve vibrato tekniği; üfleme tekniğindeki boğaz açıklığı, birinci oktavda ses üretme, ikinci oktavda ses üretme ve oktav çalışmaları; duruş ve tutuş pozisyonundaki postür ve tutuş, parmak pozisyonları, sağ el ve sol el konumu; dil teknikleri ve artikülasyondaki temel dil vurma tekniği, legato tekniği, staccato tekniği, tenuto tekniği ve marcato tekniği; gürlük terimlerindeki forte terimi, piano terimi, mezzoforte terimi, mezzopiano terimi, forzando terimi, crescendo terimi ve decrescendo terimi için tercih ettikleri analogik yönergeler doğrultusunda aynı kodlar altında; dudak pozisyonu ve üçüncü oktavda ses üretme için farklı kodlar altında yoğunlaşmışlardır. Çift dil ve üç dil tekniği için ise öğretmenler herhangi bir kod altında yoğunlaşmadıkları için kodların benzerlik durumu tespit edilememiştir.

Bu hususta araştırmada elde edilen bulgulara göre şu önerilerde bulunulmuştur:

1. Yapılan literatür taraması doğrultusunda ülkemizde flüt eğitiminde analogi kullanımı ile ilgili yapılan bir çalışmaya rastlanmadığından bu araştırmadan yola çıkılarak analogi kullanımının etkinliğinin deneysel olarak test edildiği çalışmalar yapılabilir.

2. Bireysel algı eğitiminde müzikal ifade terimlerinin öğretilmesine yönelik analogik yaklaşımlar geliştirilebilir.
3. Bireysel algı eğitiminde analogilerin ğretim yöntemi olarak kullanılmasına dair çalışmalar yapılabilir.
4. Bireysel algı dersinde flüt ğrencilerinin analogi kullanımına ilişkin araştırmalar yapılabilir. Ayrıca her çalgı farklı davranışları barındırdığından bu araştırma diğer algılar için de gerçekleştirilebilir. Çalgılar arasındaki ortak ve ayrılan analogik yönergeler saptanabilir.
5. Bireysel algı eğitiminde hikaye tarzında analogiler, oyunlaştırılmış analogiler ve resimli analogilerin kullanılmasına yönelik çalışmalar yapılabilir.
6. Farklı ülkelerde flüt öğretmenleri ve ğrencilerinin analogik yaklaşımlarına yönelik çalışmalar yapılarak uluslararası bir ğretim metodu geliştirilebilir.

KAYNAKÇA

- Akıncı, Ç. (1994). Yan Flüt Tekniği ve Flüt Dağarının İncelenmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Akkuş, H. (2006). “*Kimyasal tepkimelerin dengeye ulaşmasının öğretiminde kullanılabilecek bir analogi: meslek seçimi analogisi*”. Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi, (14), 19-30.
- Ataman, Ö. G. (2016). “Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı derslerine yönelik tutumlarının incelenmesi”. Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi, (54), 405-417.
- Aykutlu, I., ve Şen, A. İ. (2011). “*Fizik öğretmen adaylarının analogi kullanımına ilişkin görüşleri ve elektrik akımı konusundaki analogileri*”. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, (41), 48-59.
- Aytemur, B. (2016). “*Flüt eğitiminde bir öğrenciyle ton geliştirme çalışmaları*”. İdil Sanat ve Dil Dergisi, 6(28), 75-90.
- Bilaloğlu, R. G. (2005). “*Erken çocukluk döneminde fen öğretiminde analogi tekniği*”. Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2(30), 72-77.
- Bilen, S. (1995). İşbirlikli Öğrenmenin Müzik Öğretimi ve Güdusel Süreçler Üzerindeki Etkileri. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Bozkurt, Ü. (2019). Öğretmenlerin Analogiye Yönelik Görüşlerinin Değerlendirilmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Erzincan.
- Christensen, L. B., Johnson, B., ve Turner, L. A. (2020). *Araştırma Yöntemleri: Desen ve Analiz*. Ahmet Aypay (çev.). Anı Yayıncılık: Ankara
- Clements, J. F. (2008). The Use of Imagery in Teaching Voice to the Twenty-First Century Student. Doctoral Thesis. The Florida State University.

- Çilden, Ş. (2006). “Müzik öğretmeni yetiştirme sürecinde çalgı eğitiminin nitelik sorunlarının irdelenmesi”, *Ulusal Müzik Sempozyumu Bildirisi*, 26-28 Nisan 2006, Pamukkale Üniversitesi, Denizli.
- Çilden, Ş. (2016). “Çalgı eğitiminde usta-çırak yöntemi”. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 16(İpekyolu), 2208-2220.
- Dilber, R. (2006). Fizik Öğretiminde Analoji Kullanımının ve Kavramsal Değişim Metinlerinin Kavram Yanılgılarının Giderilmesine ve Öğrenci Başarısına Etkisinin Araştırılması. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Atatürk Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Duit, R. (1991). “On the role of analogies and metaphors in learning science”. *Science Education*, 75(6), 649-672.
- Ekici, T. (2020a). “Ses eğitimi dersinde bir öğretim yöntemi olarak sözel imgeler”. Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (43), 381-404.
- Ekici, T. (2020b). “Sözel imgelerin müzik öğretmeni adaylarının şarkı söyleme becerileri üzerindeki etkisi”. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 26(Müzik Özel Sayısı), 423-437.
- Glynn, S. M. (1994). *Teaching Science With Analogy: A Strategy For Teachers And Textbook Authors*. National Reading Research Center.
- Gürgen, E. T., ve Bilen, S. (2005). “Müzik alan derslerinin müzik öğretmeni adaylarının yaratıcı düşünme becerileri üzerindeki etkileri”. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(3), 325-338.
- Hıdır, M. (2018). Fen Öğretiminde Analoji Kullanımı: Ders Kitaplarındaki Analojilerin Öğretimde Yeniden Ele Alınması. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Zonguldak.
- Kaptan, F. ve Arslan, B. (2002). “Fen Öğretiminde Soru-Cevap Tekniği ile Analoji Tekniğinin Karşılaştırılması”. Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Ankara.
- Kar, T. (2021). “The use of analogy, imagination and metaphors as an instructional tool in voice training: a case study”. *Journal for the Interdisciplinary Art and Education*, 2(1), 9-31.

- Kara, M. (2016). Keman Eğitiminde Temel Davranışların Kazandırılmasında Kullanılan Analogik Yaklaşımların İncelenmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Kara, Z., E. (2021). “Flüt Eğitiminde Nefes ve Vibrato Tekniği”. B. Aytemur ve E. Onay (ed.). içinde *Flüt ve Flüt Pedagojisi*. (s.315-330). Eğitim Yayınevi: Konya.
- Kaya, Ö., Barışeri, N., ve Kaya, E. E. (2013). “Güzel sanatlar ve spor liselerinde yürütülen keman dersi öğretim programının incelenmesi”. *Sanat Eğitimi Dergisi*, 1(1), 84-107.
- Kesercioğlu, T., Yılmaz, H., Çavaş, P. H., ve Çavaş, B. (2004). “İlköğretim fen bilgisi öğretiminde analogilerin kullanımı: örnek uygulamalar”. *Ege Eğitim Dergisi*, 5(1).
- Kılcan, B. (2021). *Metafor ve Eğitimde Metaforik Çalışmalar İçin Bir Uygulama Rehberi*. Pegem Akademi: Ankara.
- Kılıç, D. (2007). Analogilerle Öğretim Modelinin 9. Sınıf Öğrencilerinin Kimyasal Bağlar Konusundaki Yanlış Kavramlarının Giderilmesi Üzerine Etkisi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kılıç, Ö. (2009). Öğretmen ve Öğrenci Merkezli Analoji Kullanımının Dolaşım Sistemi Konusundaki Başarıya Etkisi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Kolat, P. (2018). Flüt Eğitiminde Diyafram Nefesi Öğretimi ve Doğru Nefes Kullanımı ile Diyaframdan Üfleme Çalışmaları. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Ankara.
- Köklü, N. (2009). Elektrik Konularının Öğretiminde Pedagojik-Analogik Modellerin Öğrenci Başarısına Etkisi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Kurtaslan, H., ve Ergen, M. S. (2011). “Flüt öğretiminde kullanılan dil teknikleri üzerine bir inceleme”. *Fine Arts*, 6(2), 236-249.
- Küçükturan, G. (2003). “Okul öncesi fen öğretiminde bir teknik: analogi”. *Milli Eğitim Dergisi*, 157, 16-21.

- Kürklü, E. (2010). Flüt Öğretiminde Kullanılan Öğretim Yöntemlerinin Konulara Göre Etkililiğinin Değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Lehmann, A. C., Sloboda, J. A., ve Woody, R. H. (2007). *Psychology For Musicians: Understanding And Acquiring The Skills*. Oxford University Press.
- Mason, L. (1994). “Cognitive and metacognitive aspects in conceptual change by analogy”. *Instructional Science*, 22(3), 157-187.
- Merriam-Webster Dictionaries. Erişim: 12 Eylül 2022, <https://www.merriam-webster.com/dictionary/analogy>
- On Music Dictionary. Erişim: 12 Eylül 2022, <https://dictionary.onmusic.org/terms/1494-forzando>
- Önal, M. A. (2021). “Flüt Eğitiminde Nefes ve Ton Kavramının Önemi”. B. Aytemur ve E. Onay (ed.). içinde *Flüt ve Flüt Pedagojisi*. (s.117-133). Eğitim Yayınevi: Konya.
- Önder, G. C. (2013). “Flüt eğitiminde nefes tekniği”. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (29), 153-163.
- Öz, N. B. (2001). “İnsanın kültürel gelişiminde müzik eğitiminin önemi”. Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 14(1), 101-106.
- Özcan, E. Ş. (2019). Lise Yeni 12. Sınıf Biyoloji Ders Kitabında Kullanılan Metaforlar ve Analogiler Üzerine Bir Araştırma. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Özen, N. (2004). “Çalgı eğitiminde yararlanılan müzik eğitimi yöntemleri”. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 24(2).
- Özen, N. S. (2017). Bireysel Çalgı Flüt Eğitiminde Ton Kavramının İncelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Özen, N. S., ve Albuz, A. (2017). “Flüt eğitiminde ton kavramının incelenmesi”. *Fine Arts*, 12(2), 52-63.

- Özmenteş, S. (2012). “Çalgı Eğitiminde güdü ve performans ilişkisi”. Çağdaş Eğitim Dergisi, 1(2), 47-56.
- Özmenteş, S. ve Taşkın, G. S. (2011). “Çalgı öğretmenlerinin çalgı eğitimi yaklaşımlarının karşılaştırılması: antalya ilinde nitel bir çalışma”. Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 24(2), 451-465.
- Say, A. (2003). *Müzik Tarihi*. Müzik Ansiklopedisi Yayınları: Ankara.
- Say, A. (2012). *Müzik Sözlüğü*. Müzik Ansiklopedisi Yayınları: Ankara.
- Saygılı, S. (2008). Analoji ile Öğretim Yönteminin 9. Sınıf Öğrencilerinin Matematik Başarılarına ve Yaratıcı Düşüncelerine Etkisi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.
- Seggie, F. N., ve Bayyurt, Y. (Ed.). (2015). *Nitel Araştırma Yöntem, Teknik, Analiz ve Yaklaşımları*. Anı Yayıncılık: Ankara.
- Skoog, W. (2004). “Use of image and metaphor in developing vocal technique in choirs”. *Music Educators Journal*, 90(5), 43-48.
- Şendurur, Y. (2001). “Keman eğitiminde etkili öğrenme öğretme yöntemleri”. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 21(3).
- Şendurur, Y., ve Barış, D. A. (2002). “Müzik eğitimi ve çocuklarda bilişsel başarı”. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 22(1).
- Tanrıverdi, A. (1997). “Güzel sanatlar liselerinin müzik bölümlerinde uygulanan çalgı eğitimi ve viyolanın çalgı eğitimi içerisindeki yeri”. Mavi Nota Müzik ve Sanat Dergisi. 16. Trabzon: Selva Yayıncılık.
- Taşpınar, M. (2020). *Kuramdan Uygulamaya Öğretim İlke ve Yöntemleri*. Pegem Akademi: Ankara.
- Tatu, A. G. (2006). *Flüt Metodu*. Pan Yayıncılık: İstanbul.
- Uçan, A. (2015). *Türk Müzik Kültürü*. Evrensel Müzik ve Yayınevi. Ankara.
- Üstün, E. (2010). Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında Uygulanmakta Olan Bireysel Çalgı Flüt Eğitiminde Karşılaşılan

Teknik Problemlerin İncelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.

Üstün, E., ve Özçimen, A. (2011). “Türkiye’de müzik öğretmeni yetiştiren anabilim dallarında flüt eğitiminde karşılaşılan teknik problemler ve öneriler”. Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi, (31), 69-87.

Walker, K. E. (1995). Cheek İnflation and Vowel Posture Techniques for the Flutist: the Exploration of a Kincaid Vision of Resonance Made Through Analogies to Vocal Pedagogy. Unpublished Doctoral Thesis. Texas Tech University.

Yalçınkaya, B. (2002). “21. yüzyılda müzik eğitiminde çalgı öğrencilerinin temel psiko-motor alan davranışları üzerinde alexander tekniğinin etkisi”, *Uluslararası Avrupa’da ve Türk Cumhuriyetleri’nde Müzik Kültürü ve Eğitimi Kongresi*, 13-16 Kasım 2002.

Yalçınkaya, B., Eldemir, A., ve Sönmezöz, F. (2014). “Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı dersine yönelik tutumlarının değerlendirilmesi”. *Electronic Turkish Studies*, 9(2).

Yayla, A. A. (2000). Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Flüt Eğitiminde Öğrencilerin Psikomotor Alan Hedef ve Davranışlara Ulaşma Düzeyleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.

Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2018). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık: Ankara.

Wictionary. Erişim: 12 Eylül 2022, <https://en.wiktionary.org/wiki/ana>

EKLER

EK 1

FLÜT EĞİTİMİNDE TEMEL DAVRANIŞLARIN KAZANDIRILMASINDA FLÜT ÖĞRETMENLERİNİN ANALOJİ KULLANIMINA İLİŞKİN ANKET FORMU

Sayın Öğretim Elemanı,

Bu anket formu, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğretim üyesi Doç. Dr. Begüm AYTEMUR danışmanlığında ve yüksek lisans öğrencisi Elif GÜLTEKİN tarafından “Flüt Eğitiminde Temel Davranışların Kazandırılmasına Yönelik Öğretmen ve Öğrencilerin Analojik Yaklaşımları” adlı yüksek lisans tezi için gerekli olan verilerin bir kısmını elde etmek amacıyla hazırlanmıştır.

Araştırmada, flüt öğretmenlerinin ve öğrencilerinin flüt eğitimindeki temel davranışların kazandırılmasına yönelik kullandıkları analogileri saptamak, kullandıkları analogiler arasındaki benzerlikleri belirlemek, ders kapsamında analogi kullanımını etkili bulma durumlarını tespit etmek ve elde edilen sonuçlar doğrultusunda uygun analogilerin belirlenmesiyle ortak öğretim dilinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Bu araştırmaya katılmak tamamen gönüllülük esasına dayanmaktadır. Araştırmanın amacına ulaşabilmesi için, soruların içtenlikle ve eksiksiz cevaplanması önem taşımaktadır. Araştırmaya katılmama veya katıldıktan sonra herhangi bir anda çalışmayı bırakma hakkına sahipsiniz. Formdan elde edilecek veriler hiçbir kurum/kuruluş ya da üçüncü şahıslarla paylaşılmayacak sadece araştırma amacı ile kullanılacaktır. Araştırma, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu tarafından desteklenmektedir.

Araştırmada verilerin toplanması için hazırlanan anket formu üç bölümden oluşmaktadır. İlk bölüm flüt öğretmenlerinin kişisel bilgilerini içeren sorulardan, ikinci bölüm flüt öğretmenlerinin verilen teknikleri flüt eğitimindeki temel davranışlara uygun bulma durumlarını tespit etmeye yönelik sorulardan, son bölüm ise flüt öğretmenlerinin flüt tekniklerine ilişkin kullandıkları veya önerdikleri analogik yönergeleri ve analogileri etkili bulma durumlarını belirlemeye yönelik sorulardan oluşmaktadır. Bu anket formuna ortalama 15 dakika ayırmanız beklenmektedir.

İlginiz, görüşleriniz ve katkılarınız için teşekkür ederim.

Elif GÜLTEKİN
Yüksek Lisans Öğrencisi

Araştırmacının Adı ve Soyadı: Elif GÜLTEKİN

Çalıştığı Kurum: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı

Telefonu: -

E-Posta: -

BİLGİLENDİRME

Analoji: Analoji, yeni bir öğrenme veya bilgi edinilirken mevcut bilgilerden ve kavramlardan yararlanıp bilinmeyenle arada bir bağ kurmak, benzetmek ve yeni olanı daha kolay öğrenmeyi sağlamak olarak tanımlanabilir (Taşpınar, 2020: 233). (Örneğin staccato tekniğinin öğretilmesinde “zıplama”, “sıçrama” gibi.)

ANKET FORMU

BÖLÜM I.

Bu bölümde, kişisel bilgilerinizi doldurmanız beklenmektedir.

1. Cinsiyet:
2. Yaş:
3. Öğrenim durumu:
4. Çalıştığınız kurum:
5. Çalıştığınız bölüm:
6. Unvan:
7. Meslekteki çalışma süresi:

BÖLÜM II.

Bu bölümde, aşağıda verilen tekniklerin flüt eğitimindeki temel davranışlara uygun olup olmadığına ilişkin değerlendirmenizi tekniklerin karşısında bulunan "uygun değil" ve "uygun" seçeneklerinden birine “X” işaretini kullanarak belirtmeniz beklenmektedir. Uygun bulmadığınız teknikleri ve nedenini aşağıda verilen boşlukta ayrıntılı olarak belirtebilirsiniz.

Flüt Teknikleri	Uygun	Uygun Değil
1. Diyafram Nefesi		
2. Dudak Pozisyonu		
3. Boğaz Açıklığı		
4. Birinci Oktavda Ses Üretme		
5. İkinci Oktavda Ses Üretme		
6. Üçüncü Oktavda Ses Üretme		
7. Oktav Çalışmaları		
8. Postür ve Tutuş		
9. Sağ El Konumu		
10. Sol El Konumu		
11. Parmak Pozisyonları		
12. Temel Dil Vurma Tekniği		
13. Çift Dil Tekniği		

14. Üç Dil Tekniği		
15. Legato Tekniği		
16. Staccato Tekniği		
17. Marcato Tekniği		
18. Tenuto Tekniği		
19. Forte Terimi		
20. Piano Terimi		
21. Mezzoforte Terimi		
22. Mezzopiano Terimi		
23. Forzando Terimi		
24. Crescendo Terimi		
25. Descrescendo Terimi		
26. Vibrato Tekniği		

Yukarıda verilen tekniğini flüt eğitimindeki temel davranışlara uygun bulmuyorum. Çünkü...

.....

.....

.....

BÖLÜM III.

Bu bölümde, flüt eğitiminde aşağıdaki teknikleri öğretirken analogilerden yararlanma durumunuza ilişkin değerlendirmenizi tekniklerin karşısında bulunan "evet" ve "hayır" seçeneklerinden birine "X" işaretini kullanarak belirtmeniz, verilen tekniklere yönelik kullandığınız veya önerebileceğiniz analogileri de "analojik yönerge" bölümünde örneklendirmeniz beklenmektedir. Ayrıca tekniklere eklemek istediğiniz önerilerinizi ve bu önerilere yönelik analojik yönergelerinizi diğer tabloya yazarak ifade edebilirsiniz.

Flüt Teknikleri	Evet	Hayır	Analojik Yönerge
1. Diyafram Nefesi			
2. Dudak Pozisyonu			
3. Boğaz Açıklığı			
4. Birinci Oktavda Ses Üretme			
5. İkinci Oktavda Ses Üretme			
6. Üçüncü Oktavda Ses Üretme			
7. Oktav Çalışmaları			
8. Postür ve Tutuş			
9. Sağ El Konumu			
10. Sol El Konumu			
11. Parmak Pozisyonları			
12. Temel Dil Vurma Tekniği			

13. Çift Dil Tekniği			
14. Üç Dil Tekniği			
15. Legato Tekniği			
16. Staccato Tekniği			
17. Marcato Tekniği			
18. Tenuto Tekniği			
19. Forte Terimi			
20. Piano Terimi			
21. Mezzoforte Terimi			
22. Mezzopiano Terimi			
23. Forzando Terimi			
24. Crescendo Terimi			
25. Descrescendo Terimi			
26. Vibrato Tekniği			

Yukarıda verilen teknikler haricinde müzikalite için kullandığınız veya önerebileceğiniz analogik yönergeler nelerdir?

.....
.....

	Önerilen Teknikler	Analojik Yönergesi
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

	Evet	Kısmen	Hayır	Çünkü...
Flüt eğitimindeki temel davranışların kazandırılmasında analogi kullanımının etkili olduğunu düşünüyor musunuz? Neden?				

EK 2

FLÜT EĞİTİMİNDE TEMEL DAVRANIŞLARIN KAZANDIRILMASINDA FLÜT ÖĞRENCİLERİNİN ANALOJİ KULLANIMINA İLİŞKİN ANKET FORMU

Sevgili Flüt Öğrencileri,

Bu anket formu, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğretim üyesi Doç. Dr. Begüm AYTEMUR danışmanlığında ve yüksek lisans öğrencisi Elif GÜLTEKİN tarafından “Flüt Eğitiminde Temel Davranışların Kazandırılmasına Yönelik Öğretmen ve Öğrencilerin Analogik Yaklaşımları” adlı yüksek lisans tezi için gerekli olan verileri elde etmek amacıyla hazırlanmıştır.

Araştırmada, flüt öğretmenlerinin ve öğrencilerinin flüt eğitimindeki temel davranışların kazandırılmasına yönelik kullandıkları analogileri saptamak, kullandıkları analogiler arasındaki benzerlikleri belirlemek, ders kapsamında analogi kullanımını etkili bulma durumlarını tespit etmek ve elde edilen sonuçlar doğrultusunda uygun analogilerin belirlenmesiyle ortak öğretim dilinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Bu araştırmaya katılmak tamamen gönüllülük esasına dayanmaktadır. Araştırmanın amacına ulaşabilmesi için, soruların içtenlikle ve eksiksiz cevaplanması önem taşımaktadır. Araştırmaya katılmama veya katıldıktan sonra herhangi bir anda çalışmayı bırakma hakkına sahipsiniz. Formdan elde edilecek veriler hiçbir kurum/kuruluş ya da üçüncü şahıslarla paylaşılmayacak sadece araştırma amacı ile kullanılacaktır. Araştırma, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu tarafından desteklenmektedir.

Araştırmada verilerin toplanması için hazırlanan anket formu iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölüm flüt öğrencilerinin kişisel bilgilerini içeren sorulardan, ikinci bölüm öğrencilerin flüt tekniklerine ilişkin tercih ettikleri analogileri, önerdikleri analogik yönergeleri ve analogileri etkili bulma durumlarını belirlemeye yönelik sorulardan oluşmaktadır. Bu anket formuna ortalama 20 dakika ayırmanız beklenmektedir.

İlginiz, görüşleriniz ve katkılarınız için teşekkür ederim.

Elif GÜLTEKİN

Yüksek Lisans Öğrencisi

Sorumlu Araştırmacı:

Adı ve Soyadı: Elif GÜLTEKİN

Unvanı: Yüksek Lisans Öğrencisi

Çalıştığı Kurum: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı

E-Posta:

BİLGİLENDİRME

Analoji: Analoji, yeni bir öğrenme veya bilgi edinilirken mevcut bilgilerden ve kavramlardan yararlanıp bilinmeyenle arada bir bağ kurmak, benzetmek ve yeni olanı daha kolay öğrenmeyi sağlamak olarak tanımlanabilir (Taşpınar, 2020, s.233). (Örneğin staccato tekniğinin öğretilmesinde “zıplama”, “sıçrama” gibi.)

ANKET FORMU

BÖLÜM I.

Bu bölümde, kişisel bilgilerinizi doldurmanız beklenmektedir.

1. Cinsiyet:
2. Yaş:
3. Mezun olduğunuz lise türü:
4. Öğrenim gördüğünüz üniversite:
5. Öğrenim gördüğünüz bölüm:
6. Sınıf düzeyi:
7. Flütü ne kadar süredir çaldığınızı (Ay, yıl vb.):

BÖLÜM II.

Bu bölümde, aşağıdaki teknikleri öğrenirken verilen analogik yönergeleri tercih etme durumunuza ilişkin değerlendirmenizi tekniklerin karşısında bulunan "evet", “kısmen” ve "hayır" seçeneklerinden birine “X” işaretini kullanarak belirtmeniz beklenmektedir. Ayrıca tekniklere eklemek istediğiniz önerilerinizi ve bu önerilere yönelik analogik yönergelerinizi anket sonundaki boşluğa yazarak ifade edebilirsiniz.

Nefes Teknikleri	Analogik Yönergeler	Evet	Kısmen	Hayır
DİYAFRAM FARKINDALIĞI	Uykuda alınan nefes gibi düşünmek			
	Suya dalar gibi nefes almak			
	Köpek gibi solumak			
	Korkarak aniden nefes almak			
	Çiçek koklar gibi derin bir şekilde nefes almak			
	"Hah" vokaliyle birine kızmış gibi bağırarak			
	Aynaya hohlamak			
	Esnerken alınan nefes gibi			
	Kahkaha atarken kullanılan kas bölgesi			
	Kendini balon gibi hissederek karnını şişirmek			

DİYAFRAM KULLANIMI	Su deposundan motor yardımıyla bahçeye su pompalanması gibi; motoru diyafram, suyu nefes, hortumu soluk borusu olarak düşünmek			
	Bir balonu şişirir gibi basınçlı ve kuvvetli üfleme			
	Mum üfler gibi üfleme			
	Ağız huni gibi kullanmak			
	Nehrin akışı gibi			
STACCATO TEKNİĞİ	Küçük sıçrayan toplar gibi düşünmek			
	Çok hızlı açılıp kapanan bir giyotin gibi düşünmek			
	Zıplamak gibi			
	Top sektirir gibi düşünmek			
	Dağ keçisinin kıvrak bir şekilde zıplaması gibi			
	Sıçramak gibi			
	Sek sek oynar gibi			
	Kurbağanın kısa kısa zıplaması gibi			
	Hava baloncukları gibi			
	Hoplatacak çalmak gibi			
	Pinpon topunun zıplayışını düşünmek			
	Notalar yan yana duruyor ama aralarında bir notalık mesafe var gibi düşünmek			
VİBRATO TEKNİĞİ	Nefesinin titreşmesi gibi			
	Sesi bir tüp olarak hayal etmek ve tüp gibi dalga oluşturmak			
	Dalgalanarak çalmak gibi			
	Deniz ve suyun dalgası gibi			
	Güler gibi			
	Keçi gibi ses çıkarmamak			
	Rüzgâr sesini taklit eder gibi			
	Diyaframında farklı devirlerde bir motor varmış gibi			
Üfleme Teknikleri	Analojik Yönergeler	Evet	Kısmen	Hayır
DUDAK POZİSYONU	Dudakların hamur gibi yumuşak olması			
	Dudakların lastik gibi esnek olması			
	Dudakları gülümsüyor gibi yapmak			
	Dudakları aşağı sarkıtarak ağıyormuş gibi yapmak			
	Dudakları sıcak bir çaya üfler gibi yapmak			
	Dudakları ağızda bir pipet olduğunu düşünerek "ü" dermiş gibi yapmak			
	Bahçe hortumunun ucu gibi; bahçeyi sularken hortumun ucunu parmakla daraltınca tazyikli, genişletince tazyiksiz su elde etmek gibi düşünmek			
	Mum üfleme gibi; yanan bir mumun alevini titretmeye ya da söndürmeye çalışmak gibi			
	Pencerelerin kenarındaki silikon lastikler gibi			
	Fıskiye gibi olması; açık bir musluğun tüm suyu bir anda boşaltmasını engelleyerek suyu verimli bir şekilde kullanması			
	Dudakları pes seslerde daha geniş, tiz seslerde iğne deliği gibi küçücük yapmak			
	Kuş gagası gibi			
	Hafif bir buse kondurur gibi rahat, gerilimsiz ve biraz karşıya doğru			
	Dudak arasına kâğıt yerleştirmek			

BOĞAZ AÇIKLIĞI	Ağzında haşlanmış patates varmış gibi düşünmek			
	Esner gibi düşünmek			
	Şarkı söyler gibi boğazın açık olması			
	Ciğerlerimizden ağızımıza kadar dimdik ve açık bir boru olduğunu hayal etmek			
	Boğazı bir boru gibi düşünmek, havanın hiçbir şeye takılmadan geçmesini hayal etmek			
	Kilise orglarının boruları gibi			
	Soba borusu gibi boş ve açık boğaz			
	Ellerin soğuktan üşüdüğünde hohlar gibi düşünmek			
	Cama buhar yapmak gibi düşünmek			
	Mum ateşini söndürmek gibi düşünmek			
	Sıkılma anında “uf” ya da “üf” sesi çıkarırken oluşturulan dudak pozisyonları gibi			
	Boğazında bir elma varmış gibi düşünmek			
	Kafa sesi ile şarkı söylemek gibi			
BİRİNCİ OKTAVDA SES ÜRETME	Göbek deliğine üflemek gibi			
	Ayağına doğru üflemek gibi			
	Merdivenin alt basamakları olarak düşünmek			
	Esniyormuş gibi ağız içi ve boğazı açarak flüte sıcak nefes ile üflemek			
	Klimanın hava çıkışında aşağıya doğru hareket eden ön panel kanatları gibi düşünmek			
	Yere doğru ses üflüyormuş gibi düşünmek			
	Yerin dibine girmek gibi			
	Nehrin akış yönü ve hızını düşünmek			
	Karşında ama dudak hizanın altında duran bir mumu üflemek ve söndürmek gibi			
	Üst dudağı kuş gagası gibi düşünmek			
	Şan tekniği ile damak yukarıda, boğaz açık şarkı söylüyor gibi düşünmek			
İKİNCİ OKTAVDA SES ÜRETME	Hindiba çiçeğine üfler gibi üflemek			
	Klimanın hava çıkışında karşıya doğru hareket eden ön panel kanatları gibi düşünmek			
	Balona daha şiddetli üflüyormuş gibi düşünmek			
	Nehrin akış yönü ve hızını düşünmek			
	Pasta mumu üfler gibi öne doğru üflemek			
	Karşında, dudak hizanda duran bir mumu üflemek ve söndürmek gibi			
	Bir kâğıdı duvarda nefes ile tutabilme			
	Şan gırtlığı ile sesi nazalda hissetme ve diyafram eşitliği			
	Dudaklar karşıya öpücük verir gibi			
ÜÇÜNCÜ OKTAVDA SES ÜRETME	İğne deliği kadar küçük bir dudak pozisyonuyla üflemek			
	Büyük bir mumu söndürür gibi üflemek			
	Klimanın hava çıkışında karşıya ve çok az yukarıya doğru hareket eden ön panel kanatları gibi düşünmek.			
	Uçmak gibi			
	Nehrin akış yönü ve hızını düşünmek			
	Karşında ama dudak hizanın üzerinde duran bir mumu üflemek ve söndürmek gibi			
	Karşıya üfler gibi düşünmek			
	Sesleri kendin seslendiriyormuş gibi düşünmek			
	Uzaktaki bir ateşi söndürmek ister gibi			
	Nefesi hedefe atılmış bir ok gibi göndermek			

OKTAV ÇALIŞMALARI	Basamakları büyük adımla atlar gibi düşünmek			
	Kalın seslerde kendini, ince seslerde karşıdakini öper gibi düşünmek			
	Dudakların lastik gibi esnek olduğunu düşünmek			
	Üflerken yukarıya bakmak			
	Kalın seslerde yerdeyim, ince seslerde yukarıdayım gibi düşünmek			
	Boşluktaki noktaları birleştirmek gibi			
	Su püskürterek hedef vurmak gibi			
	Karşında ama dudak hizanda veya üzerinde duran bir mumu üfleme ve söndürme gibi			
	Aşağı ve yukarı notanın konumuna göre üfleme			
	Sesleri fırlatma gibi			
	Nefesini fırlatma gibi			
	Basket potasına top atma gibi düşünme			
Duruş ve Tutuş Pozisyonu	Analojik Yönergeler	Evet	Kısmen	Hayır
POSTÜR VE TUTUŞ	Bale yaparken ayna karşısında postür çalışmak gibi			
	Kendini iskelet gibi hayal etme; ayakları hafif omuz genişliğinde açma, omuz ve kolları serbest ve dirsekleri yukarıya kaldırmadan durma			
	Duruş pozisyonunda ayakların açık ve “V” şeklinde; tutuş pozisyonunda omuzların ayaklara paralel olması			
	Beden postürünün saat 13:50 gibi olması			
	Tutuş pozisyonunda elinde kitap tutuyormuş gibi			
	Elektrik direği ve kablolarının karşıdan görüntüsünü hayal etme			
	Kendini ağaç gibi düşünme; sağlam, dengeli ve dik durma			
	Ayaklar yere yapışık şekilde, biraz öne doğru yaylanıyormuş gibi düşünme			
	Ayak pozisyonu için; adım atmışsın sanki yürümeye başlayacak gibi			
	Aşırı özgüvenli durma gibi			
	Kendini başının üstünden tavana asılmış bir kukla gibi düşünme			
	Günlük duruş pozisyonu gibi			
SAĞ EL KONUMU	Parmakları, yaramaz çocukları eğitir gibi düşünme			
	Sağ eli, yassı bir C harfi gibi şekillendirerek tuşe üzerine yerleştirmek			
	Parmakları yerleştirirken kuyruk kısmındaki direği sınır duvarı gibi düşünme			
	Elinin içinde top var gibi düşünme			
	Sağ el başparmak ve işaret parmağı bir kalemi kavriyormuş gibi düşünme			
	Maymun gibi asılmak			
	Panter gibi pençe atma			
	Parmakları, lastikle bağlı gibi ayırmadan ve çok fazla açmadan tuşe üzerine yerleştirmek			
	Piyano üzerindeki serbest el pozisyonu gibi			
	Kavrur şekilde tutma gibi			
	Kitap tutma rahatlığı gibi düşünme			

SOL EL KONUMU	Bileği yaklaşık 90 derecelik bir açı pozisyonunda tutmak			
	Parmakları, flütün üzerindeki tuşeler gibi düşünmek			
	Parmakların etli kısımlarıyla bir nesneyi kavrar gibi tutmak			
	Başparmağı ve işaret parmağı dağa benzetmek; ikisi arasında bir vadi olduğunu ve oradan tren geçtiğini hayal etmek			
PARMAK POZİSYONLARI	Blok flüt parmak pozisyonları gibi düşünmek			
	Parmaklarını elektrik çarpmış gibi kırmamak			
	Sağ elin başparmağı ile işaret parmağı, yandan bakılınca bir "c" harfi oluşturur gibi			
	Elin içinde bir pinpon topu varmış gibi düşünmek			
	Pençe atma pozisyonu gibi düşünmek			
	Parmakların etli kısımlarıyla bir nesneyi kavrar gibi tutmak			
	Kitap tutma rahatlığı gibi düşünmek			
	Avuç içinde bir elma varmış gibi düşünerek tutmak			
	İkinci oktav re sesinde; sol el pozisyonunu heavy metal işareti, sağ el pozisyonunu da tek kulağı aşağıda kalmış köpek gibi düşünmek			
Dil Teknikleri ve Artikülasyon	Analojik Yönergeler	Evet	Kısmen	Hayır
TEMEL DİL VURMA TEKNİĞİ	Baraj kapağı gibi hayal etmek			
	Dilin ucunda bir kâğıt parçası varmış gibi düşünmek			
	Tükürür gibi yapmak			
	Bir borudan havayı karşı tarafa fırlatıyormuş gibi basınçlı düşünmek ve bunu yaparken dili üst dişin arkasındaki şişkin yere "dü" diyerek vurmak			
	Bir vananın hava/su akışını kontrol etmesi gibi			
	"Tu, tü, du" heceleriyle başlayan kelimeleri söylemek, konuşmak (tutum, tutuyorum)			
	Ağzımızdaki bir iplik parçasını atmak gibi			
	"Tu" hecesi ile mum söndürmek gibi			
	Dil arasına sıkıştırılan kâğıt fırlatma hareketi			
ÇİFT DİL TEKNİĞİ	Bir lokomotifin çıkardığı sesleri düşünmek			
	Dil ve gırtlak hareketinin uyumunu dans figürleri ve adımlamaları gibi düşünmek			
	İtmek ve çekmek gibi			
	Yavaş bir tempo ile başlayıp hızlanan tren yürüyüşü ritmini "tu-ku" heceleri ile söylemek			
	Ağaçkakanın gagasıyla ağaca vurması gibi			
ÜÇ DİL TEKNİĞİ	Tekerleme gibi düşünmek			
	Su dalgası gibi			
	İtmek-çekmek-itmek gibi			
	Yavaş bir tempo ile başlayıp hızlanan tren yürüyüşü ritmini "tu-ku" heceleri ile söylemek			
	Fabrikada bir motor çalışır gibi			
	Dil ve gırtlak hareketinin uyumunu dans figürleri ve adımlamaları gibi düşünmek			

LEGATO TEKNİĞİ	Deniz dalgası gibi düşünmek			
	Su lazerini hayal etmek; böylece tek bir noktaya kesintisiz üfleme ve bununla hayalindeki camı kesmek gibi			
	Yumuşak bir şekilde şarkı söylüyor gibi			
	Sesleri zincirin bir halkası gibi düşünmek; birbirinin içinden geçmesini hayal etmek			
	Seslerin birbirine doğru, koyu ve kıvamlı bir sıvı gibi akmasını düşünmek			
	Yunus balığının su üstünde yüzmesi gibi düşünmek			
	Kuşun havada kesintisiz süzülmesi gibi			
	Sesleri tutmak ve bırakmamak, kaçmasını engellemek gibi			
	Koparmadan elastik bir maddeyi uzatmak gibi			
	Havayı bir ip gibi düşünmek; birbirine bağlı notalarda ipi koparmadan çalmak gibi			
	Notalar el ele tutuşuyor gibi			
	Durmadan akan bir nehir gibi düşünmek			
	Şarkı söyleyerek çalmak gibi			
	İkili bağlı legatoyu ulama gibi düşünmek			
	Üçlü bağlı legatoyu salıncakta sallanmak gibi düşünmek			
Crescendo bulunan dörtlü bağlı legatoları makara kolunu çevirmek gibi düşünmek				
STACCATO TEKNİĞİ	Duvara çivi çakmak; çekici kısa kısa vurmak gibi			
	Ağaçkakan kuşunun gagasıyla yaptığı hareket gibi			
	İğne batıyormuş gibi keserek çalmak			
MARCATO TEKNİĞİ	Suyu iten kürekleri hayal etmek			
	Marş eşliğinde yürüdüğünü düşünmek			
	Çekiçle çivi çakmak gibi düşünmek			
	Trambolinde zıplamak gibi			
	Notalar arka arkaya dizilmiş, yakınlar ama temas etmiyorlar gibi düşünmek			
TENUTO TEKNİĞİ	Suyu iten kürekleri hayal etmek			
	Seslere oturmak gibi			
	Yavaş çekime geçmek gibi			
	Yaylı çalgılardaki yayın tel üzerinde hafif bastırılarak çalınması gibi			
	Notalar arka arkaya dizilmiş her bir nota kolunu uzatarak öndeki notanın omzuna dokunuyor gibi			
	Yayarak çalmak gibi			
	Uzatmak gibi			
	Kelimenin son harfine kadar tüm harfleri net ifade etmek gibi			
Gürlük Terimleri	Analojik Yönergeler	Evet	Kısmen	Hayır
FORTE TERİMİ	Güçlü ve kuvvetli bir süper kahraman gibi düşünmek			
	Yüksek şiddette, güçlü bir şekilde bağırarak konuşmak gibi			
	Gök gürültüsü gibi kuvvetli sesler düşünmek			
	Trenin artık sana tamamen yaklaştığı ses gibi düşünmek			
	Kumandada sesin oldukça yüksek olduğu halini düşünmek			
	Yan odadakileri rahatsız edencesine ses çıkarmak gibi düşünmek			
	Fırtınayı düşünmek			
	Şarkı söylüyormuş gibi hayal etmek			
	“Ben buradayım!” der gibi çalmak			
	6.30’daki saat kolları pozisyonunda akrebin bulunduğu yere üfleme gibi			

PİANO TERİMİ	Küçük bir muma üfler gibi üfleme			
	Fısıldayarak konuşmak gibi			
	Uzarlarda giden bir tren sesi gibi düşünmek			
	Kumandada sesin en az ve en yumuşak olduğu halini düşünmek			
	Hafif bir esinti düşün			
	Şarkı söylüyormuş gibi hayal etmek			
	Yumuşak düşünmek			
	Ters 90 derecelik bir açı ile (3.30 saati gibi) üflendiğini düşünerek tam 90'a üfleme gibi			
MEZZOFORTE TERİMİ	Orta kuvvette bir sesle konuşmak gibi			
	Trenin sana daha da yaklaştığı ses gibi düşünmek			
	Kumandada sesin en az ve en yumuşak olduğu halinden daha yüksek olduğu halini düşünmek			
	Biraz yüksek sesle konuşmak gibi			
	Orta şiddette bir esinti gibi			
	Şarkı söylüyormuş gibi hayal etmek			
	Eşit seslenmek gibi			
	5.30'daki saat kolları pozisyonunda akrebin bulunduğu yere üfleme gibi			
MEZZOPİANO TERİMİ	4.30'daki saat kolları pozisyonunda akrebin bulunduğu yere üfleme gibi			
	Fısıldayarak konuşmanın şiddetini orta seviyeye getirmek gibi			
	Uzarlarda giden trenin sana biraz daha yaklaştığı ses gibi düşünmek			
	Kumandada sesin en az ve en yumuşak olduğu halinden biraz daha yüksek olduğu halini düşünmek			
	Hafif bir esintinin daha fazlasını düşünmek			
	Şarkı söylüyormuş gibi hayal etmek			
	Sakin düşünmek			
FORZANDO TERİMİ	Kükreler gibi güçlü düşünmek			
	Aniden şiddetli bir şekilde bağırma gibi			
	Kumandada sesin en yüksek olduğu halini düşünmek			
	Dalganın üstünden atlar gibi			
	Ani reflekslerin vücutta yarattığı tansiyonu kontrol ederek flüte aktarma gibi			
	Ayaklarını yere vurarak sanki bir dev adım atıyormuş gibi düşünmek			
	Anlaşılmadığın zaman daha yüksek sesle konuşma gibi			
	Şarkı söylüyormuş gibi hayal etmek			
	Abanarak, güçlü düşünmek gibi			
	Nefesi karşıya top atışı gibi göndermek			
	7.35'teki saat kolları pozisyonunda akrebin bulunduğu yere üfleme gibi			
CRESCENDO TERİMİ	Deniz dalgasının küçükten büyüğe doğru toplanarak gelmesi gibi düşünmek			
	Hafiften kuvvetliye doğru, sesin şiddetini artırarak konuşma gibi			
	Uzaktan giderek yaklaşan bir trenin sesini düşünmek			
	Kumandada sesin şiddetinin giderek arttığı halini düşünmek			
	Su vanasının açılışı gibi			
	Yüksek sesle müzik dinlenen bir araç bize doğru yaklaşırken müziğin arttığı gibi düşünmek			

	Uzaklardan görünen bir ışık yaklaşıyor ve aydınlatıyor gibi			
	Şarkı söylüyormuş gibi hayal etmek			
	3.30'dan 6.30'a doğru bir dudak esnekliği sağlamak			
DECRESCENDO TERİMİ	Deniz dalgasının büyükten küçüğe doğru gitmesi gibi düşünmek			
	Kuvvetliden hafife doğru, sesin şiddetini azaltarak konuşmak gibi			
	Giderek uzaklaşan bir trenin sesini düşünmek			
	Kumandada sesin şiddetinin giderek azaldığı halini düşünmek			
	Sönmek gibi			
	Su vanasının kapanışı gibi			
	Yüksek sesle müzik dinlenen bir araç bizden uzaklaşırken git gide müziğin daha az duyulduğu gibi düşünmek			
	Yakındaki ışık yavaş yavaş uzaklaşıyor ve kararıyor gibi			
	Şarkı söylüyormuş gibi hayal etmek			
	6.30'dan 3.30'a doğru bir dudak esnekliği sağlamak			

1. Yukarıda verilen örnekler haricinde önerebileceğiniz teknikler ve analogik yönergeleri nelerdir?

.....

.....

.....

2. Flüt eğitimindeki temel davranışların kazandırılmasında analogi kullanımının etkili olduğunu düşünüyor musunuz? Neden? ("X" işareti ile belirtebilirsiniz)

Evet:

Kısmen:

Hayır:

Çünkü.....

.....

EK 3

ETİK KURUL İZİNİ

T.C.
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Bilimsel Araştırma Etik Kurulu

Sayı : E-84026528-050.01.04-2100230071
Konu : Başvuru İncelenmesi

30.11.2021

Sayın Elif GÜLTEKİN

Yürütücülüğünüzü yapmış olduğunuz 2021-YÖNP-0843 nolu projeniz ile ilgili Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'nun almış olduğu 25.11.2021 tarih ve 20/34 sayılı kararı aşağıdadır.

Bilgilerinize rica ederim.

KARAR:34- Elif GÜLTEKİN'in sorumlu yürütücülüğünü yaptığı "Flüt Eğitiminde Temel Davranışların Kazandırılmasına Yönelik Öğretmen ve Öğrencilerin Analogik Yaklaşımları" başlıklı araştırmasının, ilgili kurumun izninin alınması ve Bilimsel Araştırmalar Etik Kuruluna sunulması koşulu ile Etik Kurul ilkelere **uygun olduğuna** oy birliği ile karar verilmiştir.